

URBAN
INCD
INCERC

MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI TURISMULUI
Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare în Construcții, Urbanism
și Dezvoltare Teritorială Durabilă "URBAN - INCERC"

SUCURSALA URBANPROIECT

Str. Nicolae Filipescu 53 - 55, 020961, Sector 2, București, Tel: +40.21.316.78.42, +40.21.316.78.43. Fax: + 40.21.316.49.06, E-mail: office@incdurban.ro

PLAN DE AMENAJAREA TERITORIULUI JUDETEAN PATJ OLT

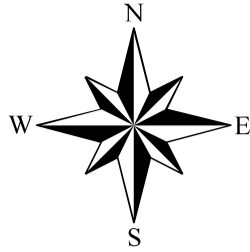
Faza I - Documentare si studii de fundamentare
Studiul Istoric

PATJ OLT

Faza I - Documentare si studii de fundamentare

Studiul Istoric

PATRIMONIUL NATURAL

Patrimoniul natural
Rezervatii si monumente ale naturii

Rezervatie arboret

Rezervatie de bujori

Rezervatie padure

Rezervatie Valea Oltului

Monumente ale naturii

Legenda

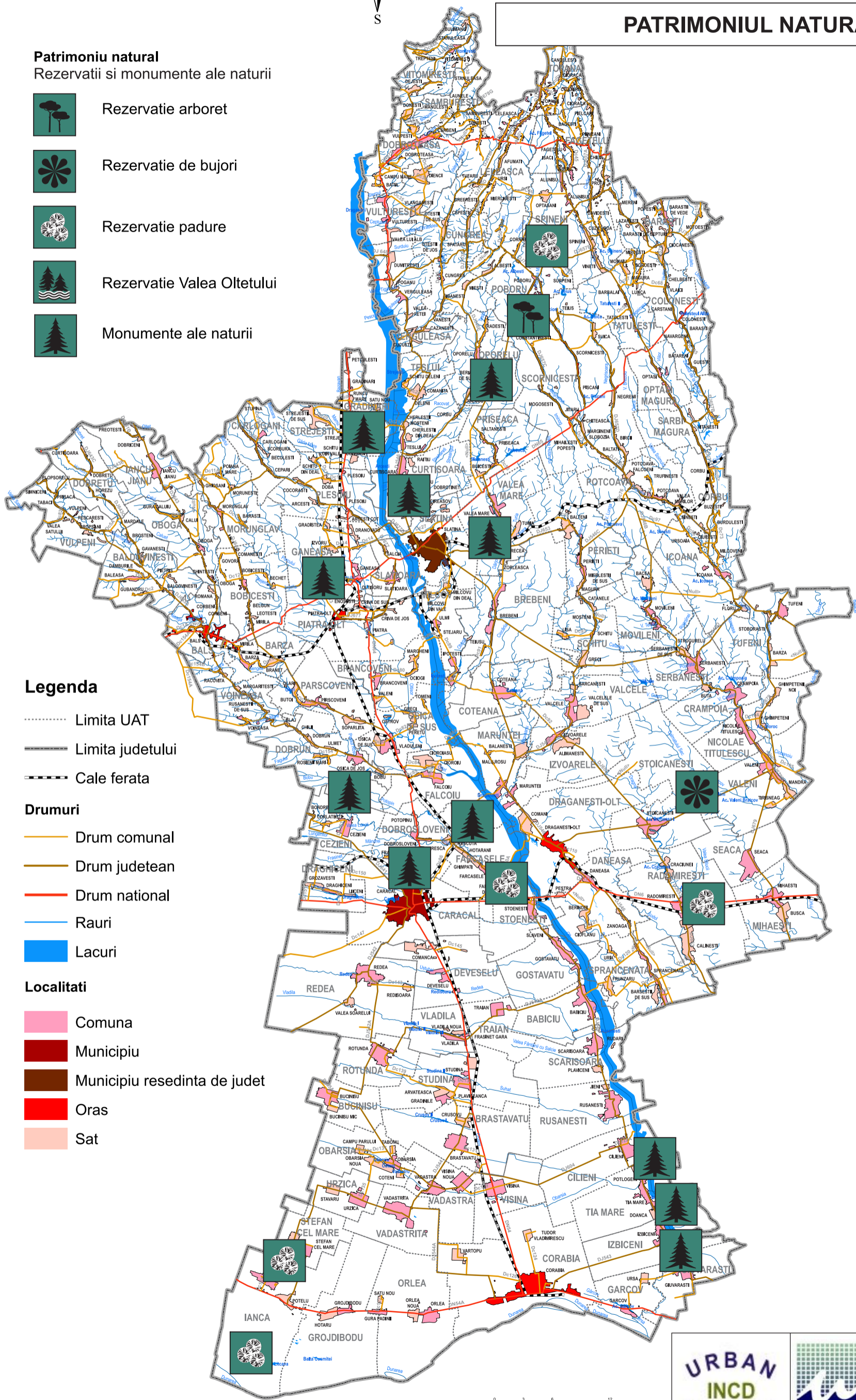
- Limita UAT
- Limita judetului
- - - - - Cale ferata

Drumuri

- Drum comunal
- Drum judetean
- Drum national
- Rauri
- Lacuri

Localitati

- Comuna
- Municipiu
- Municipiu resedinta de judet
- Oras
- Sat

0 3 6 12 Kilometers

Nr. Contract
52/18.11.2010
faza 1

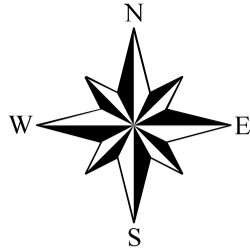
PLANȘA Nr.
1

PATJ OLT

Faza I - Documentare si studii de fundamentare

Studiul Istoric

PATRIMONIUL CONSTRUIT

Numar monumente, ansambluri si situri arheologice

Numar monumente, ansambluri si situri de arhitectura

Casa memoriala

Legenda

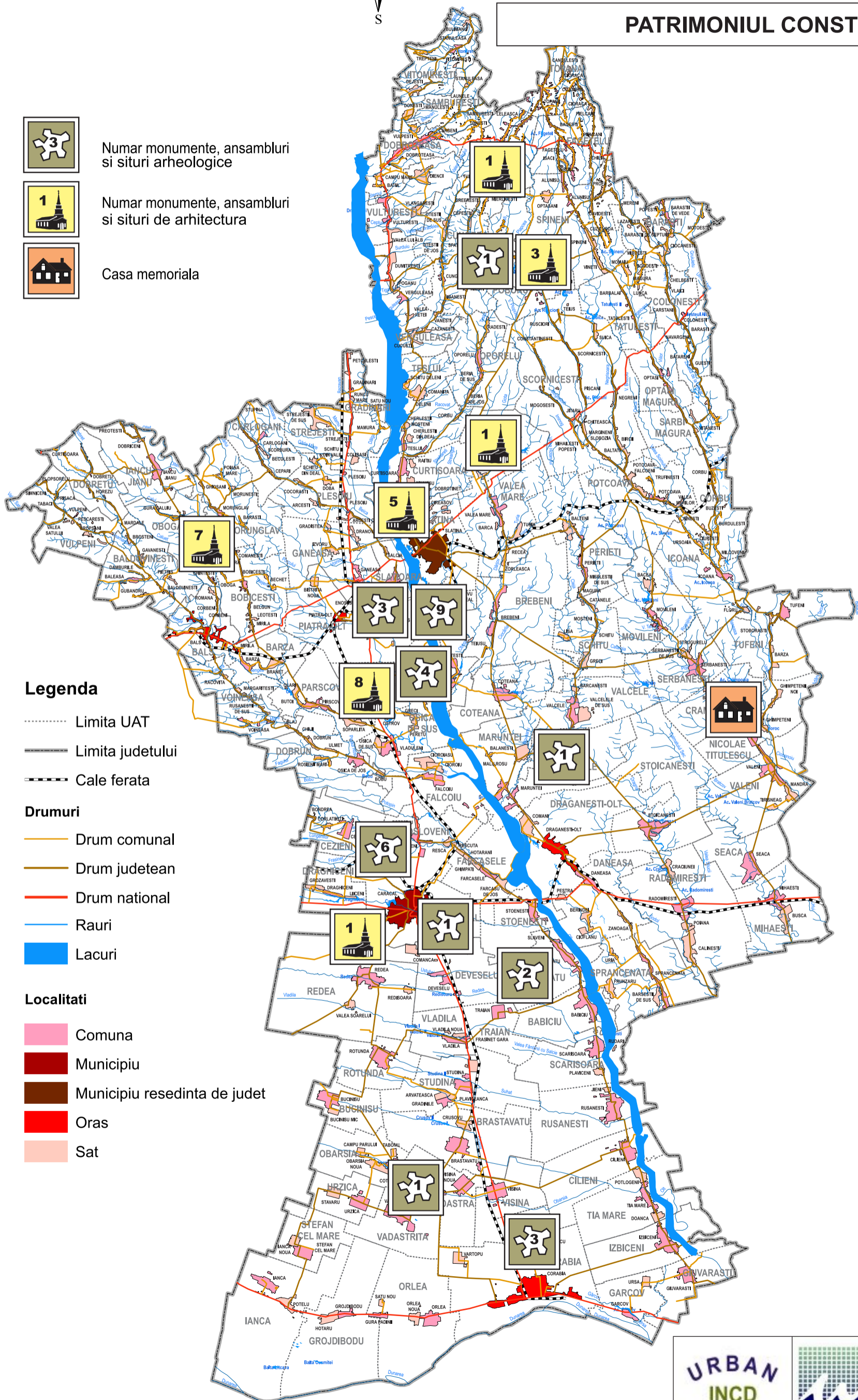
- Limita UAT
- Limita judetului
- - - - - Cale ferata

Drumuri

- Drum comunal
- Drum judetean
- Drum national
- Rauri
- Lacuri

Localitati

- Comuna
- Municipiu
- Municipiu resedinta de judet
- Oras
- Sat

0 3 6 12 Kilometers

Nr. Contract
52/18.11.2010
faza 1

PLANȘA Nr.

MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI TURISMULUI
Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Construcții, Urbanism
și Dezvoltare Teritorială Durabilă "URBAN-INCERC"

Șos. Pantelimon 266, 021652, Sector 2, București, Tel: 021.255.02.70; Fax: 021.255.00.62; e-mail: urban-incerc@incd.ro, www.incerc2004.ro

SUCURSALA URBANPROIECT

Str. Nicolae Filipescu 53-55, 020961, Sector 2, Bucuresti, Tel: 021.316.78.42; 021.316.78.43 Fax: 021.316.49.06 e-mail: office@incdurban.ro, www.incduurban.ro

CONTRACT NR. 52/2010

TITLUL: PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚULUI OLT

ETAPA I: Documentare și studii de fundamentare – Studiu istoric

*Evoluția teritoriului județului Olt. Patrimoniul natural și cultural –
evidență, analiză, disfuncții, propuneri de protejare și valorificare*

BENEFICIAR: CONSILIUL JUDEȚEAN OLT

ELABORATOR: INCD „URBAN-INCERC”, SUCURSALA URBANPROIECT

DIRECTOR GENERAL: Conf. Univ. Dr. Arh. Vasile Meică

**ȘEF SECȚIE DEZVOLTARE
ȘI COEZIUNE TERITORIALĂ:** Arh. Ion Peleanu

ȘEF PROIECT: Arh. Ion Peleanu
ÎNTOCMIT: Arh. Doina Bubulete

Martie 2011

CUPRINS:

1. Documentare generală privind teritoriul administrativ și localitățile componente ale județului Olt	Pag. 3
1.1. Delimitare actuală, localități componente, suprafață, populație. Așezare geografică și consecințe spațial-configurative.	Pag. 3
1.2. Caracteristici generale ale cadrului natural, geografic și semnificația lor cu privire la dezvoltarea civilizației locale (relief, climă, floră, faună, trasee și locuri de așezare a populației în teritoriu, influențe presupuse).	Pag. 3
2. Istoricul dezvoltării teritoriului județului, al teritoriilor administrative ale unităților componente (procese de formare, transformare, etc.)	Pag. 4
2.1 Evoluție istorică generală (etape, evenimente, consecințe)	Pag. 4
2.2 Aspecte privind evoluția administrativă a județului și a rețelei de localități	Pag. 9
3. Evoluția statutului administrativ și funcțional al unităților administrativ-teritoriale componente (mod de formare a așezărilor, vocații funcționale, relațiile orașe-comune, denumiri istorice).	Pag. 16
3.1. Evoluția așezărilor urbane (selectiv: municipiul Slatina, municipiul Caracal, orașul Drăgănești Olt, orașul Corabia).	Pag. 16
4. Legături istorice (rețele de drumuri și căi ferate, căi navigabile/porturi, poduri, etc.)	Pag. 22
5. Reglementări urbanistice, echipări edilitare, rețele de comunicații	Pag. 24
6. Peisaje naturale și/sau antropizate, rurale și urbane (caracteristici, studii de vizibilitate, delimitări unități de peisaj), specificități (peisaj în aria cursurilor de ape, peisaj de câmpie/de deal), peisaje culturale.	Pag. 26
7. Elementele constitutive ale patrimoniului, clasate în Lista Monumentelor Istorice din România	Pag. 29
8. Propuneri de valorificare a patrimoniului	Pag. 30
8.1. Considerații generale privind concepții, activități, atitudini necesare pentru valorificarea patrimoniului	Pag. 30
8.2. Prezervarea și valorificarea obiectivelor de patrimoniu construit, în scopul cunoașterii și valorificării istoriei locurilor și păstrării identității teritoriale și culturale. Definierea unităților de peisaj și prefigurarea valorificării lor.	Pag. 33

ANEXE: Documentar fotografic – Județul Olt

Cartograme: PATRIMONIUL CONSTRUIT. MONUMENTE ISTORICE PATRIMONIUL TURISTIC ȘI NATURAL

Bibliografie selectivă

1. Documentare generală privind teritoriul administrativ și localitățile componente ale județului Olt

1.1. Delimitare actuală, localități componente, suprafață, populație. Așezare geografică și consecințe spațial-configurative.

Județul Olt, situat în sudul României, pe cursul inferior al râului care i-a dat numele este un județ riveran Dunării.

Ca poziție istorico-geografică, s-a situat, în diverse configurații administrativ-teritoriale, în vechile provincii istorice Oltenia și Muntenia, având o legătură permanentă cu vestul țării, cu Banatul pe Valea Dunării, cu Transilvania pe Valea Oltului, iar prin portul dunărean Corabia a avut asigurată chiar legătura spre ieșirea la Marea Neagră.

Spre nord se învecinează cu județul Vâlcea, în est cu județele Argeș și Teleorman, la vest cu județul Dolj. În partea de sud, pe o lungime de 47 km, Dunărea reprezintă hotarul județului, dar și al țării spre Bulgaria.

Suprafața teritoriului administrativ al județului Olt este de 5498 kmp, iar populația totală este de 489274 locuitori (la nivelul anului 2002), respectiv 465 019 la nivelul anului 2009. Județul se compune actualmente din 112 unități administrativ-teritoriale, respectiv: 2 municipii, 6 orașe și 104 comune.

1.2. Caracteristici generale ale cadrului natural-geografic și semnificația lor cu privire la dezvoltarea civilizației locale (relief, climă, floră, faună, trasee și locuri de așezare a populației în teritoriu, influențe presupuse).

Formele semnificative de relief aparțin celor două mari unități definite geografic ca: Podișul Getic, în partea de nord (ocupă o treime din suprafața județului), respectiv Câmpia Română, în sud (căreia îi revin două treimi din suprafața județului). Valea Dunării, orientată est-vest, domină malul românesc (47 km străbătuți pe teritoriul județului) și prezintă terase întinse. Valea Oltului reprezintă spațial, o reală axă structurantă a teritoriului județului pe care îl străbate pe o lungime de cca. 100 km pe direcția nord-sud. Terasile Oltului se remarcă prin întinderi mai mari pe partea dreaptă a văii, începând din nordul județului până la Dunăre și pe partea stângă până la Drăgănești, unde sunt bine dezvoltate terasele înalte: Coteana - 80-90 m și Slatina - 50-60 m.

Clima din zona județului Olt aparține tipului temperat-continental, mai umedă în partea de nord și mai aridă în partea de sud.

Consecințele spațial - configurative sunt foarte variate, în funcție de cadrul natural și de evoluția tipologiei activităților și proprietăților.

Partea de nord-vest a județului are un relief relativ accidentat și variat, orientat de cursuri de ape, văi și dealuri. Consecința se evidențiază în sate mici și dese, cu organizare răsfirată, și dispunerea caselor pe linii direcționate de ape, respectiv văi.

Partea sudică se desfășoară pe câmpie, fără accidente de teren, doar cu înclinații spre Dunăre și Olt, pe „linii de forță” orientate de valea Oltului, lunca Dunării și traseul Caracal - Corabia (consolidat în timp de poziția de răscruce a Caracalului și de cea de port a Orașului Corabia).

Partea estică a județului are o coerență spațială mai deficitară, neavând beneficii de potențial natural prea consistente. Istoric, influențele unor centre puternic urbanizate în timp (Drăgășani, Pitești, Craiova, Roșiori de Vede, Turnu Măgurele) au determinat neputința Slatinei de a fi un centru economico-social atractiv și cu forță de coagulare a așezărilor rurale. Pe de altă parte, persistența „spiritului moșnenesc” în privința proprietăților din arealul de la estul văii Oltului (deci numărul redus de proprietăți boierești), ca și varietatea de resurse naturale (zone agricole de culturi, dar și păduri, livezi, vii) au determinat libertăți de alegere a formelor de activitate a populației, generând indirect o lipsă de coeziune socială și spirituală și chiar economică.

2. Istoricul dezvoltării teritoriului județean, al teritoriilor administrative ale unităților componente (proces de formare, transformare, etc.)

2.1 Evoluție istorică generală (etape, evenimente, consecințe)

Poziția geografică, varietatea formelor de relief, clima favorabilă, resursele naturale au oferit condiții prielnice dezvoltării societății omenești. Descoperirile arheologice efectuate pe Văile Oltețului, Oltului și Dârjovului evidențiază primele forme de viețuire ale oamenilor pe teritoriul României de astăzi. Epocile ulterioare sunt mai bine reprezentate. Vestigii neolitice au fost identificate în zonele Vădastra, Fărcașele, Brebeni, Slatina, Oboga, Coteana, Orlea, Gura Padinii, Drăgănești, Optași, Mogoșești.

Cea mai importantă mărturie a preistoriei o constituie cultura Vădastra caracterizată printr-o ceramică decorată, apreciată drept cea mai înaltă expresie de reprezentativitate a neoliticului european.

Perioada de trecere la epoca bronzului e reprezentată prin numeroase descoperiri la Celei, Slatina, Curtișoara, Găneasa. În epoca bronzului așezările umane se înmulțesc. Este perioada în care își fac prezența triburi războinice care vor determina o nouă structurare etnică și lingvistică – indo-europenizarea. Procesul a fost complex și îndelungat, având ca rezultat cristalizarea marelui areal tracic, din care, peste milenii se va fi desprins neamul geto-dacilor. În județul Olt sunt cunoscute peste 60 de așezări geto-dace, dăv de la Sprâncenata constituind un exemplu tipic pentru perioada reprezentativă a acelei etape istorice, un important centru economic, comercial, politic și religios al triburilor de pe valea Oltului Inferior.

Încă după primul război al lui Traian (101-102 Hr.) împotriva dacilor, partea răsăriteană a fost anexată Imperiului Roman. După cucerirea romană au fost construite castrele de la Slăveni și Enoșești, iar apoi așezările urbane (ex.: Romula și Sucidava) și cele rurale de la Orlea, Dobrun, Fărcașele, unele dintre ele legate prin drumuri de piatră folosite în scopuri, deopotrivă militare, dar și comerciale.

Retragerea aureliană nu a însemnat încetarea locuirii daco-romanilor pe aceste meleaguri (prin reorganizarea administrativă a Daciei de către împăratul Marcus Aurelius, teritoriul Olteniei formează Dacia Malvensis cu capitala la Romula-Malva. **Retragerea aureliană – anul 271 - nu a însemnat încetarea locuirii daco-romanilor, ci continuitatea lor în timpul marilor migrații din sec. IV – VIII, aspectul cultural daco-roman este cunoscut în istoria noastră sub numele de Ipotești-Cândești, zona fiind inserată în vatra etno-genezei românești** (mărturii prețioase sunt descoperirile arheologice de la: Grojdibodu, Orlea, Redea, Caracal, etc.),

Din perioada evului mediu timpuriu se păstrează urme materiale în așezările de la: Cotmeana, Ipotești, Slatina, Găneasa, Caracal. La scurt timp după marea invazie tătară (1241), Diploma Ioaniților emisă în 1247 de regele Ungariei, Béla al IV-lea consfințește existența în zona Romanaților a cnezatului lui Ioan, una din formațiunile care au premers constituirea Țării Românești. Cel mai vechi act păstrat din cancelaria Țării Românești, privilegiul de comerț în limba latină din 20 Ianuarie 1368 emis de domnul Vladislav I Vlaicu (1364-1374/1377) și destinat negustorilor sași din Brașov menționează vama de pe Olt de la Slatina, aceasta fiind prima mărturie documentară cunoscută despre actuala reședință a județului Olt. **Ca formațiune administrativ-teritorială, Slatina este menționată explicit la 26 Aprilie 1500 într-un hrisov de la Radu cel Mare (1495-1508). Așezările de la Slatina și Caracal au devenit, temporar, reședințe domnești în timpul lui Vlad Vintilă (la Slatina între 1532-1535) și în timpul lui Mihai Viteazul (la Caracal între 1593-1601).** Pe aceste meleaguri au fost înălțate și importante lăcașe de cult precum ar fi mănăstirile Clocociov (ctitorită în secolul al XVI-lea și refăcută sub Mihai Viteazul și Matei Basarab), Brâncoveni (ctitorită sub Matei Basarab și Constantin Brâncoveanu), Căluu (întemeiată între anii 1516-1521, în timpul lui Neagoe Basarab, refăcută de boierii Craiovești și finalizată în 1588 de frații Buzești), sau schitul Strehareț (ctitorit în secolul al XVII-lea).

Cartografic, pe harta editată la Padova la 1700 de către stolnicul Constantin Cantacuzino apar întâia oară cele două județe istorice - Olt și Romanați (care acopereau în ansamblu teritoriul actualului județ Olt, având ca hotar valea Oltului).

Un document original din timpul revoluției conduse de Tudor Vladimirescu, Testamentul lui Călugăreanu, pandur din Cornățel, județul Olt, redactat sub forma însemnărilor pe paginile lucrării „Sonatines pour le piano”, aparținând lui Muzio Clementi, ne aduce importante informații referitoare la desfășurarea evenimentelor de la 1821, pe teritoriul Oltului. Astfel, aflăm că Tudor Vladimirescu și Iancu Jianu, însoțiți de un grup de panduri, au trecut în stânga Oltului, în dreptul localității Poganu îndreptându-se spre mănăstirea Seaca-Mușetești, apoi spre Slatina, pentru a organiza rezistența și a recruta oameni sub steagul „Adunării orânduite pentru binele și folosul a toată țara”.

În târgul Slatinei, ales nu întâmplător punct de concentrare al „Adunării Norodului”, între 4 și 10 martie 1821 s-a strâns o armată de circa 8.000 de oameni în fața cărora Tudor a ținut un discurs în care definea scopul mișcării revoluționare. În „Sfatul Ostășesc”, ținut la Slatina au fost luate o serie de măsuri militare ce vizau asigurarea locurilor fortificate din Oltenia contra unor atacuri otomane din sudul județului, s-a stabilit itinerarul și modul de deplasare al pandurilor spre București, pe drumul „olacului”, prin Ipotești, Greci și Șerbănești. La Ipotești-Olt, Tudor Vladimirescu a lăsat un corp de panduri condus de stolnicul Nicolae Gigurtu, cu misiunea apărării drumului Slatinei de posibile incursiuni turcești dinspre raiua Turnu. O altă mărturie documentară relativă la evenimentele de la 1821, scrisoarea lui Dimitrie Iarcu trimisă lui C.D. Aricescu, autorul lucrării „Istoria revoluțiunii de la 1821”, evidențiază faptul că în 21-23 mai 1821 turcii au dat foc Slatinei și au pedepsit pe căpeteniile locale care participaseră activ la mișcarea lui Tudor.

Construirea unei rețele de drumuri „sistematice” în Țara Românească între anii 1844-1847 între care și șoseaua Slatina-Craiova, aflată pe marea arteră de circulație Vârciorova - Turnu Severin – Craiova – Balș - Dealul Sarului – Slatina –

Pitești -București și inaugurarea în anul 1847 a primului pod stătător peste râul Olt, în dreptul capitalei județului Olt, proiat de ing. Giovanni Bolzano, au contribuit într-o măsură importantă la dezvoltarea economică a întregii zone.

Valul revoluționar care a cuprins Europa anului 1848, a făcut ca și în Principatele Române să se facă simțite ecourile luptei popoarelor pentru drepturi legitime. **“Oltenii” au contribuit efectiv la pregătirea și desăvârșirea revoluției de la 1848, sprijinind cu entuziasm și forță programul acesteia.** La 8 iunie 1848, Ion Heliade Rădulescu îi scria lui Gheorghe Magheru, ocârmuitorul județului Romanați, pentru a-l informa despre începerea acțiunii revoluționare și căruia îi cerea „să nu mai stea în cumpănă că izbânda este a nației”. În dimineața zilei de 9/21 iunie 1848, preotul Radu Șapcă din Celei deschidea Adunarea de la Islaz cu o slujbă religioasă de sfințire a steagurilor tricolore, urmată de o predică în care evoca suferințele poporului, condamna claca și iobăgia. La Adunarea de pe Câmpia Islazului doleanțele slătinienilor și ale locuitorilor Oltului au fost susținute de Iorgu Văleanu, numit ocârmuitor al județului Olt și Costache Stancioviți de la școala Ionașcu. Guvernul provizoriu ales la Islaz, care număra între membri săi pe Popa Șapcă din Celei, pe căpitanul Nicolae Pleșoianu, împreună cu adunarea revoluționară au pornit prin Gârcov, Siliștioara, Crușov, spre Caracal, capitala județului Romanați, acesta devenind primul oraș „sortit a vedea ridicându-se stindardul mântuirii române”. După victoria revoluției. la Craiova, în drum spre capitala țării „tabăra revoluționară”, a staționat și la Slatina. Pe podul Oltului revoluționarii au fost întâmpinați cu căldură și entuziasm de locuitorii orașului, care în frunte cu autoritățile locale au jurat „că vor lupta pentru cauza binelui poporului, pentru susținerea intereselor revoluției”. Din însărcinarea Guvernului provizoriu, în județul Olt au fost numiți 4 comisari de propagandă în plășile Vedea, Mijlocul, Șerbănești și Oltul, respectiv Matache Iarcu, Nicolae Șerbănescu, Constantin Paleologu și Iancu Ionașcu, cu misiunea însuflării către popor a „amorului pentru libertate și drepturi, energia în a lor apărare și acea statornică împotrivire la oricine s-ar încerca a-i răpi ale sale drepturi”. Relativ la propaganda desfășurată de aceștia pe meleagurile Oltului, Gheorghe Văleanu, administratorul județului Olt, într-un raport înaintat la 26 iulie 1848 Ministerului Dinlăuntru, relatează următoarele: „Domnul Ion Ionașcu, unul dintre comisarii orânduși la acest district, trimițându-se în plasa Șerbăneștilor, după o silință fără preget ce a pus de a aduce pe locuitori la cunoștință, de a-i înfrăți și de a-i face să cunoască ce e Constituția și care sunt bunurile ce au dobândit după urma ei, deșteaptă într-înșii așa de mult acele sentimenturi nobile adormite până acum de jugul tiraniei, că singuri cerură a li se citi o sfeștanie, strigară cu toții să trăiască Constituția și în cele de pe urmă săvârșiră, în cea mai mare solemnitate, și jurământul că o vor apăra din toate puterile lor și chiar cu pierderea vieții lor”.

Înfrângerea revoluției de la 1848 a adus în județul Olt o campanie de prigoană pentru cei care participaseră la evenimente, pe lista celor arestați figurând Dimitrie Iarcu de la Slatina, Ion Turcea de la Caracal, Radu Șapcă de la Celei. Noile autorități au ordonat eliberarea din slujbe a unor profesori din Caracal și Slatina.

Și la evenimentele premergătoare Unirii Principatelor Române, finalizată în 1859 s-a participat activ. În august 1856, Ministerul Dinlăuntru atrăgea atenția ispravnicului de Olt că „unii din tineri” manifestă tendința de a ieși din legalitate, ajungând „până a se preumbla individe pe la proprietari cu feluri de vorbe netrebnice și încă cu urcare de a se tipări pe foile volante ce poartă cu dânșii”. Răspunzând afirmativ

ordinelor primite, Subadministrația plășii Șerbănești l-a arestat pe învățătorul Tănase Constantin sub acuzația că „s-ar fi ivit în satul Vișoara cu niște hârtii făcând propagandă printre locuitori să le iscălească”. La 1 noiembrie 1856, Subadministrația Plășii din Mijloc raporta Administrației județului Olt faptul că Tănase Constantin își desfășura activitatea propagandistică nu numai în plasa Șerbănești, ci în mai multe sate, prilej cu care arăta țăranilor „niște hârtii tipărite, făcându-le propagandă ca să-i dea iscălituri... cerând unirea Principatelor”. Încă din 1857, la Slatina și Caracal s-au constituit Comitete Județene Unioniste cu misiunea înscrierii candidaților pe listele electorale de accesare în Divanul ad-hoc al Țării Românești. La 11 septembrie 1857, la Slatina, cei 8 reprezentanți ai plășilor județului Olt, în ciuda presiunilor efectuate de autorități au decis să îl desemneze ca deputat pe Tănase Constantin. La București, în plenul Adunării ad-hoc Tănase Constantin, reprezentantul plugarilor din Olt citea la 7 decembrie 1857 jalba deputaților clăcași, solicitând cu fermitate respectarea drepturilor țăranilor în privința participării la adunările ce urmau să stabilească Constituția și legile țării. În acest document se afirma credința neșămutată în unire și era criticat Regulamentul Organic, fapt care i-a adus lui Tănase Constantin cognomenul de „Moș Ion Roată al Țării Românești”.

Dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza a declanșat la Slatina o stare de euforie generală, documentele vremii semnalând atmosfera de redeșteptare și regenerare națională existentă aici. La răspândirea veștii alegerii lui Cuza „corurile reunite ale celor două școli publice din Slatina, împreună cu o mulțime impresionantă au parcurs străzile orașului având aprinse torțe și intonând cântece pentru unire, pentru domnitor”. Pentru modul în care se afirmase în lupta unionistă, Slatina, capitala județului Olt, a fost vizitată de domnitorul Alexandru Ioan Cuza de trei ori în timpul domniei sale: 1859, 1862 și 1864.

Data fiind poziția lor strategică, județele Olt și Romanați, au contribuit masiv la susținerea efortului uman și economic impus țării de campania din 1877-1878. Pentru a participa la Războiul pentru Independență s-au înrolat peste 5.000 de oameni în Regimentul 3 Dorobanți, Escadroanele 3 Romanați și 4 Olt din Regimentul 1 Călărași, și Batalionul de Miliție. La Slatina, Piatra Olt, Caracal și Corabia au funcționat depozite centrale pentru provizii și muniții, esențiale pentru aprovizionarea armatei. Ofrandele și rechizițiile impuse populației de desfășurarea operațiilor militare s-au cifrat la 3.108 ovine, 3.374 vite, 2.000 de cai, 8,5 tone fasole și alte legume, 2.073 tone de grâu, 1.407 tone orz, 45 tone orez, 254 tone porumb, 51 tone de brânză și cașcaval, 6,2 tone pâine, făină, pesmeți și mălai, 1,5 tone fân. Au fost oferite zeci de kilograme de scamă fină, mii de feșe și obiecte de legat, cearșafuri și fețe de pernă, flanele, postavuri și pânzeturi, obiecte de îmbrăcăminte, mobilier, veselă și tacâmuri, saci, trăsuri, vin, țuică și spirt. În atelierele din cele două județe s-a desfășurat o activitate intensă, în octombrie 1877, spre exemplu, cojocarii slătineni lucrau la 1.500 de cojoace destinate soldaților. Din totalul de 264.000 de care de transport folosite, 46.170 proveneau din Olt și Romanați. Învățători și profesori, preoți, medici și farmaciști alături de funcționari au donat mari sume de bani din salariile lor pe mai multe luni. Astfel din județul Olt s-au strâns 5.317 lei, iar din Romanați 6.668 lei, în ciuda bugetului secătuit, pentru cumpărarea de armament necesar frontului. Gara Slatina a constituit punctul principal de depozitare și distribuire a tuturor rechizițiilor făcute nu numai din județele vecine, Argeș, Vâlcea, Teleorman, ci și din Vaslui, Botoșani, Dorohoi, Buzău. O filă glorioasă în cartea istoriei naționale au scris

slătinieni prin participarea Regimentului 3 Dorobanți la luptele de la Canapa, Lom-Palanca, Smârdan și Belogratic. Pentru independența țării și-au dat viața pe câmpul de luptă 151 de eroi olteni, iar răniți au fost 700.

Mișcarea memorandistă a fost sprijinită cultural și politic de locuitorii Oltului, prin înființarea în ianuarie 1891 la Slatina a Ligii pentru Unitatea Culturală a Tuturor Românilor – Secția Olt, prima filială provincială din țară cu sediul la gimnaziul Radu Greceanu. Un sprijin important l-a acordat Secțiunea Olt a Ligii Culturale apariției ziarului „Gazeta Transilvaniei”. La 14 iunie 1892, locuitorii Slatinei participau la o „întrunire de protestare” contra prigoanei dezlănțuite de autoritățile austro-ungare împotriva liderilor mișcării memorandiste, prilej cu care a fost elaborată o scrisoare de încurajare. Pe lângă telegrama adresată lui Vasile Lucaciu, ce conținea „salutările și încurajările slătinenilor”, s-a scris la Slatina o piesă de teatru inspirată din realitățile luptei memorandiste din Transilvania. Piesa se intitula „Lupta pentru naționalitate sau întemnițarea doctorului Lucaciu”, autor fiind artistul Emil Nicolau. Piesa a fost jucată în premieră la Slatina, la 28 februarie 1893, în sala Cazinoului, iar după aceea în mai multe orașe din țară

În Marele Război pentru Întregirea Neamului Regimentul 3 Olt a luptat eroic pe frontul de la Jiu – Bumbești, în Dobrogea la Cernavodă, pe Neajlov, la Panciu – Mănăstioara, dând țării tributul de sânge a 1.200 de eroi pentru consfințirea marelui ideal național. La 14 noiembrie 1916 armata română distrugea podul de peste Olt în încercarea de a stăvili ofensiva inamică. Slatina a fost bombardată sistematic, lupte sângeroase având loc cu ocazia încercării trupelor germano austro-ungare de trecere a râului, în dreptul satelor Curtișoara, Teslui, Colibași și Moșteni. Dintre eroii neamului care au murit în bătăliile marelui război al reîntregirii pot fi menționați: căpitanul Dumitru Morjan, Ecaterina Teodoroiu, care a luptat în cadrul Regimentului 43/59 Infanteria din Slatina.

În epocă, **Marea Adunare Națională de la Alba Iulia a generat în spiritele oamenilor de pe meleagurile oltene o puternică solidaritate și o nestrămutată hotărâre întru desăvârșirea unității statale.** Ziarele timpului, „Opinia Oltului”, „Voința Poporului” relatează atmosfera de caldă simțire românească din Slatina care exprima adevărată deplină a locuitorilor Oltului la cauza unirii. Într-o telegramă trimisă de cetățenii județului Olt, întruniți la 1 iunie 1919, în Slatina, într-o Mare Adunare Națională, Congresului de la Versailles se sublinia: „Să nu lase în inima tuturor românilor rana sângerândă pe care au lăsat-o prusienii în inima tuturor francezilor după 1870”. Era vorba despre problema Banatului, despre care în document se mai menționa: „Banatul este Alsacia noastră și orice bucată din el e sfâșiată din însuși corpul nostru. Tisa, Nistrul și Dunărea nu sunt pentru noi dorințe deșarte ci necesități reale, adăposturi naturale fără care România viitoare nu va avea nici siguranță, nici liniștea necesară”.

Restabilit prin reforma administrativă din 1668, județul Olt este locul de obârșie al unor personalități precum: diplomatul Nicolae Titulescu, (1882-1941, ministru de Externe al României Mari, președinte al Societății Națiunilor), dramaturgul Eugen Ionescu (1909-1994, membru al Academiei Franceze), muzicianul Dinu Lipatti (1917-1950), poetul Ion Minulescu (1881-1944), economistul P. S. Aurelian (1833-1909, președinte al Academiei), juristul Constantin Dissescu (1854-1932, părintele dreptului penal românesc), istoricul literar Dumitru Caracostea (1879-1964), președintele României, Nicolae Ceușescu (1918-1989).

2.2 Aspecte privind evoluția administrativă a județului și a rețelei de localități

Cercetarea apariției și evoluției unităților teritorial-administrative de la sud de Carpați contribuie la clarificarea unor probleme ale istoriei poporului român. În esență, informații de referință privesc structurile administrative și fiscale care erau în statul feudal Țara Românească.

Spre sfârșitul secolului al XIX-lea avem contribuții în această direcție de la B. P. Hașdeu și A.D. Xenopol, aceștia explicând, din punct de vedere filologic, originea numelor județelor. Hașdeu spre exemplu, a fost primul care a încercat să localizeze vechiul județ dispărut Jaleș, iar Xenopol a considerat că împărțirea Moldovei și Țării Românești în județe și ținuturi a fost anterioară descălecării și că multe din regiunile ce au constituit mai târziu județele purtau nume din vremuri mai vechi. De fapt, teoriile enunțate de cei doi, după care hidronimele au stat la baza denumirii unor județe, au fost apoi dezvoltate de alți istorici.

Istoricului interbelic Sabin Oprean, îi datorăm continuarea teoriei cu privire la faptul că majoritatea județelor din sudul Carpaților și-au luat denumirea de la numele apelor. El avansa ideea că întinderea județelor s-a făcut treptat, de la izvoarele râurilor spre gura de vărsare, deci din zona de munte către câmpie

Ulterior, îi datorăm istoricului Ion Donat o contribuție importantă în studiul evoluției organizării teritorial-administrative medievale. Donat a sprijinit teoria conform căreia județele au existat anterior procesului de constituire a statului centralizat, arătând că județele au fost desființate de domnie atunci când organizarea lor nu mai corespundea din punct de vedere administrativ. Ion Donat a întocmit o statistică cu numărul satelor și orașelor menționate până la anul 1625, în care a separat localitățile dispărute de localitățile existente încă în prezent.

Cercetarea apariției și evoluției județelor, până la mijlocul secolului al XVIII-lea, nu poate fi realizată fără studierea documentelor contemporane perioadei studiate. Indicații despre satele care se aflau în spațiul Țării Românești, din secolul al XIV-lea până în secolul al XVIII-lea, sunt întâlnite în aproape toate actele emise de cancelaria domnească a acesteia.

Informații importante privind instituțiile administrative și fiscale din Oltenia, relatări despre viața economică, religioasă și socială a acestei provincii istorice ne oferă actele administrației austriece. Între acestea sunt listele satelor întocmite în anul 1722, în urma conscripției ordonată de generalul austriac Damien Hugo Virmond și situațiile statistice realizate între anii 1727-1730.

„Istoria Țării Românești” (1290-1690), Letopisețul Cantacuzinesc, Istoriile domnilor Țării Românești, „Istoria Țării Românești” și „Istoria domniei lui Constantin Basarab Brâncoveanu Voievod(1688-1714) oferă date referitoare la târguri și târgoveți, iar în relatările privind perioadele de lupte între pretendenții la domnie sunt incluse câteodată și descrieri despre fiscalitate.

În afara scrierilor cu caracter istoric, un prețios izvor de documentare îl constituie hărțile istorice. Realizările cartografice de până la sfârșitul secolului al XVII-lea nu pot fi utilizate deoarece majoritatea acestora nu satisfac din punct de vedere științific. Din vremea lui Constantin Cantacuzino avem o reprezentare cartografică care indică hotarele țării și ale județelor, denumirile celor 17 județe și semnaleză la Dunăre cele trei kazale-

raiale. Sunt însemnate pe hartă 526 de sate, din care 122 în Oltenia, 23 de orașe și târguri, reședințe mitropolitane și episcopale și 73 de mănăstiri. Satele sunt indicate prin două semne, unul pentru satele libere și altele pentru satele românești, 76 la vremea respectivă. De asemenea, sunt trecuți pe hartă munții, cu numele lor, cursurile de apă în număr de 132, lacurile și bălțile, totalizând un număr de circa 700 de denumiri. Lui Friederich Schwantz, ofițer în armata austriacă, îi datorăm o hartă completă reprezentând Oltenia. Conducând un corp de ofițeri, el a realizat, pe baza cercetărilor și informărilor în teren, o hartă a provinciei românești și a marginilor ei. Localitățile, în număr de 1365, sunt repartizate astfel: 869 în Oltenia, 9 în Lovișteea, 72 în Muntenia, 228 în Transilvania și 70 în Banat. Oltenia era împărțită în cinci județe bine delimitate, pe hartă fiind trecute și numele a peste 130 de masive muntoase, culmi și vârfuri.

Unitățile specifice administrativ-teritoriale interbelice din România Mare au fost județele Regatului României. Trei perioade distincte reflectă situații specifice: 1918-1925, 1925-1938 și 1938-1940.

În perioada 1918-1925 s-a păstrat specificul organizărilor administrativ-teritoriale existente în provinciile istorice unite cu Vechiul Regat. Aceasta a avut loc până la legea de unificare administrativă din 14 iunie 1925, lege intrată în vigoare de la 1 ianuarie 1926, prin care s-a stabilit o organizare administrativă unitară la nivelul întregului Regat. Menționăm existența județelor Olt și Romanați cu câte trei plăși.

În perioada 1925-1938, pe baza Constituției din 1923 și a legii de unificare administrativă din 1925, teritoriul țării a fost împărțit în 71 de județe, 489 de plăși și 8.879 de comune. Ulterior, prin diverse legi, această structură inițială suferă modificări, la nivel de localități și plăși. La nivelul recensământului din 1930, regăsim județele Olt și Romanați având în componență 4, respectiv 5 plăși.

Constituția din 1938 a introdus în organizarea României ca nouă unitate administrativă, ținutul care grupa mai multe județe. În baza acestei constituții, conform legii administrative din 14 august 1938, au fost formate 10 ținuturi, fiecare dintre ele fiind alcătuite din mai multe județe, independent de criteriul istoric: Argeș, Crișuri, Dunării, Jiu, Mării, Mureș, Nistru, Prut, Suceava, Timiș. Județele Romanați și Olt se vor grupa în componența ținutului Jiu.

Principalele transformări administrative ale județului Olt sunt cele care se leagă de **configurarea actuală, legiferată prin Legea 2/1968** și care consfințesc unificarea județelor “istorice” Olt și Romanați.

Cea mai complexă analiză a celor două județe care compuneau actualul teritoriu se regăsește în **Enciclopedia Interbelică a Regatului României** apărută în preajma intrării României în cel de-al doilea război mondial.

- **Despre Județul Olt redăm următoarele informații (selectiv):**

GEOGRAFIE

Așezare. Județul Olt este așezat în partea de Vest a Munteniei, pe malul stâng al văii Oltului, în drumul Craiovei.

Suprafața. 2.863 km².

Înfățișarea pământului. Județul Olt se întinde peste o parte a platformei deluroase a Oltului, formată și aici din culmi cu spinarea netedă și dispuse divergent printre afluenții Oltului și ai râului Vedea. În Nordul județului culmile se strâmtează și se înalță până la peste 400 m. În Sud însă, ele se lățesc și coboară până sub 150 m, pierzându-se în câmpia Dunării.

Climă și ape. Clima de tranziție între climatul de stepă și cel din dealuri, dar mai apropiată de cel din urmă. Iernile sunt de obicei reci (sub -3° temperatura lunii ianuarie), iar verile destul de calde ($20-22^{\circ}$ temperatura lunii iulie); ploile însă nu scad sub 500 mm dar nici nu trec de 600 mm anual. Dominația vânturilor de vest indică o slabă înrudire cu clima Olteniei, influențată, după cum se știe, de Mediterana.

Cu excepția Oltului, apă flotabilă care face limita județului la Apus, toate celelalte râuri ale ținutului au izvorul în dealuri; de aceea ele scad mult sau seacă cu totul în timpul verii (râul Vedea).

Vegetația. Întreg județul Olt face parte din zona pădurilor de stejari. Din întinșii codri de altădată, n-au mai rămas astăzi decât pâlcuri mici pe dealurile mai înalte și pe povârnișurile dinspre valea Oltului.

ISTORIE

Vechime și dezvoltare istorică. Județul Olt și-a luat numele de la râul care-l mărginește spre Apus.

Pe teritoriul acestui ținut trecea în vechime drumul negustorilor spre Oltenia; la Slatina era vamă pentru acești negustori încă de pe vremea lui Vlaicu (1368).

ADMINISTRATIE

Organizare administrativă. Capitala județului Olt este orașul Slatina. Județul are 332 sate, împărțite astfel:

- I. Plasa Drăgănești 52 sate.
- II. Plasa Dumitrești 75 sate.
- III. Plasa Mijlocul 107 sate.
- IV. Plasa Spineni 98 sate.

ÎNFATISARE SOCIALA

Prin așezarea lui județul Olt este unic în Muntenia: nu are nici beneficiul munților și nu se întinde nici până la Dunăre. Deși ca unitate administrativă este foarte vechi, nu a reușit nici până azi să prezinte o coerență organică. În apropierea drumului ce leagă

Transilvania de calea Dunării, Slatina suferă de așezarea sa *dincoace* de Olt. Folosul situației sale pe o importantă arteră de cale ferată îi este anulat de nodul de cale ferată care se află la Piatra-Olt.

Orașele vecine: Drăgășani, Pitești, Craiova, Caracal, Roșiorii-de-Vede, Turnu-Măgurele exercită o influență în toate domeniile de viață ale județului. Slatina nu a putut deveni un centru capabil să le neutralizeze atracțiile și influențele. Aceste orașe îi răpesc mare parte din posibilitatea pe care ar avea-o de a deveni un centru economic. Locuitorii din sud își fac o parte din cumpărături și vânzări la Turnu-Măgurele sau Caracal, iar cei din Nord se duc la Pitești sau Drăgășani. În Slatina, deci, comerțul e slab. De asemenea, nu e de menționat nici o industrie de mari proporții. Și nici în viitor nu se poate întemeia, din lipsa materialului prim. Singurele izvoare de propășire pentru acest oraș ar fi agricultura și Oltul. S-ar putea înfiripa la Slatina un centru de industrializare a produselor agricole. Astăzi sunt aici două mori mari. În Nordul județului industrializarea ar putea să vizeze și pomicultura, care ar putea lua o mai mare extindere. Dacă pe Olt ar exista navigație, județul ar avea, ieftin, tocmai drumul care îi lipsește azi: Nord-Sud. Azi, pe Olt, nu circulă decât plutele care coboară din munți lemn pentru a fi prelucrat la Turnu-Măgurele sau la Slatina.

Aceeași slabă coeziune o găsim și în domeniul vieții spirituale. Slatina nu are posibilitatea să-și țină la ea nici măcar o parte dintre oamenii care se disting într-un fel sau altul. Ei sunt luați de alte centre. Aflăm și aici tot două zone de influență. Sudul aparține regiunii din șesul Dunării. Portul, datinele, graiul, mentalitatea sunt specifice. În Nord, dimpotrivă, costumele sunt la fel cu cel din zona subcarpatică a Munteniei. Tot așa e și limba. Aici oamenii sunt ceva mai întreprinzători, mai buni gospodari, mai deschiși inovațiilor vieții moderne, cu un mai viu spirit de independență. Cauza trebuie căutată în două direcții: a) în supraviețuirea spiritului moșnenesc, în Nord moșiile boierești foarte puține; b) în diversitatea posibilităților de manifestare economică, aici, regiune de dealuri, oamenii având la îndemână nu numai agricultura ci și pădurile, azi pe sfârșite, pomii, viile, vitele.

- Privitor la **Județul Romanați**, aflăm următoarele informații:

GEOGRAFIE

Așezare: Județul Romanați este așezat în colțul S-V al Olteniei, între Olt și Dunăre.

Suprafața: 3.560 km²

Înfățișarea pământului. În Nordul județului se înalță culmile teșite ale platformei oltene. Ele se răsfiră printre afluenții Oltului și ai Jiului și scad treptat către Sud, unde se pierd în a doua unitate de relief a ținutului: câmpul Caracalului. Acesta se întinde, uniform și neted în partea lui răsăriteană; vălurit, în partea lui vestică, unde a fost acoperit de nisipurile dunelor (în S-V), fie de aluviuni recente (în S-E). Ultima terasă mărginește lunca Dunării, largă și acoperită de bălți în vest, și foarte strâmtă în est, unde, grație acestei împrejurări, s-a putut așeza portul Corabia.

Climă și ape. Clima este continental extremă, cu contraste destul de puternice, mai ales în partea de câmpie (peste 27° diferență termică între iarnă și vară). Totuși, dacă exceptăm colțul S-V, unde cad mai puțin de 500 mm precipitațiuni anual, putem socoti clima acestui județ mai umedă decât a regiunilor de câmpie din partea răsăriteană a țării.

În afara Dunării cu bălțile sale (*Potelul*) și în afară de Olt, ambele pe marginea județului, în nord trec pieziș și se varsă în Olt, *Oltețul și Tesluiul*. În restul județului, mai ales în câmpul înalt al Caracalului, apele curgătoare lipsesc aproape cu totul, iar cele subterane se găsesc la adâncimi prea mari pentru ca să fi putut atrage așezările omenești. Așa se explică absența totală a satelor de pe câmpul din răsăritul liniei Caracal-Corabia.

Vegetația se împarte și aici după cantitatea precipitațiilor. În Nord se păstrează, mai ales între Teslui și Olteț, pâlcuri din întinsele păduri de stejari de odinioară. În sud însă, predomina altădată vegetația cu graminee în care se amestecau multe plante de origine mediteranee. Condițiile speciale de sol din S-V au adăugat acestei asociațiuni de stepă și o bogată vegetația arinacee în cuprinsul dunelor de nisip.

ISTORIE

Vechime și dezvoltare istorică. Situat pe valea Oltului, în drumul legiunilor către Apulum, în inima Daciei Traiane, teritoriul județului Romanați a fost semănat în acele timpuri de numeroase așezări.

O puternică viață romană a palpat în acest colț de țară. Aici se află Romula - castru pe urma cărora arheologii au făcut numeroase descoperiri – și Sucidava (Celeiul de azi), situată, din punct de vedere strategic, pe Dunăre.

.....

Numele județului, cu sufixul vădit slav « ați » derivă, după afirmația profesorului Iorga, de la numele unui cneaz sau jude: Roman.

Numele orașului capitală – derivat de filologii noștri latinizanți de la acela al împăratului Caracalla - e mai probabil de origine turcă : Kara Kale înseamnă pe turcește Cetate Neagră.

ADMINISTRATIE

Organizare administrativă. Capitala județului Romanați este orașul Caracal. Județul are 3 orașe (*Caracal, Balș, Corabia*) și 252 de sate împărțite astfel:

- Plasa Câmpu   23 sate.
- Plasa Dunărea   45 sate.
- Plasa Ocolu   56 sate.

- Plasa Oltețu 72 sate.
- Plasa Oltu-de-Sus 56 sate.

ÎNFAȚIȘARE SOCIALĂ

Pământul județului Romanați se prezintă sub două aspecte, care i-a diferențiat pe oameni din cele mai vechi timpuri.

În partea de Nord de linia Stoenеști-Caracal-Zănoaga-Leu, mai mult de ½ din întinderea județului are pământul mai accidentat și mai variat, prin ape, dealuri și văi, prin păduri și pășuni naturale.

Satele sunt mai dese și mai mici, de tipul « răsfirat », cu casele în general pe o linie principală, și variind, ca direcție, după cursurile apelor și după văi.

Casele sunt mai mici de 2-3 camere, apropiate ca formă, de casele dacilor de pe Columna Traiană.

Oamenii sunt mai modești în toate, în ocupații, în venituri și cheltuieli, în instrumente de muncă, plugul cu doi boi, carul mic cu 2 boi ; mașini agricole mai puține și din cele mici.

Partea de Sud a județului este o câmpie întinsă, cu prea puține accidente de teren, cu înclinații spre Dunăre și spre Olt, cu ape de izvoare la suprafață, numai pe trei linii destul de bine văzute pe hartă : valea Oltului, valea Dunării și linia Caracal-Corabia.

Aici e mai mult soare și mai multe vânturi, și mai mari variații de climă ca în Nord.

Seceratul se face mai timpuriu ca în Nord, la diferență de o săptămână.

În câmpie satele sunt mai rare și sunt dispuse pe câteva linii : valea Oltului, valea Dunării, linia Caracal- Corabia, iar o parte în grupe, sau izolate la Vest.

Aici nu mai sunt păduri naturale, ci în parte păduri de salcâmi plantați, mai ales în S-V. Satele sunt de tipul « adunat », adică satul e dispus pe mai multe linii.

Casele erau altădată, mai ales până pe la 1900, mai mult bordeie, din pământ, în special în câmpia din S-V, iar azi sunt mai toate de zid, acoperite cu tinichea, iar de pe la 1920 încoace, și cu țiglă, cu mai multe camere : 3-4-5, mai arătoase, după modele de la oraș. Gospodăriile sunt mai din plin – mai ales în satele de moșneni din vest – plugul de două vite, 2 boi și 2 cai, carul e mare, cu 4 vite, mașini agricole mai multe și mai mari.

Aici ocupația principală e cultura cerealelor, în special a grâului și a porumbului.

Oamenii din această regiune sunt mai inimoși și mai stăruitori la lucru decât cei de la nord.

Cei mai mulți elevi de la școlile secundare sunt din satele acestea.

Merită atenția mai ales grupurile de sate de moșneni din regiunea de câmpie cu ape adânci, fără izvoare, de la S-V de Caracal, și anume satele : Redea, Dioști, Zănoaga, Leu, Castranova, Apele Vii, Ghizdăvești, Celar, Zvrosca, Dobrotești, Amărăștii-de-Sus și Amărăștii-de Jos.

Factorii geografici – clima, pădurile și mai ales apele – au determinat așezările omenești din cele mai vechi timpuri de cel puțin 2000 de ani încoace.

Cu mult înainte de Romani, exista șanțul numit « Brazda lui Novac », pe linia Craiova-Popânzălești-Șopârlița-Vlăduțeni-Coteana, care despărțea probabil două populații deosebite. Sub Romani linia dintre N și S a coborât 7-8 km la Reșca, de unde drumul roman, foarte solid, care desparte în două ramuri Reșca-Izlaz și Reșca-Celei. Prin Evul mediu linia a mai coborât 7-8 km mai spre sud, spre Caracal, poate din cauza drumului Craiova-București.

Caracalul nu are deci o poziție la întâmplare, ci este o răscruce între două drumuri naturale-sociale : NS Transilvania-Dunăre, pe valea și câmpia Oltului și VE, linia dintre munte și baltă, ca și drumul cel mai drept dintre Craiova-București.

Afară de aceasta, Caracalul atrage și puternicele sate de moșneni de la SV. Astfel, orașul acesta este un centru de întâlnire între sătenii din jur, pe o rază de 30-35 km.

Țăranii aduc la oraș cereale, vite, lemne, păsări legume, și cumpără în schimb țesături, îmbrăcăminte, încălțăminte, fierărie, scânduri, var, țiglă, ciment.

Prin sate se face și comerț ambulant. Cei de la deal, în special din Vâlcea, aduc sare, păcură, gaz, poame, și iau în schimb cereale, făcând de multe ori acest schimb fără ajutorul banilor, ca în timpurile primitive.

În sate centrul comercial este tot cârciuma, care servește și ca loc de întâlnire și de discuție, și unde se vând diferite mărunțișuri. Magazinele cu alte articole sunt rare.

Portul s-a schimbat și el mult în ultimii 50 de ani, mai ales pentru hainele de sărbătoare. Obiceiurile și credințele vechi durează numai în parte. Posturile nu se mai țin viguros. Boalele se caută tot mai puțin cu babele, și tot mai mult cu doctorii.

Cultura oficială s-a răspândit și se răspândește mereu ; buna stare economică, la fel. Șomajul nu există și nu va exista mult timp în Romanați.

Viața oscilează mereu între patriarhal și modern.

Romanați e un județ care a dat nu numai muncitori harnici ai ogoarelor ci și oameni de seamă din trecut : frații Buzești în sec XVI și XVII, domnitori ca Matei Basarab, pandurii lui Tudor Vladimirescu, haiduci luptători ca Jianu și Mereanu, revoluționari de la 1848 ca Popa Șapcă.

3. Evoluția statutului administrativ și funcțional al unităților administrativ-teritoriale componente (mod de formare a așezărilor, vocații funcționale, relațiile orașe-comune, denumiri istorice).

3.1. Evoluția așezărilor urbane (selectiv: municipiul Slatina, municipiul Caracal, orașul Drăgănești Olt, orașul Corabia).

Municipiul Slatina

Slatina este atestată documentar în epoca medievală, la 20 ianuarie 1368 printr-un act oficial prin care Vladislav I Voicu acorda scutire de vamă în acest punct, tuturor negustorilor brașoveni. Descoperiri arheologice indică o existență foarte îndepărtată a unor așezări (cca. 5000 î Chr.)

Numele de Slatina este atribuit din secolul al XV-lea (înseamnă „apă sărată” și pare a se referi la apa Oltului pe lângă care s-a întemeiat orașul).

Fără a mai face referiri la evenimente și situații deja evocate, menționăm **existența Slatinei, la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea ca un mic târg de provincie, desfășurat în imediata apropiere a râului Olt, între Dealul Grădiște și zona care este cunoscută actualmente ca „orașul nou”**. Se păstrează ca mărturii din acea perioadă, numeroase clădiri: Grand Hotel Regal, Școala de Fete, Catedrala Ionașcu, Cofetăria Minerva și alte 50 de clădiri istorice incluse în Lista Monumentelor Istorice din România, ca și o anumită structură morfologică a nucleului urban. După 1950 se construiesc cartiere muncitorești (Steaua Roșie, Progresul I,II și III, Crișan, Tunari ș.a.). Profilul economic al orașului va fi dominat după 1965 de industria de producere a aluminiului.

Documentul prin care este atestată Slatina dovedește importanța comercială pe care a avut-o așezarea de lângă râul Olt. Istoricii afirmă că aici era primul loc din câmpie prin care Oltul putea fi trecut cu ușurință, la acea vreme neexistând un pod. Documentul de atestare arată, deci, cât de mare era importanța comercială a așezării favorizate de apropierea cursului Oltului. Funcțiunea dominantă comercială a Slatinei s-a perpetuat în timp și a susținut transformarea statutului așezării rurale în târg și, ulterior chiar în oraș.

Slatina sfârșitului de secol al XIX-lea era un orășel compus din centru și mahalale, cele aproximativ 42 de străzi asigurând accesul spre cartierele Obrocarii, Caloianca, Sopot, Drumul Gării, Clocociov sau Dealul Viilor. Centrul era delimitat de dealurile Grădiște, Caloianca și Sopot. O parte din străzile menționate erau pavate cu bazalt și erau foarte lungi, iar altele arătau mai mult a drumuri de țară.. Printre cele mai importante străzi din Slatina erau: strada București, strada Ionașcu, strada Gimnaziului, strada Pieții. La începutul secolului al XX-lea, conturul Slatinei, incluzând centrul și mahalalele, avea forma unui pentagon, ale cărui laturi erau „Pârliții, Brebenii, Mănăstirea Clocociov, cazarma din dealul Caloianca și unirea gârlii Valea Muierii cu Oltul. Centrul orașului avea forma unui triunghi cu vârful spre răsărit, baza spre vest, pe măgura

Grădiște. Latura de sud este delimitată de dealul Caloianca, iar cea de nord de dealul Sopot.” (A. Grosu – șef secție istorie și artă, Muzeul județean Olt).

Una din cele mai vechi artere slătinene, lungă de cca.un kilometru este **strada București**. Artera pornea de la podul peste Olt și străbătea orașul de la est la vest, cuprinzând 132 de case. De numele acestei străzi se leagă construirea primului pod de fier peste un râu intern din România. Unul dintre motivele înlocuirii „podurilor umblătoare” a fost faptul că Slatina era un punct de vamă important. Este semnificativ faptul că acest pod, realizat între 1888 și 1891 de către inginerul Davidescu, reprezintă realizarea în premieră în România, a unui pod de fier peste un râu interior. Valoarea utilitară și estetică a acestui pod este dublată și de prima „exprimare” a arhitecturii metalului, lansată cu prilejul Expoziției internaționale de la Paris din anul 1889. Pe strada București s-a născut, în casa de la numărul 3, scriitorul de faimă internațională, Eugen Ionescu.

Numită inițial „**Ulița Boiangiilor**” datorită faptului că era locuită de cojocari și boiangii (vopsitori de lână), **strada primește numele de Ionașcu** după ce aici s-a construit o școală și o biserică dintr-o donație a familiei negustorului Ionașcu. Donația lui venea din averea agonisită pentru unica lor fiică, Rada. După nemângâiata pierdere a acestei fiice, familia face donația pentru binele orașului și al locuitorilor săi (pe lângă școală și biserică, mai finanțează și întreținerea cișmelelor de alimentare a orașului cu apă potabilă, captată din izvoarele Sopotului. Ulterior, pe locul bisericii se va realiza o catedrală ale cărei picturi interioare vor fi realizate de Gheorghe Tătărescu. Școala Ionașcu s-a evidențiat ca fiind una dintre cele mai bune din țară, aici fiind școliți oameni de seamă timp de mai multe decenii. În 1894, școala construită de Ionașcu va fi înlocuită de o altă clădire, care mai există și astăzi, în ea funcționând acum Casa Corpului Didactic Olt.

Din strada Ionașcu către râul Olt se desfășoară **strada Gimnaziului**, a cărei denumire vine de la construirea, în 1884, a Gimnaziului „Radu Greceanu”, devenit astăzi Colegiu Național. O bună tradiție a unui învățământ de calitate determină evitarea desființării gimnaziului în anul 1901 și chiar transformarea lui în liceu. Pe strada gimnaziului se mai remarcă moara Olteanca al cărei proprietar, Alexandru Iliescu, fiind unul dintre filantropii orașului, va da, mai târziu, numele său, străzii.

Tot dinspre strada Ionașcu spre Grădina Publică se desfășoară **strada Primăriei**, lungă de cca. 500 de metri și cuprinzând cca. 53 de case. Puți retrasă de la stradă, Primăria Veche a dat numele străzii care, ulterior **se va înlocui cu numele Carol**, după ce Primăria se va fi mutat în noul sediu al Palatului Comunal. Se remarca, pe această stradă, eleganta casă a doctorului Gheorghe Kitzulescu realizată în stil neoclasic italian. Frecventată de personalități remarcabile precum: George Enescu, Dinu Lipatti, Nicolae Iorga, Octavian Goga, Nicolae Titulescu, Tudor Arghezi, casa a fost, din păcate, demolată în anii '80.

Bulevardul Nicolae Titulescu de astăzi reprezintă **fosta stradă a Peșii** care și-a luat, probabil numele de la piața orașului amplasată aici. Artera pornea de la Primăria veche către Biserica Sopot. În anii '30 pe această stradă s-au construit unele din cele mai mari hale din țară, demolate apoi tot în anii '80. De asemenea, pe strada Pieței se afla casa Racoviceanu. Aici și-a petrecut vacanțele de vară viitorul mare pianist și compozitor Dinu Lipatti și fratele său, Valentin. Mama lui Dinu Lipatti era născută Racoviceanu și astfel această clădire „asemănătoare unei cule, cu ziduri masive și boltă impunătoare, cu

etaj și cerdac, ce degaja un aspect medieval” devine Vila Racoviceanu care a fost și ea dărâmată în anii '70.

Municipiul Caracal

Municipiul Caracal, situat în partea de sud a județului, în Câmpia Romanațiului a fost atestat documentar în 17 noiembrie 1538 într-un document emis de Cancelaria lui Radu-Vodă Paisie, prin care voievodul dăruiește lui Radu vel Clucer, câteva moșii cumpărate de la jupânița Marga din Caracal.

Caracalul se dovedește a fi plin de vestigii care atestă locuirea acestui ținut încă din preistorie. Stau dovadă descoperirile arheologice din vremurile paleoliticului, neoliticului și din epoca bronzului. Se află situat între ruinele castrului roman Romula (com. Resca, la nord de Caracal) și ale cetății Sucidava (Corabia). În oraș se află ruinele unui turn care a fost atribuit (prin folclor) împăratului roman Caracalla (217), de la numele căruia ar proveni denumirea orașului. Moșia Caracalului a făcut parte inițial din imensa avere a familiei boierilor Craiovești. În 1589, când Mihnea Turcitul a hotărât modul de împărțire a averilor acestei familii, Caracalul a intrat „pe seama” domnească, creându-se cadrul pentru dezvoltarea urbană. Mihai Viteazul și-a făcut aici curte domnească și o biserică. Tot Mihai Viteazul a ridicat Caracalul la rang de oraș. Cea mai veche biserică păstrată din secolul al XVI-lea este biserica Domnească Ovidenia, ctitorită de domnul Pătrașcu Cel Bun, pe care Mihai Viteazul a avut-o ani buni ca una din reședințe, datorită unei curți de unde își administra cele 23 de moșii din împrejurimi. În biserica Adormirea Maicii Domnului, ctitorită de familia Jianu, se află înmormântat vestitul haiduc Iancu Jianu. La rândul său, Unirea Principatelor din 1859 a lăsat urme și la Caracal. Deputatul Ioan Dumitriu în Divanul Ad-hoc al acelor ani se află înmormântat în Biserica „Toți Sfinții”, biserică ctitorită la 1818. În această biserică se află Icoana Sfântului Cristofor (Sfântul cu cap de lup). Nu în ultimul rând, în perioada celor două războaie mondiale, Caracalul s-a evidențiat cu două regimente care s-au acoperit de glorie în lupta pentru țară: Regimentul II Romanați și Regimentul 2 Călărași. Până la instaurarea regimului comunist în România a fost reședința județului Romanați. Caracalul a fost declarat municipiu la 24 noiembrie 1994.

Municipiul Caracal se întinde actualmente pe o suprafață de 72 km² în câmpia cu același nume din sud-estul Olteniei. Dacă, în conformitate cu o statistică a anului 1845, Caracalul avea atunci, în cele 10 mahalale, 952 de familii, deci aproximativ 5.000 de locuitori, recensământul din anul 2002 înregistrează un număr de 36.406 locuitori. Cu mii de ani în urmă a fost o așezare (sat), situată mai târziu pe vechiul drum roman ce lega Sucidava de Romula-Malva. Această realitate este dovedită de nuclee de piatră specifice culturii de prund, unelte de silex și ciocane de piatră cu locașuri de înmănușare, descoperite cu ocazia amenajării parcului „Constantin Poroineanu”, fosile animaliere, fragmente de vase pictate și de ceramică reprezentând cultura Vădastra, obiecte de bronz și de fier.

Trecerea de la nivelul de așezare rurală la cea de târg, se va face mai târziu, odată cu dezvoltarea agriculturii și a comerțului în această parte a țării și a creșterii importanței drumurilor comerciale ce veneau din Transilvania pe valea Oltului la Dunăre și al Craiovei și Bucureștilor, ce se întretaiau la Caracal. În timp devine oraș-capitală a fostului județ Romanați.

În ceea ce privește numele orașului Caracal, s-au emis două ipoteze.

- Prima este legată de numele împăratului roman Marcus Aurelius Antoninus Caracalla (211-217), care în urma unei campanii împotriva geților ar fi împrăștiat în anul 215 d.H. o parte din veterani, care au întemeiat o așezare ce i-a purtat numele - Caracalla, (cetățenii Romulei primind cetățenie romană și numele de „romanates”);
- Conform celei de a doua ipoteze se presupune că numele așezării a fost atribuit de către cumani în secolele IX-X, acesta fiind **Cara-cale** (*Cetatea Neagră sau Turnul Negru*). Poate să fie numai o simplă coincidență în toponimia orașului Caracal. Un argument privind prezența cumanilor pe aceste locuri, este actuala existență în zonă a unor sate purtând denumirea de Comani, Comanca, Comănița. Până în prezent, se acceptă ca primă atestare documentară a localității Caracal, hrisovul emis la 17 noiembrie 1538, la cancelaria de la Târgoviște a domnitorului Țării Românești Radu Vodă Paisie (1535-1545), fiul nelegitim al lui Radu cel Mare. Conform acestui document Radu Vodă Paisie arată că: „am dat și am miluit pe boierul domniei mele“ Radu vel Clucer (vistier), „pentru slujba pe care mi-a slujit-o, cu dreptă slujbă“ două moșii cumpărate de la „jupânița Marga din Caracal cu 30.000 aspri“.

Așezat în câmpie, așezarea este tipică, prin formă și așezare, orașelor de șes cu configurare spontană. Este străbătut de pârâul Gologan, ale cărui ape sunt canalizate subteran pe cuprinsul localității. De asemenea, el este situat la intersecția DN6 (București – Craiova - Timișoara, E70) cu drumurile naționale Corabia – Râmnicu Vâlcea – Sibiu (DN54, DN64) beneficiind în același timp și de un important nod de cale ferată care completează transportul rutier cu cel feroviar. Are o poziție geografică ce îl situează la 40 km de portul fluvial Corabia și la 55 km de aeroportul Craiova

Orașul Drăgănești Olt

Cercetări arheologice ale Muzeului Câmpiei Boianului au condus la concluzia că în a doua jumătate a mileniului I era noastră existau, pe vatra actuală a orașului Drăgănești-Olt mai multe așezări mici care, de-a lungul evului mediu au format satele Peretu, Drăgănești și Comani. Aceste sate erau așezate în poienile codrilor seculari aproape de izvoarele cișmelelor de astăzi. Vetrele acestor sate s-au aflat în următoarele zone: Schitul Vechi Comani, valea Jugăliei, în punctul Săliște, perimetrul străzilor Căpitan Drăgănescu și Morii, așezarea situată între străzile Speranței și Dealului, așezarea din strada Militari punctul Băzăreni și așezarea din zona abatorului. Urmărind evoluția acestor așezări s-a constatat o concentrare treptată a populației către zonele cu cele mai bune surse de apă și teren care să le permită construirea locuințelor. După secolul al X-lea populația s-a grupat în trei centre distincte care vor alcătui satele Comani, Peretu (Uibărești) și Drăgănești-Olt Legătura dintre aceste sate s-a făcut pe un drum care mergea paralel cu Sâiul. Această cale este marcată și astăzi de bisericile satelor care erau construite în centrul comunităților. Vechiul drum de la Dudu la Slatina însoțea apa Oltului șerpuiind pe ultima terasă. Drumul ce leagă astăzi bisericile era drumul de legătură dintre sate.

Lângă biserica din centrul satului se află casa obștei și școala. În unele sate școala a funcționat pe lângă biserică sau în casa obștei. În Peretu, școala a funcționat la început în casa sfatului care se afla lângă biserică și, mult mai târziu, în local propriu. Satul, până la Cuza, când s-au ales primarii era condus de un pârcaľab alături de care se afla preotul și

juri comunali. Preotul și pârcălabul erau datori să citească și să prelucreze obștiei publicațiile ocârmuirii, tot ei păstrau cutia obștiei cu veniturile cetățenilor. Chiverniseala banilor adunați în cutia obștiei se făcea de către un grup de săteni și proprietarul satului. Cetățenii cei mai cinstiți, în număr de șase împreună cu preotul aveau grijă de această cutie. Cutia era închisă cu două chei, una la pârcălab și alta la preot. După 1845 preotul a fost numit și în comisia care recenza tinerii de 20 de ani pentru contribuția acestora în folosul obștiei. În fiecare sat era o judecătorie de împăcăciune alcătuită din preotul satului și trei jurați aleși de locuitori câte unul din toate cele trei etape (de frunte, de mijloc, de coadă). Sediul judecătoriei era la preot acasă. Actul de împăcăciune era scris de preot și semnat de cei trei jurați (și prin punerea degetelor). Satul avea și o magazie de rezervă. Cheile și evidența magaziei erau la preot. Oamenii care călătoreau aveau răvașe scrise și semnate de preot și aleșii satului.

Începând cu anul 1829 preotul ținea evidența populației din sat. Lunar evidența era predată zapciului plășii și mai departe Divanului. Pe lângă acestea preotul strângea veniturile pentru dotarea bisericii. Așa au fost organizate și obștile din satele Peretu, Drăgănești și Comani până în anul 1860 când au devenit comune. construit în 1925 și se află pe strada Nicolae Titulescu la nr. 216.

Din punct de vedere formal-spațial, orașul Drăgănești-Olt este o așezare liniară care se desfășoară de o parte și de alta a drumului național 47, Slatina - Turnu-Măgurele pe o distanță de 8 km împreună cu satul aparținător Comani. Această șosea de pe zona localității Drăgănești se numește strada N. Titulescu, iar pe zona satului Comani - General Teiușanu Livius. Mai mult de jumătate din străzile orașului sunt modernizate. Fizionomia locuințelor este aceeași în tot orașul. Se deosebesc numai câteva zone:

- Zona centrului vechi de pe strada N. Titulescu cuprinsă între străzile Elena Dendea și Oltului;
- Zona centrului nou cuprinsă între strada Morii și strada Hotarului;
- Zona satului Comani - pe tot cuprinsul străzii General Teiușanu Livius.

Casele au un plan de construcție tradițional cu două, trei și mai multe încăperi. Distribuția lor este tipică zonei de câmpie a Munteniei și Olteniei. Sunt tot mai rare casele cu două camere (foc și sobă) și cu prispă deschisă fără sală construită din paiantă sau cărămidă. Curțile caselor sunt mari, ocupația de bază a locuitorilor este agricultura. În zona centrului vechi se mai află câteva case ale vechilor târgoveți. Acestea au două niveluri și prezintă o arhitectură specifică începutului de secol XX.

Importantă pentru oraș este și evoluția satului Drăgănești Olt care a reprezentat cel mai important centru component al viitorului oraș.

A fost atestat documentar la 1 iunie 1526. De-a lungul istoriei, din neolitic și până la formarea satelor în Evul Mediu timpuriu, vatra localității Drăgănești-Olt a fost locuită neîntrerupt. Mărturiile arheologice din această perioadă fac dovada existenței culturii materiale a unei populații numeroase și stabile. Satul Drăgănești-Olt exista înainte de atestarea lui documentară cu multe sute de ani, pe aceeași vatră medievală dar mult mai restrânsă. În centrul comunității sătești s-a aflat biserica, local sacru de întâlnire al oamenilor la marile evenimente ale vieții. Cea mai veche biserică din Drăgănești-Olt este biserica Adormirea Maicii Domnului din str. Oltului, nr. 35. Înaintea acesteia s-a aflat o altă biserică de lemn menționată la 19 august 1689. Din cercetările arheologice făcute în jurul bisericii s-au descoperit urmele arheologice ale unei populații românești din secolul al VI-lea. Ceramica din acea vreme descoperită în str. Teiului la nr. 12A, cu motive

florale în formă de cruce pare să indice existența unei populații creștine.. Știri referitoare la satul Drăgănești sunt date în mai multe documente medievale. Dintre acestea putem aminti pe cel din 1 aprilie 1607 când satul era „ în moștenirea logofătului Stanciu încă mai dinainte”. Prin anul 1602, când Stanciu mai trăia, jupâneasa acestuia, Mușa, a căzut în robia tătarilor și pentru răscumpărarea ei, satul Drăgănești a fost vândut lui Panaiot din Hotărani pe suma de 28.500 aspri. În 1640 moșia și satul Drăgănești erau ale Rudenilor provenite prin vânzare de către Mușa. Mitrea Slujer Rudeanu, fiul lui Teofil Rudeanu, a trecut la monahism și a ajuns mitropolitul Ungro-Vlahiei.

Din secolul al XVIII- lea datează multe documente în care s-a menționat satul Drăgănești. Cel mai de seamă este în anul 1708, când s-au împărțit satele și moșiile Drăgănești și Uibărești între Constantin Paharnic și Radu cu fiii lui Papa Drăgănescu. Unul din fii acestuia Ștefan, a purtat o vreme numele de Drăgănescu, dar mai târziu atât el, cât și fratele lui Radu, s-au numit Știrbei. Urmașul acestora Badea Știrbei a ajuns la dregătoria de la mare vornic. Ultimul proprietar al satului și moșiei Drăgănești a fost Răduceanu Clinceanu - stolnic, nepot al Bălașei Drăgănescu. Boierii Manolești de la sfârșitul secolului al XX-lea sunt urmașii boierilor Cioflani, iar de aici prin diferite filiațiuni la boierii Urianu, Budișteanu și Știrbei. Satul Drăgănești așezat pe malul Oltului, aproape de drumurile comerciale mari ale evului mediu, de pe malul Oltului din Oltenia, drumul buților, al cerii și mierii, din Boianu, circulația de pe Olt cu plutele, au favorizat dezvoltarea acestei localități care, la 1883 avea telegraf, o companie de pază, tribunalul de ocol și trei bălciuri anuale. Tot aici există o moașă și un medic de arondisment. Către sfârșitul secolului al XIX-lea s-a construit o școală nouă pe vechiul amplasament din 1836, iar sediul plășii Șerbănești se va muta la Drăgănești. În prima jumătate a secolului al XX-lea (1905) s-a înființat și o poștă, iar plasa cu sediul la Drăgănești se va numi plasa Sâiului. Localitatea era iluminată noaptea cu felinare, iar paza era asigurată de colgi. În catagrafia vremii se menționează că Drăgăneștiul are aspect de târgușor fiind sistematizat „cu drumuri șoseluțe”. În aceiași vreme localitatea va cunoaște o dezvoltare fără precedent pe calea urbanizării. În 1934, la școala din Drăgănești, care funcționa după modelul celor din orașe s-a editat primul ziar local numit „Curierul Drăgăneștilor”. Târgurile săptămânale, bălciurile de peste an, judecătoria de ocol, spitalul înființat din 1908, administrația plășii, poșta și telegraful, drumul de legătură cu Slatina pietruit, pe care circulau două autobuze de călători, prăvăliile, toate erau atribute care în 1950 la împărțirea administrativă, s-a ținut cont și comuna Drăgănești-Olt a devenit sediul raionului cu același nume. Din 31 august 1968, comuna Drăgănești-Olt a fost declarată oraș.

Orașul Corabia

Înființarea orașului Corabia s-a datorat unor necesități strict economice. Chiar în primul demers oficial făcut în această direcție (**petiția celor 37 de comercianți din Caracal, din 24 iunie/6 iulie 1859**, adresată domnitorului) se susținea că realizarea acestui proiect avea la bază dificultățile întâmpinate de comerțul districtului, cauzate de îngrădirile exercitate de unul dintre marii proprietari funciari ai județului, Gh. Bibescu, proprietar al schelei de la Islaz, acolo unde produsele agricole erau îmbarcate pe vasele care circulau pe Dunăre. Astfel, petiționarii propuneau poziția mult mai avantajoasă a satului Corabia, proprietate a mănăstirii Bistrița și cereau aprobarea de a se forma în acel loc un oraș liber, cu port, “unde să se răscumpere 1000 de pogoane pe care se vor

construi viitoarele case”. La propunerea petiționarilor, ca viitorul oraș să poarte numele de *Alexandru Ioan Cuza*, domnitorul Unirii a răspuns cu o contra-propunere de o adâncă semnificație patriotică: “Se aprobă, cu denumirea însă de Mircea, în memoria unui domnitor de a cărui faptă istoria română este plină. Iar numele nostru îl vom da cu plăcere când evenimentele ne va da prilejul de a dovedi simțul nostru de român și de conștiința virtuților românești.” După îndelungi demersuri visul comercianților românețeni se împlinește când **Principele Carol promulga *Legea fondării orașului Corabia în 30 noiembrie/11 decembrie 1871***, după ce a trecut prin cele două camere: pe 9 noiembrie a fost votată în Adunarea Deputaților, iar în Senat pe 23 a aceleiași luni. Legea acorda o suprafață de 500 de pogoane, împărțite în trei secțiuni și care urmau să fie vândute în loturi mici, terenurile de utilitate publică fiind date fără nici o plată. De asemenea, statul își rezerva pe malul Dunării o întindere de 40 stînjeni în lățime pentru construirea cheiurilor și a celorlalte anexe ale viitorului port.

4. Legături istorice (rețele de drumuri și căi ferate, căi navigabile/porturi, poduri, etc.)

Din istoria interbelică a României rezultă că:

Județul Olt era, în epocă, străbătut de o **rețea de drumuri** de 1 567,9 km din care: **drumuri naționale** în lungime de 116,3 km cu o rețea pietruită și pavată de 114,7 km (orașul Slatina întreținea 1,6 km pavată), **drumuri județene** în lungime de 114,7 km, întreținute toate de administrația județului) din care 440,3 km de rețea pietruită și **drumuri comunale** în lungime de 1108,6 km. Prin județ treceau **3 drumuri naționale**: Pitești-Slatina-Craiova, Alexandria-Roșiori de Vede-Caracal și Pitești-Drăgășani.

Lungimea podurilor era de 4280,9 m, din care: **poduri naționale** (1386 m), **poduri județene** (1274,3m) și **poduri comunale** (1620,6m).

Rețeaua totală de **căi ferate** măsura 44 km de linie ferată principală simplă, menționându-se ca itinerar principal București – Timișoara – Jimbolia (către Belgrad și Paris) ca traseu rapid (Simplon). Stația cea mai importantă era Slatina.

În **județul Romanați** rețeaua totală de drumuri însuma 961,3 km repartizați astfel: **drumuri naționale** în lungime de 172,2 km din care Direcția Generală a Drumurilor întreținea o rețea pietruită de 168,1 km, iar restul de 3,1 km de drum pavat și pietruit era întreținut de comunele urbane, **drumuri județene** în lungime de 444,5 km din care 326,5 km întreținuți de administrația județului și **drumuri comunale** în lungime de 344,6 km. Prin județ treceau **3 drumuri naționale**: Slatina-Craiova, Corabia-Caracal și Alexandria-Caracal-Craiova.

Lungimea podurilor era de 4614,8 m, din care: **poduri naționale** (839,9 m), **poduri județene** (2237,8 m) și **poduri comunale** (1583,0 m).

Rețeaua totală de **căi ferate** măsura 132 km din care 58 km linie ferată principală simplă și 74 km linii secundare simple, menționându-se ca itinerar principal tot București – Timișoara – Jimbolia (către Belgrad și Paris) ca traseu rapid (Simplon), iar ca itinerarii de trenuri accelerate: București – Timișoara și București – Piatra Olt – Sibiu.

Se înregistrează, de asemenea, **circulație navală**, cu curse regulate ale Societății N.F.R. pe linia: Turnu Severin – Calafat - Corabia – Rusciuc – Giurgiu – Silistra – Cernavodă – Brăila – Galați și înapoi.

Un obiectiv de interes deosebit a fost reprezentat de **realizarea și refacerile succesive ale podului de la Slatina.**

Luată de mai multe ori de apele învolburate ale Oltului, construcția care asigură legătura dintre Oltenia și Muntenia este al doilea pod de fier din România, după cel peste Dunăre de la Cernavodă. Importanța sa este cu atât mai mare cu cât, în fapt, la Slatina, de-a lungul timpului, s-au întretăiat rutele comerciale ale comerțului intern și internațional. De podul peste Olt de la Slatina se leagă numele unor oameni care au condus destinele acestei părți a țării: Bibescu, Cuza sau Carol I.

În urmă cu peste 100 de ani, atunci când nu exista podul peste Olt din Slatina, de la ieșirea spre Craiova, **oamenii foloseau „podurile umblătoare” (poduri de vase)** pentru transportul de pe o parte pe cealaltă a râului. Faptul că nu exista un pod fix era o dificultate cu care se confruntau oamenii din perioada Slatinei medievale, în acest punct intersectându-se multe dintre rutele comerciale de-a lungul vremurilor. Aceste informații rezultă din chiar documentul de atestare al Slatinei de la 20 ianuarie 1368 . Vadul de la Slatina era singurul loc care permitea o trecere mai lesnicioasă a Oltului, fapt pentru care reprezenta punctul de legătură dintre cele două provincii istorice românești, Oltenia și Muntenia.

Modul în care se tranzita râul Olt, la Slatina, în perioada medievală, este prezentat în mai multe documente istorice. „La început au fost poduri umblătoare, luntre, construite din trunchiuri de copac. Acestea sunt menționate în câteva documente medievale ca și în consemnările călătorilor străini. Ajuns la Slatina la 26 august 1641, episcopul catolic Baxi menționează, printre altele, că Slatina este așezată pe malul râului Olt peste care se trece cu luntrea”.

În jurul anului 1846 se pune concret problema construirii unui pod fix peste Olt, chiar domnitorul de atunci al Țării Românești, Gheorghe Bibescu, fiind cel care va pune piatra de temelie a construcției la data de 24 iunie a aceluși an. Cu ocazia acestui eveniment, prefectura județului Olt a organizat o mare festivitate. Construirea a ceea ce, pentru acea vreme, era cea mai impresionantă lucrare din țară a adus laolaltă meșteri și materiale de construcții din toate colțurile țării. Lucrările au fost supervizate de o echipă formată din specialiști italieni, conduși de inginerul Giovanni Balzano, iar materialele – piatra și lemnul – au fost aduse din județele Argeș și Vâlcea. Cu ocazia **inaugurării podului de lemn de peste Olt, la 8 septembrie 1847**, administrația locală a organizat sărbători impresionante pe parcursul a trei zile. Se pare că, totuși, ziua inaugurării a fost ușor forțată dat fiind că la această dată își sărbătorea ziua de nume Maria Bibescu, soția domnitorului. Imaginea podului inaugurat în anul 1847 este immortalizată printr-un desen de către pictorul Barbu Iscovescu, unul dintre participanții la festivitățile de inaugurare ale podului. De asemenea, o imagine a podului este prezentată într-o medalie din argint. Inundațiile foarte frecvente de pe râul Olt au dus, din nefericire, la distrugerea podului din lemn, iar oamenii au fost nevoiți să se folosească din nou de luntre pentru tranzitul de pe un mal pe celălalt.

După ce **construcția finanțată de domnitorul Gheorghe Bibescu este luată de apele învolburate ale Oltului**, care, în acea vreme, nu era regularizat și curgea la

întâmplare, administrația locală slătineană și locuitorii din Slatina îl asaltează pe noul domnitor, Alexandru Ioan Cuza, cu solicitări pentru construirea unui nou pod. **În 1862 se construiesc două poduri la Slatina, unul peste Olt și altul peste afluentul Beica**, pentru care domnitorul dispune un buget de trei milioane. De această dată, pilonii construcției urmau să fie din piatră. Lucrările de construcție ale podului de la Slatina au fost acordate unei companii belgiene. În acea vreme, la Slatina, râul Olt avea albia foarte largă și rezolvarea problemelor de rezistență a impus construirea celor două poduri. Lucrările pentru aceste două poduri urmau să fie terminate în 1867, iar în timpul construcției, peste râul Olt trece viitorul rege al României Carol I. Acesta este nevoit să folosească un pod umblător pentru a putea ajunge la București. Din păcate, nici cele două poduri nu vor avea trăinicie. **Din documente se pare că și ele au fost luate de ape, după 1870. În 1872 a fost luat cel de peste Beica și în 1875 cel de peste Olt.** În acest fel circulația revine iarăși la podul umblător (podul de vase).

Cea de-a treia încercare de construire a unui pod fix peste Olt, la Slatina, va fi și cea mai reușită. **Lucrările pentru un pod de fier încep la 1888 și se termină la 1891, poziționarea construcției fiind chiar în zona de unire a vechilor poduri de pe Beica și Olt. Proiectul a fost supervizat, de această dată, de inginerul român Nicolae Davidescu.** A fost proiectat și construit pe o lungime de 400 de metri, cu suprastructură din fier, pe arcuri și bolte, fiind una dintre cele mai impresionante și mai bine realizate construcții din țară, ca și cea de la 1847. **De numele lui Nicolae Davidescu se va lega dezvoltarea și modernizarea ulterioară a Slatinei, el devenind arhitectul șef al orașului.**

Un nou eveniment grav afectează, peste timp podul peste Olt de la Slatina. **În perioada Primului Război Mondial el este aruncat în aer, în 1916, de către trupele românești care se retrăgeau din calea armatei germane Podul va fi reparat după război de către Germania învinsă, construcția intrând în daunele de război.** Actualul pod peste Olt de la Slatina arată aproape la fel ca cel care a fost inaugurat în 1891 (îi lipsesc însemnele regale de pe pilonii de zidărie, acestea fiind date jos în anii comunismului).

Podul peste Olt, primul pod de fier realizat peste un râu interior este și a doua încercare de punere în aplicare a arhitecturii fierului, prezentată pentru prima dată la Expoziția Mondială de la Paris din 1899. Construcția supervizată de inginerul Nicolae Davidescu a fost realizată după succesul celei de la Cernavodă a lui Anghel Saligny.

5. Reglementări urbanistice, echipări edilitare, rețele de comunicații

Din punct de vedere al **reglementărilor urbanistice și al echipărilor tehnico-edilitare**, aflăm în județ o serie de informații interesante cu privire la starea de „emancipare” urbanistică din anumite așezări.

In anul 1886 iluminatul public din Caracal era asigurat prin 225 de felinare cu petrol. Pe data de 15 octombrie 1886 s-a ținut o licitație în sala primăriei, în urma căreia iluminatul orașului a fost dat în antrepriză pe termen de trei ani lui Iancu Leon . In anul 1894 numărul felinarelor s-a dublat.

.In anul 1905, C.I. Theodorosopol solicita printr-o petiție să poată ca, de la Uzina de Apă Gazoasă pe care o avea în orașul Caracal, să dea lumină la prăvăliile sale și la

zece case și prăvălii particulare. În schimbul acestei concesiuni făcute de primărie se obliga să dea „două globuri de lumină ori în ce parte a orașului s-ar pretinde”. Problema privind electrificarea orașului a fost ridicată și în ședința Consiliului comunei urbane Caracal din 14 septembrie 1907, sub primariatul lui Constantin Demetrian. S-a pus problema schimbării iluminatului prin electricitate. Pentru această lucrare municipalitatea a contractat un împrumut de 500 000 lei. Licitația pentru realizarea acestei lucrări s-a ținut pe data de 16 mai 1907. La licitație s-au prezentat societățile: Ganz, Siemens Schuchert, Colben, Societatea Generală Română, Electrica, Biel&Company din Viena. Inginerul comunei, Delescu, a fost însărcinat să întocmească proiectul și să examineze ofertele. Consiliul local a acceptat oferta casei Biel din Viena. Electricitatea urma să funcționeze pe două grupuri electrogene și o baterie de acumulatori Sistem Tudor propriu-zis și un Tudor Blot. Lămpile voltaice trebuiau să aibă intensitatea de 8 amperi. Conductele de feeder trebuiau să fie subterane, din cabluri armate. În uzină se prevedea loc pentru o a treia unitate electrogenă și o locuință pentru electrician.. Primăria a dat teren pentru construcția casei mașinilor.

În anul 1912 Primăria municipiului Caracal a contractat un împrumut de 3 000 000 lei de la Casa de Depuneri, pentru procurarea unui grup electrogen de 300 HP pentru uzina electrică. **În anul 1938, orașul Caracal era iluminat în întregime prin lumina electrică produsă și furnizată de la uzina electrică aflată în proprietatea primăriei.** Sistemul de iluminat era de 2 x 220 V continuu. La acea dată se putea trece pe alimentare cu curent alternativ. Orașul era deservit de lămpi publice alimentate prin cabluri subterane și pe alocuri aeriene

La anul 1883, **satul Drăgănești** așezat pe malul Oltului, aproape de drumurile comerciale mari ale evului mediu, de pe malul Oltului din Oltenia (drumul buților, al cerii și mierii), din Boianu, de circulația de pe Olt cu plutele, avea **telegraf, o companie de pază, tribunalul de ocol și trei bâlciuri anuale.** Tot aici există **o moașă și un medic de arondisment.** Către sfârșitul secolului al XIX-lea s-a construit **o școală** nouă pe vechiul amplasament din 1836, iar sediul vechii plăși Șerbănești se va muta la Drăgănești. În prima jumătate a secolului al XX-lea (1905) s-a înființat și **o poștă** iar plasa cu sediul la Drăgănești se va numi plasa Sâiului. **Localitatea era iluminată noaptea cu felinare,** iar **paza era asigurată de colgi.** În catagrafia vremii se menționează că Drăgăneștiul are aspect de târgușor, fiind **sistematizat „cu drumuri șoseluțe”.** În aceiași vreme localitatea va cunoaște o dezvoltare fără precedent pe calea urbanizării. În 1934, la școala din Drăgănești, care funcționa după modelul celor din orașe s-a editat **primul ziar local** numit „Curierul Drăgăneștilor”. **Târgurile săptămânale, bâlciurile de peste an, judecătoria de ocol, spitalul înființat din 1908, administrația plășii, poșta și telegraful, drumul de legătură cu Slatina pietruit, pe care circulau două autobuze de călători, prăvăliile,** toate erau atribute de care, în 1950 la împărțirea administrativă, s-a ținut cont și comuna Drăgănești-Olt a devenit sediul raionului cu același nume.

Se mai poate menționa că între războaie, din punct de vedere al comunicațiilor funcționau:

În **județul Romanați: pentru poștă, telegraf, telefon: 5 oficii PTT** de stat la Caracal, Balș, Corabia, Izlaz, Pietra Olt, un oficiu autorizat la Osica de Sus, **5 agenții speciale** la Celaru, Dăbuleni, Grojdibodu, Obârșia și Vlădila și **4 gări cu serviciu poștal.**

Oficii telefonice se aflau în Caracal, Balș. Corabia, Izlaz, Osica de Sus, Piatra Olt și Vlădila.

În **județul Olt**, pentru **poștă, telegraf, telefon** aflăm: **4 oficii PTT** de stat la: Slatina, Drăgănești, Potcoava și Spineni, **4 agenții speciale** la Bălteni, Buzești, Drăgănești, Potcoava și Spineni. **Oficii telefonice** se găseau în Slatina, Bălteni, Buzești, Drăgănești, Potcoava și Spineni.

6. Peisaje naturale și/sau antropizate, rurale și urbane (caracteristici, studii de vizibilitate, delimitări unități de peisaj), specificități (peisaj în aria cursurilor de ape, peisaj de câmpie/de deal), peisaje culturale.

Teritoriul județului Olt grupează un număr foarte important de resurse naturale care au primit, în timp, recunoașterea unei protecții legale. Sunt declarate **Arii naturale de interes național și regional**: Valea Oltețului, Pădurea Călugărească, Pădurea Topana (cu 19 stejari seculari), Corabia-Turnu Măgurele, Coridorul Jiului, Pădurea Sarului, Pădurea Braniștea Catârilor, Pădurea Seacă Optășani, Pădurea Vlădila, Casa Pădurii din pădurea Potelu, Rezervația de arborete de gârniță, Pădurea Resca, Iris-Malu Roșu, Lacul Strejești, Lacul Izbiceni, Lacul Slatina, Rezervația de bujori a Academiei din comuna Stoicănești.

Sunt protejate, de asemenea ca **arii de protecție avifaunistică**: confluența Olt-Dunăre, confluența Jiu-Dunăre, Valea Oltului inferior.

Sunt identificate ca **situri Natura 2000**: Seaca Optășani, Lacul Strejești, Reșca-Pădurea Hotărani, Pădurea Topana, Lacul Arcești, Lacul Ipotești, Lacul Frunzaru, Lacul Izbiceni. În comuna Mărunței există o mică arie de protecție specială pentru ocrotirea păsărilor denumită Malu Roșu.

Îmbinarea armonioasă a multiplelor elemente de patrimoniu construit cu elementele de cadru natural din teritoriul județului creează complexitatea peisajelor ce capătă astfel multiple trăsături de recognoscibilitate (repere fizice, vizuale, auditive, olfactive, etc.). Fiecare așezare din teritoriul județului grupează valori perceptibile care individualizează și personalizează.

Peisajul cultural este „construit” pe baza unei serii de elemente de o deosebită valoare istorică, arhitecturală, socială. O parte importantă se regăsesc fie individual (obiective de mare „forță” arhitecturală, plastică, adesea încărcate cu valoare simbolică, memorială – clădiri administrative, amenajări, poduri, gări -, zone arheologice investigate sau doar recunoscute ca urme de semnificative civilizații, etc.), fie în omogene ansambluri construite îndeosebi la sfârșitul secolului al XIX-lea – începutul secolului al XX-lea, precum centrele vechi de târguri devenite ulterior orașe sau chiar adevărate centre culturale sau chiar străzi comerciale (Slatina, Caracal, Drăgănești Olt). Din zona ruralului, valoarea cea mai importantă este reprezentată de țesuturile spontane, analizate în capitolele de mai sus (referitoare la evoluțiile intravilanelor) și clar relaționate cu tipologia reliefului și a climei.

Selectiv, din patrimoniul clasat sau apt de clasare și valorificare se pot menționa, pe așezări:

- Elementele de referință ale peisajului natural din **Slatina**: dealul Grădiștea, Caloianca, Viilor, cursul Oltului, monumente de arhitectură, evenimente

- repetabile legate de dansul tradițional Călușul (evaluat și introdus în Lista Patrimoniului Mondial)
- Dealurile Balșului/râul Olteț la confluența cu râul Geamartalui, monumente religioase în **Balș**;
  - Câmpul Leu-Rotunda - Terasele Oltului/râul Gologan - Casa Iancu Jianu secolul al XVII-lea, Biserica și curtea domnească Mihai Viteazul secolul al XVI-lea (ruine), muzeul Romanaților, Foișorul, "Podul de pământ" relicvă a drumului comercial roman (6m adâncime și 110m lungime), parcul Constantin Poroineanu cu specii exotice – bălciuri în **Caracal**
  - Lunca Dunării/cursul Dunării - ruinele cetății Sucidava/in Celei, Ostrovul Baloiu (insula) - port fluvial (portul Mircea) la **Corabia**.
  - Câmpia Boian-Teresele Oltului – Muzeu istorie, vestigii așezare Cultura Gumelnița în **Drăgănești Olt Oraș**
  - Ruinele bisericii fostului schit din 1770, conacul "Leontopol" 1900 la **Drăgănești Olt sat Comani**.
  - Câmpia Romanați - Terasele Oltului/râul Oltișor - urme castru roman secolele II-III, "Acidava", Cula Gălețeanu secolul al XVIII-lea – **Piatra Olt sat Enoșești**
  - Piemontul Cotmeana/râul Plapcea Mica - muzeu istorie, Biserica "Cuvioasa Parascheva" 1817 cu fresce originare la **Scornicești**
  - Dealurile Balșului/râul Băeasa – conac secolul al XVII-lea, Biserica din lemn "Sf. Nicolae" 1739 în **comuna Baldovinești**
  - Câmpia Romanați - Câmpul Leu-Rotunda – așezare rurală romană secolul al III-lea d. Hr, în **comuna Brastavățu**
  - Lunca Oltului - Terasele Oltului - Mănăstirea "Brâncoveni" (F) 1494 refăcută în 1634 de către Matei Basarab - Izvor Tămăduitor, ruinele curții domnești, Obârșia familiei. domnitorului Constantin Brâncoveanu - **comuna Brâncoveni**
  - Campia Romanați - Dealurile Balsului/raul Calui - *Manastirea "Caluii"* (M) 1516 ctitor Banul Vlad terminata in 1588 de fam. Buzesti hram "Sf. Nicolae" cu picturi murale din 1593 – **comuna Călui**
  - Piemontul Oltețului - Dealurile Balșului/râul Beica – **comuna Cârlogani Satul Cepari**
  - Conac secolul al XVIII-lea, centru de confecționare a pieselor de port popular și a țesăturilor de interior cu războiul de țesut manual – **comuna Cezieni**
  - Podișul Cotmeana/râul Cungrea Mică - Biserica din lemn "Cuvioasa Parascheva" din 1785 cu picturi din 1833 – **comuna Cungrea sat Ibănești**
  - Dealurile Balșului - Biserica din lemn "Sfinții Voievozi" 1789 – **comuna Dobrețu sat Curtișoara**
  - Câmpia Romanați - Terasele Oltului/râul Teslui - vestigii neolitice (Cultura Sălcița și Vădastra), epoca bronzului (Cultura Verbicioara) și a fierului (Cultura Basarabi), ruine oraș roman Romula secolele II-III d. Hr. în **comuna Dobrosloveni, sat Reșca**
  - Cula "Galița" 1790- **comuna Dobroteasa, sat Câmpu Mare**
  - Necropola de înhumație secolul al III-lea d.Hr, Biserica cu dublu hram "Adormirea Maicii Domnului și Sf. Nicolae" 1830 cu picturi murale din 1842, **comuna Făgețelu, sat Chilia**.

- Conac secolul al XIX-lea, Biserica "Sf. Nicolae" 1596 în **comuna Fălcoiu**
- *Manastirea "Hotărani"* 1588, ctitorie Vornicul Mitrea și Jupânița Neaga, Biserica "Sf. Voievozi" cu pridvor din zid 1707 și picturi murale din 1840 – **comuna Fărcașele, sat Hotărani**
- Biserica "Sf. Nicolae" 1848, Ostrovul Papadia (insula) – **comuna Ianca**
- Biserica "Adormirea Maicii Domnului" 1843 - Potelu (lac de luncă desecat) – **comuna Ianca sat Potelu**
- Dealurile Balșului/raul Olteț - Biserica "Sf. Parascheva" 1529 ctitor Fam. Buzescu cu fragmente de picturi murale în fresca din secolul al XVIII-lea - ruine case vechi fam. Buzescu în **comuna Iancu Jianu**
- Câmpia Boian/râul Iminog la confluența cu râul Miloveanu - urme așezare dacică secolele V-IV î.Hr cu ceramică, conac secolul al XVIII-lea – **comuna Mărunței, sat Bălănești**
- Câmpia Boian/râul Vedea la confluența cu râul Dorofei - conac secolul al XIX-lea, Biserica "Sf. Gheorghe" 1897, ruine biserica 1826, Nicolae Titulescu (casa memoriala) – **comuna Nicolae Titulescu**
- Dealurile Balșului/râul Călui - Biserici "Sf. Dumitru" 1814 și "Sf. Nicolae" 1808 - centru ceramică populară – **comuna Oboga**
- Lunca Dunării - Câmpia Romanați/Dunăre - Ostrovul Dragaveiu (insula) - Potelu (lac) - muzeu sătesc 1952, vestigii așezare romană secolele II-III, resturi pod roman din zid peste Dunăre – **comuna Orlea**
- Piemontul Oltetului/raul Beica - Arcesti (lac) - hidrocentrala Arcesti – **comuna Pleșoiu, sat Arcești**
- Mănăstirea "Seaca - Mușetești" 1515 hram "Adormirea Maicii Domnului" 1518 cu picturi murale din 1854, "Seaca - Optășani" rezervație forestieră
- Piemontul Cotmeana/râul Dârjov la confluența cu râul Gota - crama Buzescu sec.al XVIII-lea, Biserica din lemn "Sf. Nicolae" 1770 – **comuna Priseaca, sat Buicești**
- Câmpia Boian/râul Călmățui – Mai/ Sărbătoarea bujorului – iazuri – **comuna Radomirești, sat Crăciunei**
- Conacul Gălățeanu secolul al XIX-lea – **comuna Redea**
- Curtea boierului Marcu din 1611 – **comuna Sâmburești**
- Rezervația forestieră "Seaca - Optășani" pădure martor a codrilor de gârniță – **comuna Spineni, sat Optășani**
- Pădurea Stoicănești" rezervație forestieră - colonii de dropii – iazuri – **comuna Stoicănești**
- Câmpia Romanați - Câmpul Leu-Rotunda/râul Studina - Studina (lac) -, casa Constantin Negrilă secolul al XIX-lea. – **comuna Studina**
- Câmpia Romanați/râul Vădastra - Vădastra (lac) – vestigii asezari mileniul al IV-lea î.Hr cu inventar – **comuna Vădastra**
- Câmpia Boian - Conacul "Momiceanu" 1895 – **comuna Vâlcele**
- Dealurile Balșului/raul Geamartalui - Biserica din lemn "Sf. Ioan Botezătorul" 1752 (adusă din Marinești com. Crușeț jud. Gorj) – **comuna Vulpeni**

Relaționarea tuturor acestor elemente identitare susține identificarea unor peisaje asociative foarte importante pentru memoria locurilor și pentru adecvarea atitudinilor față

de procesele de dezvoltare a așezărilor. Zone cu omogenitate morfologică, înglobând valori de patrimoniu natural și construit vor putea fi identificate atât în intravilan, cât și în extravilan prin studii aprofundate istorice, arheologice, geografice, economice, arhitectural-urbanistice, etc. în vederea identificării unor unități logice de peisaj pe baza cărora se vor putea aborda coerent reglementări urbanistice .

7. Elementele constitutive ale patrimoniului, clasate în Lista Monumentelor Istorice din România

Lista Monumentelor Istorice clasate din județul Olt (actualizată 2010) numără **762 monumente** din care, pe categorii

Arheologie 130
Categorie A = 33
Categorie B = 97

Ansambluri urbane și de arhitectură 597
Categorie A = 25
Categorie B = 572

Monumente (statui, monumente funerare, case memoriale) 35
Categorie A = 1
Categorie B = 34

Anexat se prezintă această listă, remarcându-se că o mare parte din monumente sunt încadrate în categoria B (de interes local), iar în conformitate cu Lista Monumentelor Istorice aflate în stare de pericol (anexată și ea în cele ce urmează), 20 din acestea se evidențiază ca fiind în stadii avansate de distrugere, în stare de precolaps sau chiar de colaps, iar alte 13 necesită supunerea la operații de restaurare, reabilitare, conversie, reconversie, redezvoltare)

Detaliat, se prezintă în continuare și informații specifice privind caracteristicile monumentelor clasate în categoria A (de importanță națională și internațională).

La nivelul teritoriului județean, abordarea cu caracter strategic a protecției și valorificării patrimoniului construit impune înțelegerea acestuia în sensul mai larg al depășirii cadrului strict al valorilor clasate și înglobarea unor teritorii, zone, ansambluri, situri cu pronunțat caracter identitar, protejabile prin inițierea unor documentații urbanistice adecvate, la nivel local. Dincolo de monumente, zone cu fond construit omogen din punct de vedere urbanistic, cât și volumetric și stilistic, cu caracter determinat de cadrul geografic sau de anumite tradiții ocupaționale trebuie identificate, delimitate și protejate reglementar (eventual constituind un repertoriu județean ce poate fi făcut cunoscut tuturor autorităților și comunităților locale prin mijloace publicitare adecvate).

Totodată este utilă revizuirea repertoriului de componente ale patrimoniului imaterial (obiceiuri, evenimente, manifestări) pentru a clarifica eventualele repetabilități sau, după caz, unicitatea lor și „rangul” acestei unicități (național, internațional).

8. Propuneri de valorificare a patrimoniului

8.1. Considerații generale privind concepții, activități, atitudini necesare pentru valorificarea patrimoniului

Valorificarea patrimoniului cultural, a relațiilor sale cu mediul complex care îl integrează, vizează, la nivel social și economic:

- **Componenta strategică a activității autorităților locale**, luând în seamă faptul că acestea pot pune în valoare cel mai direct rolul de catalizator pe care aceste valori îl pot avea în raport cu dezvoltarea locală, zonală/regională, națională (strategii locale, programe, proiecte, susținute și/sau finanțate din fonduri de stat, private, naționale și/sau internaționale, programe de educare a populației, programe de informare/documentare asupra valorilor izolate sau conținute în situri);
- **Componenta strategică a economiei naționale**, apreciind că valorificarea prudentă a patrimoniului înglobat în situri protejate sau situri cu valoare identitară, tradițional recognoscibilă la nivel local, zonal sau chiar național (ex.: activități culturale, activități turistice și/sau activități conjugate pe plan tematic, derivate din cele anterior menționate, etc.) poate aduce inclusiv beneficii materiale.

Formele de acțiune au în vedere:

- **Managementul integrat al patrimoniului construit cu valoare națională sau locală**, recunoscută prin includerea în lista patrimoniului național (Lista Monumentelor Istorice din România);
- **Controlul procesului de conservare/protejare a monumentelor istorice sau a construcțiilor/ansamblurilor identificate ca având valoare ambientală acompaniatoare** (zonele protejate și de protecție a acestora, cunoscute ca „locuri geometric” cu riscul potențial maximal de manifestare a unor interese non-culturale și în ariile de protejare - tampon ale acestora, determinate conform reglementărilor specifice), prin supravegherea autorizării construirii/amenajării;
- **Politicile sectoriale vizând valorificarea potențialului local** (marketing local, regional și internațional, cooperare/parteneriate, restaurarea/reabilitarea patrimoniului construit și, implicit, regenerarea fondului construit, utilizarea corectă a spațiilor publice și a spațiilor naturale, a peisajelor naturale sau culturale, dezvoltarea utilităților publice – infrastructuri de transport (accesibilitate, relaționare teritorială), comunicații, tehnico-edilitare, dezvoltarea serviciilor publice cu amplificarea unor activități aducătoare de beneficii economice: găzduire turiști, activități de mică producție tradițională, dezvoltarea

activităților de turism regional, național, internațional, sporirea nivelului de educație al cetățenilor, îmbunătățirea managementului administrativ general.

Reflectarea previzibilă a strategiei teritoriului județului Olt, la nivelul unităților teritoriale - administrative va trebui să ia în considerare faptul că deținerea unor valori remarcabile de patrimoniu reprezintă deținerea însăși a unor surse de memorie, de identitate, de coeziune și creativitate națională .

Pentru exprimarea uni astfel de atitudini este nevoie de:

- **Recunoașterea interesului public asupra patrimoniului, nuanțat în funcție de importanța pe care acesta o reprezintă la nivelul teritoriului județului;**
- **Adaptarea continuă a contextului reglementativ local, relativ la modalitățile de conservare, protejare și valorificare a patrimoniului, în concordanță cu întreaga legislație națională, europeană, internațională;**
- **Dezvoltarea favorabilă a unui mediu legislativ/reglementativ, economic și social adecvat nevoii de perpetuare a existenței patrimoniului și a valorificării sale ca un „organism viu”;**
- **Abordarea protecției patrimoniului ca o conjugare de obiective specifice de dezvoltare durabilă, asigurare de diversitate culturală și creație contemporană;**
- **Inițierea unor practici inovatoare de comunicare și cooperare între autorități publice și comunități, în scopul creării unui „front comun” de salvare, protejare și punere în valoare a patrimoniului.**

În plan local și la nivelul punctual al obiectivelor identificate se percep ca necesare:

- **Restaurarea, protejarea și punerea în valoare a unor monumente, ansambluri sau situri cu valențe patrimoniale excepționale autentificate, în sensul protejării valorilor lor intrinseci: arhitecturale, artistice și spirituale, dar și a întregului context cultural al zonelor geografice (urbane sau rurale) cărora le aparțin (podul peste Olt din Slatina, bisericile de lemn, vestigiile arheologice – drumul comercial roman din Caracal, etc.)**
- **Evaluarea continuă a stării comunităților (în planul fizic al teritoriului și în planul spiritual al vieții sociale) cu marcarea nivelului de conștientizare a drepturilor și obligațiilor de deținere și gestionare a patrimoniului, în sens larg (obiecte unice și aria de „difuzie” a semnificațiilor lor, așa cum sunt ele direct percepute); monitorizarea este foarte necesară, mai ales în mediul rural și îndeosebi la nivelul tinerelor generații;**
- **Animarea spiritului local în diferite entități urbane sau rurale prin susținerea unor tradiții de activități economice și/sau culturale (îndeosebi de dezvoltare a unor „structuri de primire” pentru un turism zonal tematic – cultural, de pelerinaj religios, cu specificități etnice, legat de evenimente repetabile, etc.);**
- **Regenerarea permanentă a așezărilor urbane și/sau rurale accentuând chiar o „deschidere a așezărilor spre lume” prin ridicarea permanentă a gradului de educație și, implicit de comunicare al populației, prin absorbția tehnologiilor**

- informaționale, prin studierea, interpretarea și valorificarea peisajului, îndeosebi a peisajului cultural, prin încurajarea unor forme adecvate de turism intern și/sau internațional (municipiile și orașele județului, „pioniere” ale civilizației urbane pot să șteargă discrepanțele generate, în timp de o insuficientă prețuire a valorilor complexe de patrimoniu și printr-un inconștient proces de depersonalizare);
- **Menținerea unui echilibru stabil între tendințele de dezvoltare ale unor așezări rurale păstrătoare de tradiții** (unele chiar arhaice), ca **așezări de „marcă” turistică** și ca **așezări ofertante pentru investiții moderate, dedicate unor dezvoltări de mică industrie și servicii bazate, îndeosebi pe resurse locale.**

Analiza **patrimoniului construit** în arealul convențional al teritoriului județului Olt scoate în evidență:

- **Existența generală a unui număr foarte mare de monumente istorice clasate în evidențele patrimoniului național**, aparținând atât mediului urban, cât și celui rural, atestând o existență străveche pe aceste teritorii și păstrarea în forme concentrate a unor urme semnificative de civilizații reprezentative pentru diferite etape de dezvoltare; se constată faptul că entitățile aparținând județului Olt dețin, **în cea mai mare măsură, valori de categoria B** (importanță locală);
- **Persistența unei stări de precaritate a stării fizice a unei părți însemnate din fondul inventariat și listat** (monumente listate se află în stare de pericol de distrugere, precolaps sau colaps);
- **Existența, îndeosebi în centrele urbane** (municipiul Slatina, municipiul Caracal, Orașul Drăgănești Olt, orașul Piatra Olt), **a unui important fond construit cu valoare de acompaniament al patrimoniului clasat, relativ omogen și relevând, fără alterări esențiale, caracteristicile arhitecturale/stilistice ale unor epoci consecutive de construire urbană**; ansamblurile nu se bucură încă de prevederea/desfășurarea efectivă a unor operațiuni complexe de regenerare urbană (programe, proiecte puține și chiar lipsa unor documentații urbanistice adecvate pentru zone construite protejate
- **Existența în ariile urbane a unor elemente de patrimoniu tehnic și/sau comercial**, afectate de un grav fenomen de "indiferență", datorită diminuării sau încetării unor activități specifice sau a insuficienței investigării a segmentului problematic (poduri, construcții portuare, mori, depozite);
- **Existența în perimetrele administrative și construibile rurale și urbane a unor situri insuficient investigate și valorificate** (siturile arheologice care atestă prezența civilizațiilor antice);
- **Minimizarea prezenței unor monumente memoriale**, asociată pierderii reprezentativității în cultura națională a unor așezări în care s-au născut sau au trăit importante personalități;
- **Deprecierea unor tradiții de activități specifice zonale** (activități pescărești, meșteșugărești, mic comerț, mică industrie), până la dispariția efectivă a urmelor de artizanat local (prezent uneori numai în muzee sau lăcașuri modeste de cultură);
- **Insuficienta susținere a unor programe de regenerare/revitalizare a portului Corabia și a malurilor Oltului și a celorlalte râuri interioare;**

- **Probleme de accesibilitate și echipare tehnico-edilitară deficitară** care afectează întreținerea și valorificare patrimoniului construit și îngreunează inițiativele unor activități turistice coerente;
- **Precaritatea generală a bazei necesare desfășurării unei activități turistice organizate** (structuri de cazare puține, semnalizare deficitară, inexistența unor rețele urbane de spații publice, inclusiv în preajma unor monumente de arhitectură sau de for public).

8.2. *Prezervarea și valorificarea obiectivelor de patrimoniu construit, în scopul cunoașterii și valorificării istoriei locurilor și păstrării identității teritoriale și culturale. Definirea unităților de peisaj și prefigurarea valorificării lor.*

În raport cu acest obiectiv se conturează următoarele **priorități de intervenție**:

- **stoparea degradării monumentelor istorice, restaurarea, reabilitarea lor (prioritar a celor aflate în stare de pericol) și valorificarea prin introducerea lor în circuite turistice culturale;**
- **măsuri severe de protejarea siturilor arheologice și includerea lor în circuite turistice tematice** (delimitarea precisă a tuturor siturilor și a zonelor lor de protecție, în coordonate STEREO 70 în cadrul planurilor generale ale unităților teritorial-administrative / cetatea Sucidava – Corabia, așezarea romană Romula din satul Reșca - comuna Dobrosloveni),
- **valorificarea memoriei locurilor prin restaurarea caselor memoriale existente, amenajarea de noi case memoriale, a conacelor și culelor** (cula Gălețeanu, cula Galița, conacul Găleeanu, conacul Momiceanu, etc.)
- **crearea de circuite turistice tematice care pot să includă zone cu caracter identitar etnic (ex.: comunități de romi);**
- **stoparea degradării și alterării estetice a monumentelor memoriale;**
- **clasarea în vederea protejării a unor ansambluri comerciale, de locuințe de târgoveți, cule, conace, biserici constituind zone cu caracter ambiental;** (centrele comerciale tradiționale ale orașelor, incluzând și principalele edificii administrative);
- **susținerea conștientizării la nivelul populației rurale, îndeosebi a celei tinere cu privire la valorile de patrimoniu local, concomitent cu încurajarea revigorării unor meșteșuguri și obiceiuri locale specifice (cu popularizare prin turism cultural);**
- **promovarea localităților care păstrează tradiții de meșteșuguri locale pentru încurajarea/revigorarea acestora;**
- **crearea unei bune accesibilități zonale și a unei bune comunicări generale ca fundament pentru crearea unor trasee culturale cu tematici și secvențe de interes variat.**

Se mai pot adăuga:

- **revizuirea încadrării în Lista Monumentelor Istorice a unor obiective în sensul reevaluării clasei de încadrare** (promovări în clasa A sau declasări, după caz)
- **inițierea elaborării unor documentații urbanistice specifice (PUZ zone construite istorice protejate pentru localitățile urbane sau pentru areale suport ale unor obiective care se află situate pe mai multe unități administrativ-teritoriale** (ex.: centrul istoric Slatina, Balș, Caracal, situri arheologice, etc.)), în scopul reglementării adecvate a ocupării terenurilor și a construirii în interiorul și în vecinătatea acestora; totodată, pe baza documentațiilor se vor putea formula, după caz, propuneri de clasare a unor noi obiective în lista monumentelor istorice;
- **investigarea completă a celor mai importante situri arheologice clasate și descărcarea de sarcini arheologice** a tuturor siturilor evidențiate, înaintea elaborării unor lucrări de investiții (așezarea Verbicioara de la Donești (Vulturești), din dava de la Sprâncenata, din castrul și așezarea civilă de la Acidava (Enoșești-Piatra Olt), de la Chilia (dacii liberi), sau din așezarea de la Ipotești, care au dat, deja la iveală, mărturii inestimabile)
- **inițierea unor programe de cunoaștere a patrimoniului zonal prin intermediul unor expoziții itinerante prin toate localitățile din zonă, județe, regiune** (în special în mediul rural);
- **crearea de evenimente cu caracter repetabil, adecvate unor locuri care să capete „memorie”;**
- **stimularea creării unor mărci/branduri locale și zonale, culturale**, susținute pentru promovarea identității și în vederea dezvoltării unei activități de turism cu tematică culturală particularizată sau cu profil complex.

Din punct de vedere al **studiului problemelor peisajului**, baza de analizare și diagnosticare a unor importante areale percepute ca unități valoroase de peisaj este susținută de **coroborarea valorilor de patrimoniu natural și construit**.

Întregul teritoriu județean îmbină natura și cultura, constituind un peisaj complex care are, deopotrivă trăsături naturalistice, ecosistemice, istorice, semiologice și vizuale. Teritoriul beneficiază de expresivitatea peisajului confluențelor Dunării cu Oltul și a Oltului cu afluenții săi, generatoare ale unei întregi istorii de așezare a populațiilor, de mișcare și orientare în spațiu, de dinamică economică, de formare a unei culturi cu diverse laturi de specificitate, de construire de imagini, respectiv caractere identitare ale unor teritorii și așezări.. De asemenea se remarcă peisajul natural, încă prea ignorat, de câmpie și luncă.

S-au remarcat din analize multicriteriale:

- **peisajul urban al municipiilor Slatina, Caracal, Drăgănești Olt, Corabia**, cu amprente ale unor culturi străvechi, cu ansambluri/fragmente de ansambluri urbane valoroase, conținând ansambluri construite omogene stilistic, volumetric și funcțional, rod al culturii unor vechi centre (târguri comerciale), porturi, centre rurale cu dezvoltare urbanistică „ambicioasă”;
- **peisajele rurale** definite în directă relație cu tipologiile reliefului, climei, dar și alte pozițiilor geografice (grupări de sate cu trăsături similare ale structurii fondului construit și ale formei și dimensiunii intravilanului – risipite, adunate, lineare, polinucleare ș.a.);
- **peisajele culturale** definite ca areale cu mare încărcătură istorică, religioasă, artistică la nivel rural și/sau urban (ansambluri mănăstirești,

Obiectivul general rezultat din analizele situației existente poate fi considerat:

Conservarea și valorificarea peisajului complex în scopul creării unei mărci identitare.

Prioritățile derivate presupun:

- **Analizarea la nivelul activităților de amenajare a teritoriului și localităților a caracteristicilor peisajului și reflectarea lor într-o concepție coerentă de dezvoltare (determinarea unităților de peisaj ca suport al unităților teritoriale de referință/reglementărilor urbanistice în intra - și extravilan);**
- **Întărirea prin toate mijloacele a politicilor de identificare, conservare și valorificare a ariilor protejate naturale și construite;**
- **Conservarea și îmbunătățirea condițiilor de productivitate și protecție ambientală a ecosistemelor agrare consumatoare de resurse neregenerabile;**
- **Îmbunătățirea ambientului urban al municipiilor Slatina, Caracal, Corabia din punct de vedere microclimatic, al ofertei cantitative și, mai ales calitative a spațiilor libere și verzi, îndeosebi al celor legate spațial de Dunăre și Olt;**
- **Îmbunătățirea calitativă a ofertei de turism ca activitate valorificatoare a peisajului, cu valențe economice și sociale însemnate.**

În aceste sens sunt necesare:

- **inițieri sau revizuirii ale unor documentații de amenajarea teritoriului și de urbanism** cu tratarea adecvată a aspectelor privind peisajele naturale și culturale (în spiritul Convenției Europene a Peisajului și a bunelor practici europene) și adecvarea reglementărilor cuprinse de acestea (PUG-uri, PUZ-uri de zone protejate, etc.)
- **inițierea de activități de cunoaștere pentru copii și tineri a celor mai semnificative valori de patrimoniu natural și construit și de dialog pe tema percepției directe a peisajului;**

- **reconfigurarea peisajelor specifice zonelor adiacente malurilor Dunării, ale Oltului și afluenților lui, ale lacurilor și bălților** pentru redarea lor într-o formă re-personalizată comunităților, respectiv pentru o valorificare prin activități de turism sau economice adaptate.;
- **utilizarea durabilă a terenurilor, o accesibilitate corectă și controlată și o integrare spațială „la scara” cadrului existent.**

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ:

<http://emyradut.blogspot.com/2011/05/cetatea-romano-bizantina-sucidava-celei.html>

<http://www.corabia.ro/site/album-7-mai-2008.html>

<http://www.corabia.ro/site/istoria-orasului-corabia.html>

<http://www.olt.djc.ro/ObiectiveDetalii.aspx?ID=2220>

<http://www.jurnalul.ro/special/special/la-caracal-teatrul-national-a-infruntat-istoria-502690.html>

<http://www.flickr.com/photos/zhifku/4620833105/in/photostream/>

http://www.ortodox.ro/manastiri/manastirea_calui.html

www.episcopiagiurgiului.ro/Manastiri/gaiseni/istoric_gaiseni.doc

<http://www.corabia.ro/site/stire-17-miliarde-pierdute-pentru-inima-orasului-corabia.html>

<http://www.monumenteromania.ro/index.php/monumente/search/0/105>

<http://www.scribube.com/geografie/turism/OLT10323671.php>

[Academia Romana](#)

Dictionarul istoric al localităților din Judetul Olt – Orase

INMI – Lista monumentelor 2010 - <http://www.inmi.ro/lista.html>

Documentar fotografic
Studiu istoric Olt

MUNICIPIUL SLATINA

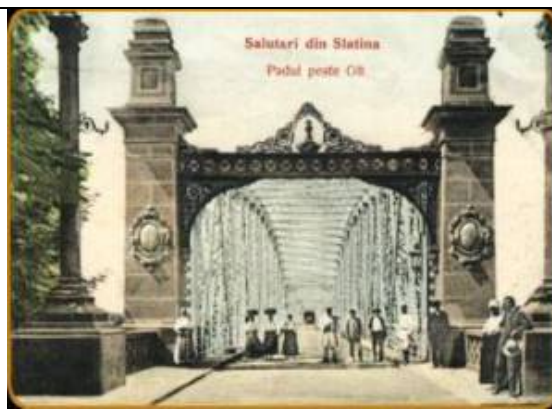
Str. Lipsani

Str. București cu Grand Hotel Regal

Vechiul sediu al poliției Slatina

Podul peste Olt

Școala comunală „Petrache Trișcu-Mircea“

Vila de Lapomeraye

Catedrala și Grădina Publică din Slatina de altădată

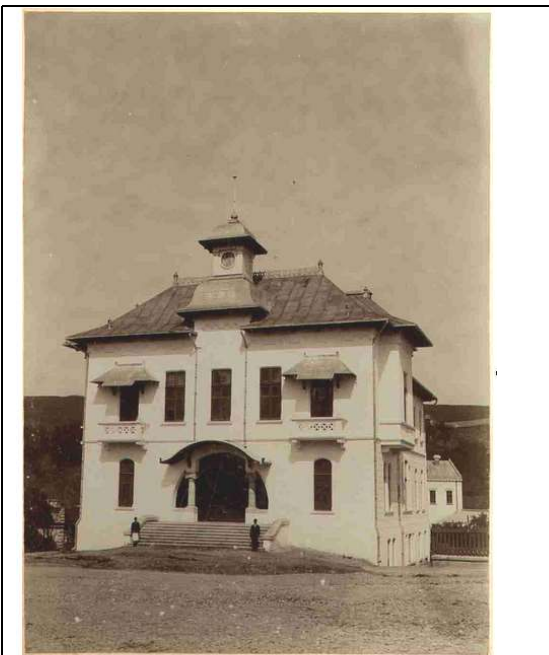
Piața Orașului de altădată

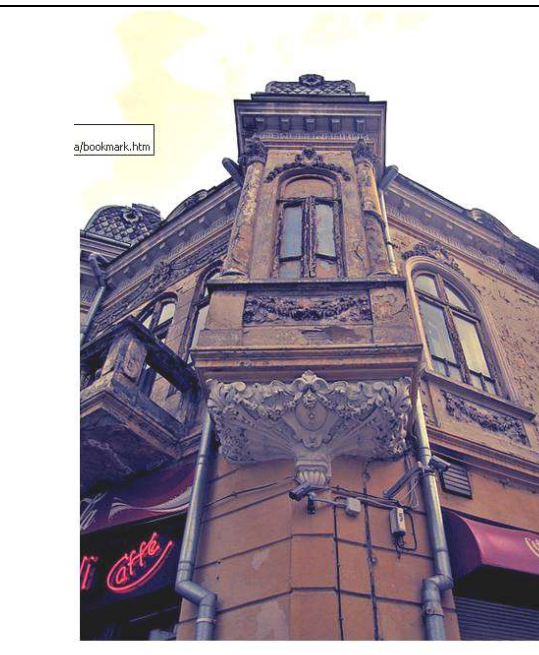
Casa Fantaneanu

Palatul Administrativ

Palatul Comunal nou

slatina-067-m

Strada Bucuresti

slatina-066-m

cladire de pe str. Lipscani - Slatina

cladire de pe str. Lipscani - Slatina

slatina-065-m

slatina-063-m

Palatul Administrativ, actualmente
Muzeul Județean Olt

Gimnaziul Radu Greceanu

Școala de baieti Ionascu

Școala Ionășcu

Moara Olteanca

Incrucisarea Str. Ionascu si Primaria

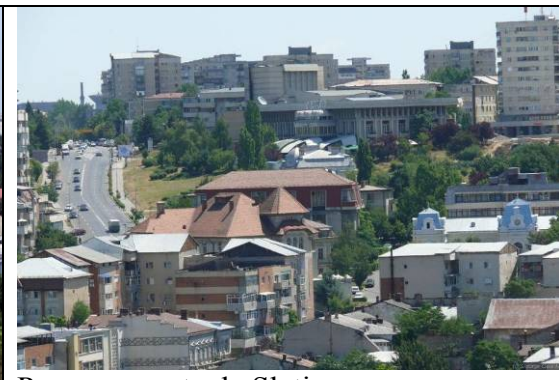
Panorama veche Slatina

Panorama actuala Slatina

Panorama actuala Slatina

Panorama actuala Slatina

Primaria Slatina

Primaria Slatina

Centrul vechi Slatina
str. Lipsani

Centrul vechi Slatina

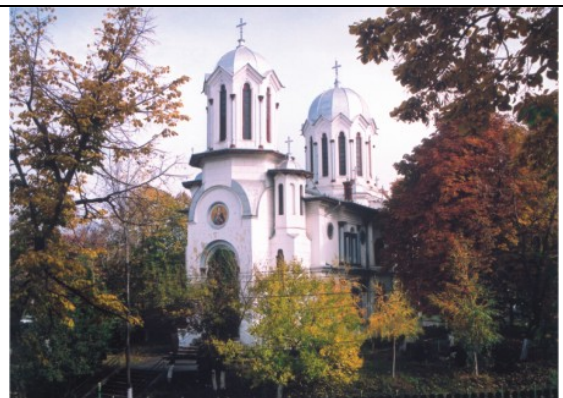
Centrul vechi Slatina

Centrul vechi Slatina

Centrul vechi Slatina

Catedrala ortodoxa

slatina-044-m

slatina-039-m

slatina-037-m

slatina-032-m

slatina-034-m

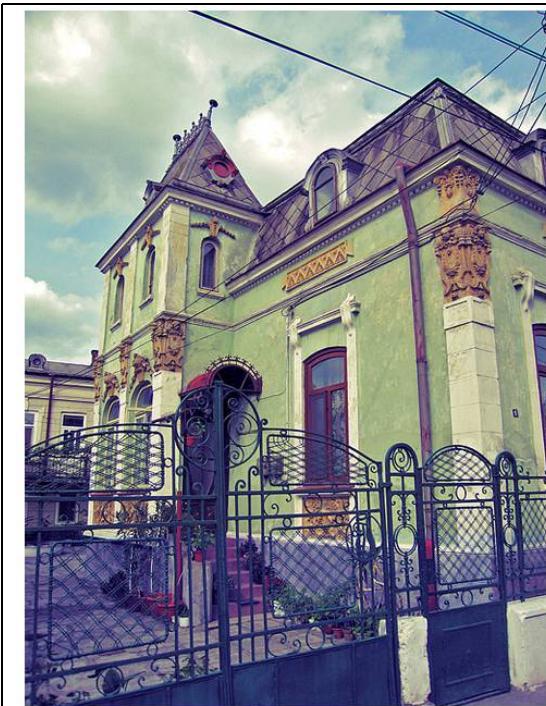
slatina-062-m

slatina-028-m

slatina-027-m

slatina-021-m

slatina-016-m

slatina-013-m

slatina-017-m

slatina-004-m

slatina-001-m

Str. Cazarmii

Cafeneaua Napoli, situată în incinta fostului Grand Hotel Regal

Muzeul județean Olt

Muzeul județean Olt

Fostul sediu BNR

Protoeria Slatina

Mănăstirea Clocociov

Mănăstirea Cloociov

Mănăstirea Cloociov

ORASUL BALȘ

Primaria Balș

Sediul Poliției Balș

Catedrala Sf. Ap. Petru și Pavel Balș

Manastirea Măinești lângă Balș

ORASUL CARACAL

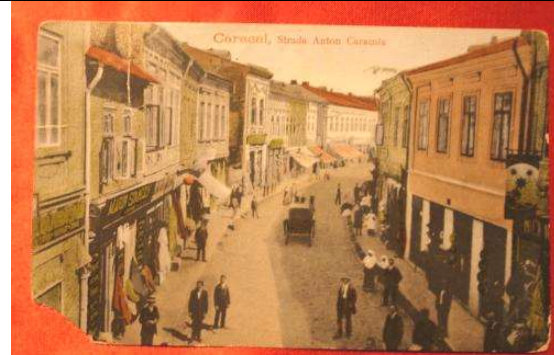
Primăria din Caracal

Caracal - Cadrilaterul

Caracal - Cadrilaterul 1927

3. Caracal - Strada Anton Caracala 1924

Caracal - Strada Anton Caracala 1924

Caracal Gradina Publică și Lacul

Caracal Parcul Comunal

Caracal Gara

Caracal Piata Unirii

Caracal Spitalul Central

Caracal - Vila Demetrian

Caracal - Palatul Justitiei 1927

Caracal - Strada Principele Carol

Caracal - Casa Iancu Jianu

Colegiul agricol Dimitrie Petrescu

Caracal - Teatrul National

Caracal - Teatrul National

Caracal - Teatrul National

Caracal - Teatrul National

Caracal - Teatrul National

Caracal - Teatrul National

Caracal - Parcul Constantin Poroineanu

Caracal - Parcul Constantin Poroineanu

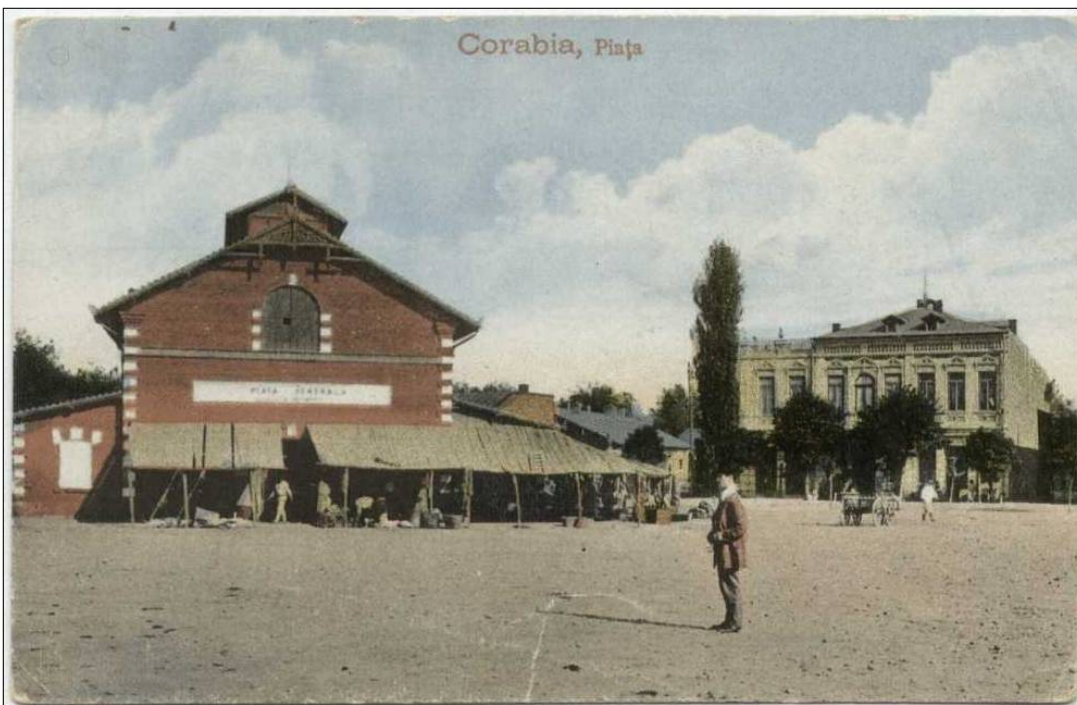

Caracal - Parcul Constantin Poroineanu

Caracal - Parcul Constantin Poroineanu

ORASUL CORABIA

Planutu17

www.delcampe.net

Corabia - Piața

Arctic

www.delcampe.net

Corabia - B-dul Regele Carol

Arctic

www.delcampe.net

Corabia – Biserica Sf. Treime

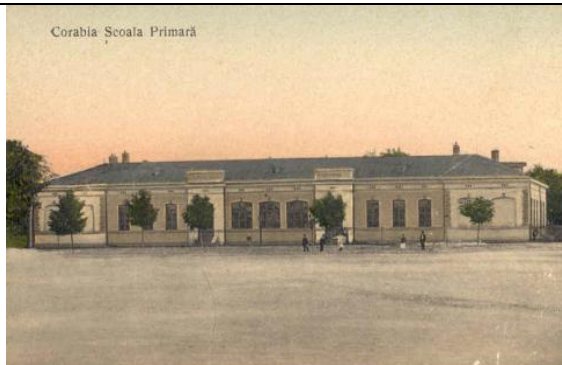
Corabia - Gimnaziul Stefan Popescu

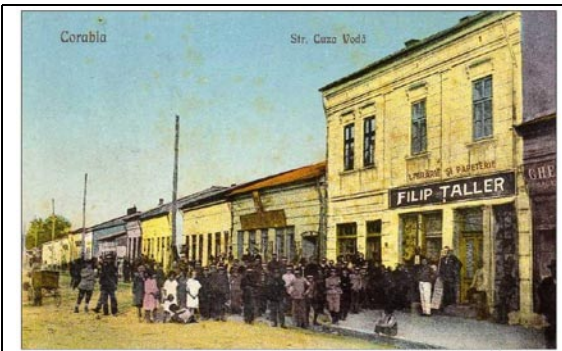
Corabia - Gradina Publica 1923

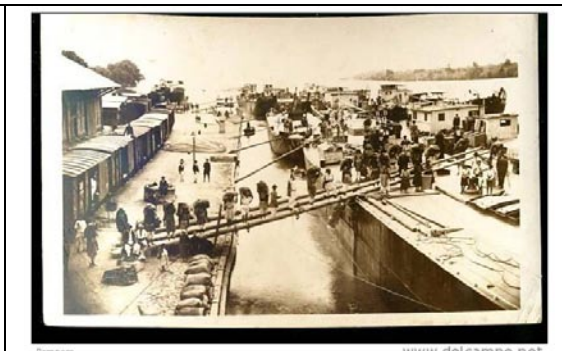
Corabia - Hotel Imparatul Traian

Corabia - Scoala Primara

Corabia - Strada Cuza Voda

Corabia - Vedere din Port

Primaria oraşului Corabia

Biblioteca oraşenească Virgil Mazilescu - Corabia

Cinematograf Corabia

Judecătoria Corabia

Spitalul oraşenesc Corabia - clădirea nouă

Hotel Imparatul Traian

ORASUL DRAGANEŞTI OLT

Draganeşti Olt – Gara - 1917

Drăgăneşti Olt - Casa de Cultură

Drăgănești Olt – Centrul de Sănătate

Drăgănești Olt – Fosta Bancă Franco-Romana

Drăgănești Olt – Biserica Galdele

Biserica Viișoara Mică

Conacul Comaneanu

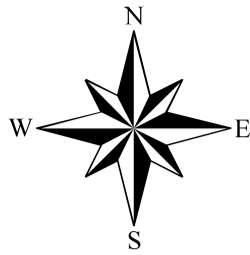

Conacul Comaneanu

PATJ OLT

Faza I - Documentare si studii de fundamentare
Studiul Istoric

Propuneri de valorificare
a patrimoniului construit

- Monumente, ansambluri, situri arheologice categoria A
- Monumente, ansambluri, situri arheologice categoria B
- Monumente, ansambluri, situri de arhitectura categoria A
- Monumente, ansambluri, situri de arhitectura categoria B

Legenda

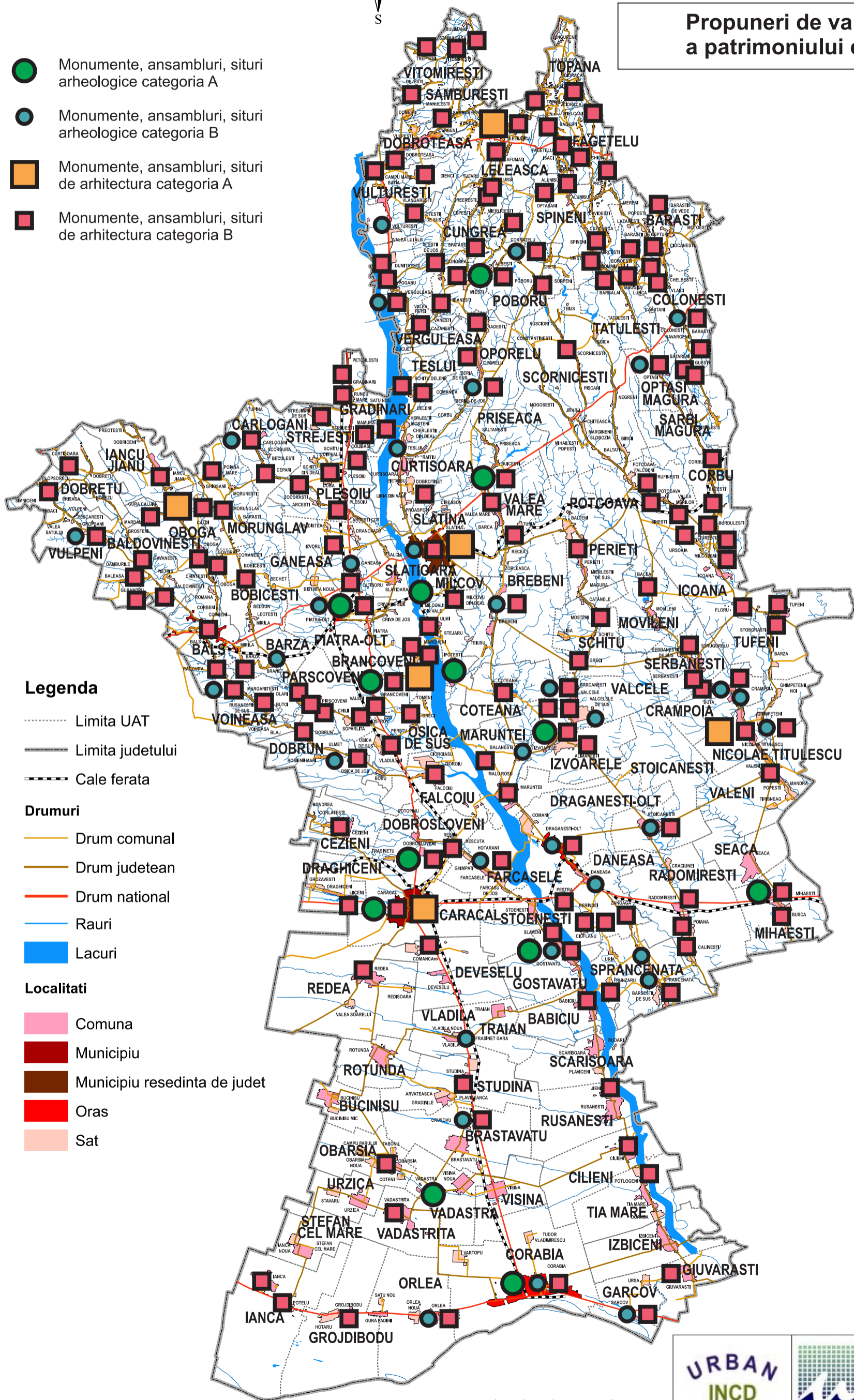
- Limita UAT
- Limita judetului
- - - - - Cale ferata

Drumuri

- Drum comunal
- Drum judetean
- Drum national
- Rauri
- Lacuri

Localitati

- Comuna
- Municipiu
- Municipiu resedinta de judet
- Oras
- Sat

URBAN
INCD
INCERC

Nr. Contract
52/18.11.2010
faza 1

PLANȘA Nr.

Monumente de arhitectură categoria A din județul Olt

MANASTIREA CLOCOCIOV : Cod LMI : COD 29 OT-II-a-A-08619

Cult: ortodox

Slatina, Str. Manastirii, nr. 3 Slatina, judetul Olt

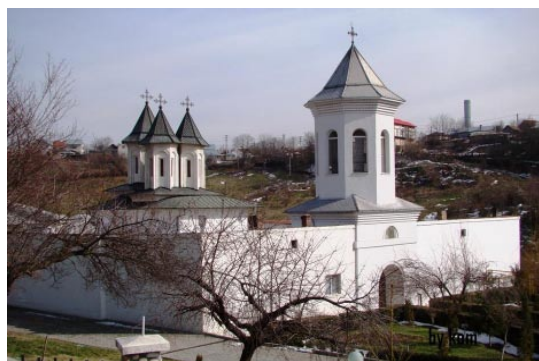
206 OT-II-a-A-08619 Mănăstirea Clocociov municipiul SLATINA Str. Mănăstirii Clocociov 1645

207 OT-II-m-A-08619.01 Biserica "Sf. Arhangheli. municipiul SLATINA Str. Mănăstirii Clocociov sec. XVI, ref.1593 -1601 și 1645

208 OT-II-m-A-08619.02 Casele stăreției municipiul SLATINA Str. Mănăstirii Clocociov sec. XVII

209 OT-II-m-A-08619.03 Turn clopotniță municipiul SLATINA Str. Mănăstirii Clocociov sec. XVII

210 OT-II-m-A-08619.04 Zid de incintă municipiul SLATINA Str. Mănăstirii Clocociov sec. XVII

Mănăstirea este situată în partea de sud a orașului Slatina, într-o depresiune flancată de doi versanți, cu priveliște spre râul Olt.

Atestată din vremea lui Neagoe Basarab (1512 – 1521) fără a-i cunoaște ctitorul, mănăstirea este citată în legătură cu un schimb de proprietate intervenit între egumenul acesteia și clucerul de la începutul veacului al XVI-lea, Manea din Perșani, ctitorul manastirii Seaca-Mușetești. De la acesta din urmă a primit Clocociovul o parte din satul Turia în schimbul unei jumătăți din ocina Pirdeștilor, veche proprietate a mănăstirii.

Conform unor documente mai târzii, Mihai Viteazul (1593-1601) a reclădit și înzestrat cu noi proprietăți mănăstirea. Printre altele, edificatoare pentru această nouă refacere sunt datele despre satul Ipotești, din hrisovul din 27 ianuarie 1616, prin care domnitorul Gavril Movilă întărește Clocociovului această proprietate, adăugând totodată că "a râvnit și el să se numească ctitor la această mănăstire, care a fost zidită de raposatul Mihai Voievod". În același sens mai vorbesc și mărturiile călugărilor din hrisovul din 19 septembrie 1619, dat tot de Gavril Movilă, cu ocazia unei pricini dintre mănăstire și boierii Brâncoveni, prilej cu care aceștia relevă cu tărie originea domnească a orașului lor, pe care "domnul l-a zidit și înălțat din temelie, ca sa-i fie dumisale vecinică pomenire".

Totodată au fost asigurate de acesta condiții prielnice materiale, necesare dezvoltării complexului monahal în viitor, fiind strânși din poruncă domnească "toti țiganii mânăstirii, care de pre unde au fost risipiți" și adaugându-se și atestându-se și danii, precum și bălțile din satele Romateni, Fântanelele, Suhaia și Viișoara.

În 1625 Alexandru Coconul a emis actul de închinare prin care Mânăstirea devine metoh al manastirii Cutlumus, de la Muntele Athos, "cu toate averile și satele și țiganii și viile, și cu toate dedinele și veniturile" - date fiind probabil condițiile nefavorabile în care se găsea Clocociovul, și dorind "să nu piară pomana ctitorilor de mai înainte". La Athos, Cutlumusul era o mânăstire bogată, care se bucurase de o grijă deosebită în veacurile XIV-XVI, din partea voievozilor români, care o numeau, după cum rezultă dintr-o mărturie a boierului Aldea, din veacul al XIV-lea, "ctitoria noastră". În țară, Cutlumusul avea întinse proprietăți, chiar în jurul mânăstirii Clocociov, care după închinare au devenit bunuri comune și au fost administrate de egumenii acesteia din urmă, deveniți în acest timp delegați ai Cutlumusului.

O prefăcere esențială din trecutul monumentului este cea din timpul domniei lui Matei Basarab (1632 – 1654), conform actului care se păstrează consemnat, prin textul pisaniei din pridvor, de deasupra intrării. Degrădarile apărute după 1628 necesită reclădirea ei pe care o împlinește marele dregator Ducu Buicescu vel Aga cu soția, jupâneasa Dumitra, și cu mama sa, jupâneasa Mara. Zidirea bisericii începe în 1645 și durează câteva luni. Nu se cunosc datele terminării întregului complex și a pictării bisericii.

După stricăciunile din anul 1821 aduse de oștile turcești și cutremurul din 1838, mânăstirea se reface, iar în anul 1862 a fost repictată biserica.

Prin așezarea sa pitorească, prin calitățile artistice constructive și ale decorației pictate, prin tezaurul său valoros și bogat în creații medievale românești, ca și prin trecutul său istoric și cultural, Mânăstirea Clocociov se înscrie între monumentele de seamă ale patrimoniului artistic și cultural al județului Olt. Din păcate este permanent amenințată de alunecări de teren. Dealul la poalele căruia se află mânăstirea se poate prăbuși în orice moment, iar îngrijorarea generată de alunecările și curgerile de materiale produse în iarna 2007 - 2008 i-a determinat pe angajații DCPN Olt, să elaboreze un studiu geotehnic.

A fost construit cu câțiva ani în urmă un zid de incintă ceva mai lung de 50 de metri, sprijinit pe piloni cu adâncimea de patru metri.

Există un proiect de consolidare a versantului care stă să se prabușească, propus în 2010 de primărie dar nu s-a pus în aplicare.

MÂNĂSTIREA BRÂNCOVENI - Cod LMI: OT-II-a-A-08687

Cult: ortodox

Sat Brâncoveni, Comuna Brâncoveni

285 OT-II-a-A-08687 Mănăstirea Brâncoveni 1699 sat BRÂNCOVENI; comuna BRÂNCOVENI

286 OT-II-m-A-08687.01 Biserica "Adormirea Maicii Domnului. 1699

287 OT-II-m-A-08687.02 Bolnița "Sf. Arhangheli. 1699

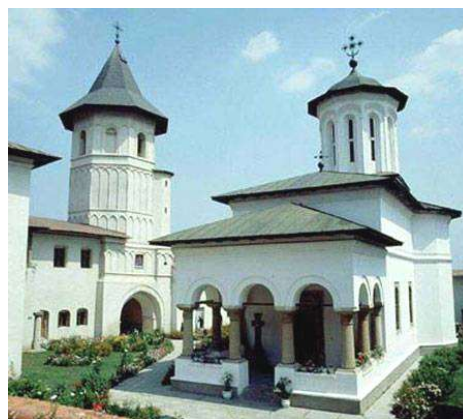
288 OT-II-m-A-08687.03 Stăreție sec. XVII

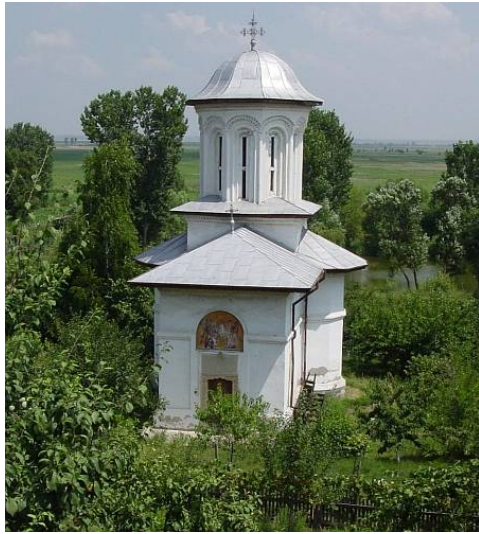
289 OT-II-m-A-08687.04 Turn clopotniță 1634,ref. sec. XIX și sec. XX

290 OT-II-m-A-08687.05 Chilii sec. XVII

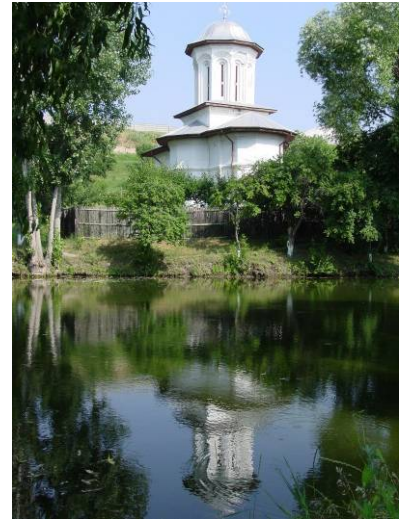
291 OT-II-m-A-08687.06 Clădiri anexe sec. XVII

292 OT-II-m-A-08687.07 Zid de incintă sec. XVII

Paraclisul

Paraclisul vazut dinspre iaz

Mănăstirea Brâncoveni este situată la 20 de km sud-vest de Slatina și la 6 km de halta Pârascoveni, în comuna Brâncoveni. Boierii din familia Brâncoveanu construiesc în secolul al XVI-lea ca loc de refugiu ansamblul arhitectural Brâncoveni. În prezent este mănăstire de maici cu hramul “Adormirea Maicii Domnului”. Bolnița are hramurile “Izvorul Tămăduirii” și “Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil”

Comuna Brâncoveni este așezată pe malul drept al Oltului, în Câmpia Caracalului la 19 km de orașul Slatina, având o suprafață de 39,7 km² între paralelele 44° 18' și 44° 20' 15" latitudine nordică și meridianele 24° 18' și 24° 21', longitudine estică, pe treapta a II-a a Oltului. Satul Brâncoveni se găsea acum 462 ani la mieznoapte față de poziția actuală mutându-se mai la miazăzi (pe locul de astăzi) din cauza unui focar de ciumă.

Satul Brâncoveni este menționat pentru prima oară într-un document „îndoielnic” provenit de la Mircea cel Batran (1386-1418). În anii care au urmat se consemnează interesul pentru acest ținut al altor mari domnitori, ca: Neagoe Basarab, Mihai Viteazul, Matei Basarab, Constantin Brâncoveanu, care au construit aici curți domnești, folosite după obiceiul vremii ca reședințe feudale temporare. Astfel, în secolul al XVI-lea, boierii din familia Brâncoveanu, înrudiți cu puternica familie a Craioveștilor, construiesc drept loc de refugiu și rezistență ansamblul arhitectural Brâncoveni. În 1570, jupânița Calea, bunica după tată a lui Matei Basarab, construiește aici o bisericuță din lemn la care slujeau călugării.

Anul 1491 pare a fi după unele surse prima atestare a Mănăstirii Brâncoveni. Pisania bisericii din incintă spune că, “fost-au de moșii lui Matei Basarab Voievod și al Predii Vel Voinic făcută o mare biserică”, ceea ce dovedește existența anterioară a mănăstirii. O dovadă în acest sens o constituie documentul din 1582 emis de Mihnea Turcitul care întărește mănăstirii daniile făcute “mai înainte vreme de jupânița Calea”.

În 1628 cutremurul afectează serios construcțiile sfintei mănăstiri pe care boierii locului le refac la 1631 – 1632 (chiliile și clopotnița).

Începând cu anul 1634, Matei Basarab întreprinde lucrări de mare amploare pentru refacerea și transformarea ansamblului arhitectural prevăzut cu un ingenios sistem de fortificații, în scopul asigurării unui bastion de apărare, în cazul unor operațiuni militare. Din vremea lui Matei Basarab se păstrează turnul-clopotniță, spațiile pivnițe boltite, precum și zidul de apărare prevăzut cu creneluri. Tot el va ctitori, un an mai târziu, și biserica-bolniță.

În anul 1699 la moartea mamei sale Constantin Brâncoveanu a decis refacerea în întregime a mănăstirii. Prima operațiune a constat în a ridica o nouă biserică mult mai mare în incintă care să cuprindă și mormintele părinților săi. Lucrarea a început în 1699, după ce s-au demolat chiliile dinspre sud, construindu-se biserica și catul stăreției și s-a sfârșit la 1704 prin zugrăvirea noului lăcaș mult mai impunător decât cel vechi. Pentru că mănăstirea nu putea rămâne fără ziduri pe latura de sud, s-au refăcut chiliile cu fața spre interior și cu zidărie masivă cu foișor de apărare spre exterior. Pietrăria (ancadramentele de uși și ferestre) a fost lucrată de un meșter italian, Pesena Levino. Biserica mare în stil brâncovenesc fost construită în formă de cruce, compartimentată în trei părți: altar, naos și pronaos. Pridvorul este deschis, susținut de opt coloane din piatră, dispuse în centru. Catapeteasma este cea originală, din lemn, cu o sculptură bogat ornamentată, aurită; are o turlă pe naos, iar ușile sunt masive, din lemn de stejar sculptat, cu o compoziție compartimentată și cu un modelaj bogat. Pictura bisericii datează din 1837, lucrată de autori necunoscuți.

În pronaos sunt înmormântați tatăl lui Constantin Brâncoveanu, mama și bunicul lui. Primul ctitor fiind Jupânița Calea, bunica lui Matei Basarab este înmormântată în pridvor, pe partea dreaptă.

Pentru a nu se pierde amintirea mai veche a lui Matei Basarab, Brâncoveanu a zidit din temelie în afara incintei o bolniță (1700 – 1702), care pastrează portretele originale ale ctitorilor și ale lui Matei Basarab. Este construită în plan triconic. Pictura în frescă din bolniță este de o deosebită valoare artistică și documentară. Din păcate, autorii nu sunt cunoscuți.

Mănăstirea Brâncoveni, înfrumusețată și refăcută, începând de la 1705 va fi un important centru al civilizației medievale românești.

În timpul războiului turco-austriac din 1716-1718 a fost parțial arsă, iar cutremurul din 1838 a avariat-o grav. În anii 1721-1727 a fost transformată în cazarmă austriacă, doamna Marica Brâncoveanu intervenind pe lângă împăratul habsburgic pentru eliberarea ei.

Viața monahală a fost susținută de călugări până în 1867, aceștia părăsind-o după moartea preotului Radu Șapcă, la puținii ani după secularizarea averilor mănăstirești. În 1940, au venit câteva maici care, ca urmare a Decretului 410/1959 al lui Gheorghiu-Dej, a trebuit să părăsească locul. Din 1960 până în 1985 a fost cămin de bătrâni. În 1985, au venit câteva maici care, în anii ce-au urmat, au avut mult de lucru cu renovarea mănăstirii. Până la revoluția din 1989, mănăstirea ajunsese la patruzeci de maici, ca în toamna lui 1994 să aiba șazeci. Acum, în mănăstire există un atelier de pictură pe sticlă a icoanelor, un muzeu în care sunt păstrate coloanele de la mănăstirea Văcărești. În muzeu sunt mai multe icoane din secolul al XVIII-lea. De asemenea, se păstrează pietrele funerare ale lui Ghica Vodă, aduse de la biserica Sf. Pantelimon, și alte două ale lui Barbu Văcărescu și ale postelnicului Dumitrascu, aduse de la biserica Sfantul Spiridon.

Mănăstirea Brâncoveni a cunoscut o susținută activitate de restaurare, din 1985 cu ajutorul organismelor de stat competente, iar în 1998 – 1999 s-a construit muzeul mănăstirii cu un bogat inventar specific care completează Lapdariul existent mai demult.

TEATRUL NAȚIONAL DIN CARACAL Cod LMI: OT-II-m-A-08731

Str. Cuza Voda, nr. 10, Caracal, jud. Olt

335 OT-II-m-A-08731 Teatrul Național municipiul CARACAL Str. Cuza Vodă 10 1900-1901

La sfârșitul sec. XIX, edilii și orașenii din Caracal au considerat necesară construirea unei săli de spectacole cu capacitate mare și cu dotări tehnice specifice spectacolelor teatrale. În acest sens primarul orașului Caracal a adresat în noiembrie 1891 o cerere Președintelui Consiliului Județean prin care solicita construirea unui local de teatru sistematic care să servească și ca local pentru curtea de jurați.

“S-a pus piatra fundamentală a Teatrului Național din Caracal, menit a aduce propășirea culturii orașului”, cu această frază, menționată în actul de fundație la 14 iulie 1896 s-au început lucrările. A fost construit în numai cinci ani, în Dealul Protoșenilor și a fost inaugurat în anul 1901.

A fost conceput după planurile arhitectului austriac Franz Billek. Antreprenorul a fost italianul Spaulenzi Mariani. A fost proiectat în stil eclectic, cu accente neobaroc și neorenescentiste, împodobit cu coloane, capitelluri, balcoane, cupole și frize. Fațada principală, dinspre est, este animată de un repertoriu decorativ bogat, accentul este pus pe registrul superior. Coloanele angajate încadrează cele trei intrări și balcoanele, care au parapet cu baluștri ionici și două console cu motive geometrice. Etajul al doilea are trei ferestre mici și o cornișă pe console, cu trafor din ipsos cu motive vegetale având ca emblema lira. Clădirea este din zidărie de cărămidă, la ferestre și la uși au fost folosite ca buiandruguri șine de cale ferată înguste. Planșeul etajului este o structură mixtă de șine cu bolți de zidărie aplatizate peste care este pus un strat de mortar, slab armat, iar planșeul podului era din lemn. La interior, accentul a fost pus pe holul principal, cu două scări din

piatra laterale. Pictura originală executată în manieră 1900 (cum consemna Petru Craciun) dar nu s-a păstrat, astăzi interioarele fiind complet redecorate.

În 1899 a fost criză economică și lucrările au fost oprite. Lipsa fondurilor a determinat unele compromisuri, neprevăzute în planuri. S-au simplificat detalii, s-a renunțat la unele părți din proiect, decorațiile din ipsos au luat locul celor din piatră, cele din lemn le-au înlocuit pe cele de piatră artificială, iar intrarea a fost complet transformată. Teatrul a fost inițial gândit cu un acces carosabil, dar în final acest spațiu a fost rezolvat ca trotuar în trepte.

Teatrul National din Caracal, monument istoric și de arhitectură, a fost închis în 1987, în urma unui incendiu care a distrus interiorul, acoperișul, instalațiile electrice și de sonorizare. La data de 2 aprilie 2009 Teatrul National din Caracal și-a redeschis porțile.

MÂNĂSTIREA CĂLUI Cod LMI : OT-II-a-A-08808

Cult: ortodox

sat Căluș, comuna Oboga

412 OT-II-a-A-08808 Mănăstirea Căluș sat CĂLUI; comuna CĂLUI - 1588

413 OT-II-m-A-08808.01 Biserica "Sf. Nicolae. sat CĂLUI; comuna CĂLUI 1588

414 OT-II-m-A-08808.02 Casele stăreției sat CĂLUI; comuna CĂLUI 1588

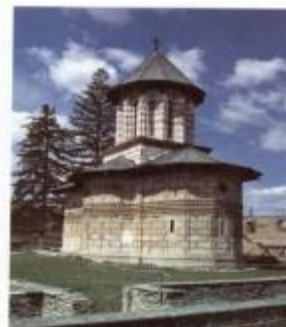
415 OT-II-m-A-08808.03 Arhondaric sat CĂLUI; comuna CĂLUI sec. XIX

416 OT-II-m-A-08808.04 Chilia sat CĂLUI; comuna CĂLUI 1902

417 OT-II-m-A-08808.05 Turn clopotniță sat CĂLUI; comuna CĂLUI 1588

418 OT-II-m-A-08808.06 Zid de incintă sat CĂLUI; comuna CĂLUI 1588

După cum menționează pisania, Mănăstirea Călugăra s-a zidit “în zilele lui Basarab Vodă Neagoe”, de către Vlad Banul, Dumitru Pârcalabul și Balica Spătarul. Datorită instabilității politice care a urmat domniei lui Neagoe Basarab, primii ctitori au reușit să ridice biserica numai până la nivelul temeliiilor. Lucrarea a fost desăvârșită de către frații Buzești: Radu mare Clucer, Preda mare Ban și Stroe mare Stolnic, în perioada 20 aprilie - 8 iunie 1588, atunci când au fost înființate și corpurile de chilii, după cum precizează în continuare pisania, săpată în piatră deasupra ușii de la intrarea în biserică. Meșterii au fost aduși special din Transilvania – motiv pentru care, în multe izvoare, ctitoria este trecută drept "operă nemțească".

Construcția a fost terminată la 8 iunie 1588. Fațada bisericii a fost finisată din cărămidă și tencuială, cu un puternic brâu median, având registrul inferior împărțit în panouri dreptunghiulare, iar cel superior cu arcatuiri duble. Mănăstirea a fost apoi înconjurată de ziduri groase de apărare. Chiliile erau șapte pe partea dreaptă a intrării în mănăstire, spre apus (sub acestea erau și beciurile), și șapte pe latura de răsărit. În incinta mănăstirii existau și o trapeză, o jimblărie cu două cuptoare mari de pâine. În partea dinspre miazăzi, au fost construite casele pentru oaspeți. În mijlocul incintei se află biserica, micuță, de doar 15 metri lungime și 6 lățime, dar cu ziduri a căror grosime atinge aproape un metru. Turla, înaltă și îngustă, are 12 ferestre.

La începutul secolului al XVII-lea, a fost adăugat un pridvor (exonartex), care urma să adăpostească mormintele ctitorilor. În picturile de pe zidurile pridvorului, pe latura de sud, apar Radu Buzescu, cu soția sa, Maria, pe partea de nord Matei Basarab cu doamna Elina. În picturile din partea de vest a pronaosului realizate de mesterul zugrav Mina între anii 1593-1594, este înfățișată doamna Stanca, soția lui Mihai Viteazul, și frații Buzesti – Preda, Radu, Stroe, cu soțiile lor. Aproape de intrarea în pronaos, la sud-vest și la nord-vest, se află portretul lui Mihai Viteazul și al fratelui său Petru Cercel. Cei doi țin în mână câte o cruce și o năframă.

În 1608, Preda Buzescu, mare Ban a fost înmormântat în pronaosul bisericii iar în anul 1610 cel mai bătrân dintre frați, Radu Buzescu, a fost îngropat în noua încăpere.

Pictura a fost spalată în anul 1908. Biserica a fost renovată în anii 1650, 1828, 1834 și amplu restaurată în 1932-1937.

Turnul-clopotniță datează din secolul al XVII-lea. Mănăstirea a fost foarte bogată, având în stăpânire 30 de sate.

Dintre piesele de valoare donate mănăstirii de-a lungul timpului se mai păstrează doar icoanele catapetesmei și pomelnicul-triptic din 1825, precum și clopotele donate bisericii în 1588 de Radu Buzescu.

BISERICA DE LEMN "ADORMIREA MAICII DOMNULUI" LELEASCA

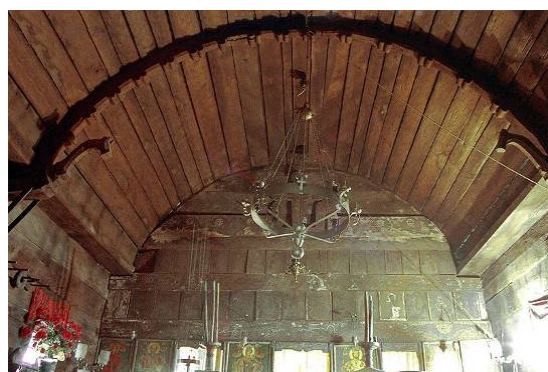
Cod LMI: OT-II-m-A-08938

1766 - 1771

Ștefănești-Păroși sat LELEASCA; comuna LELEASCA; județul Olt.

562 OT-II-m-A-08938 Biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului. Leleasca Ștefănești-Păroși 1766-1771

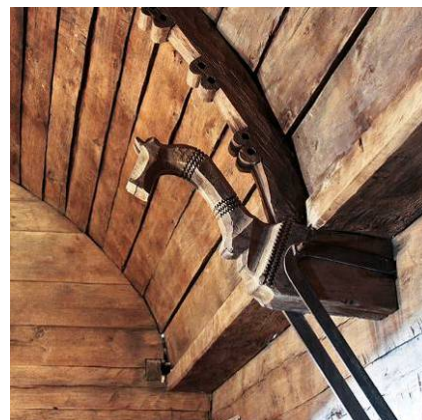
Biserica de lemn din Leleasca-Ștefănești aparține de parohia Păroși. Se află pe un drum comunal care traversează pârâul Cungrîșoara și care face legătura cu DJ 703 Leleasca-Topana.

Pridvorul bisericii

Cerul bisericii cu arc dublou și console sculptate în formă de cai.

Cerul cu console sculptate în formă de cai.

„Ene titoru” și „Nițu Ene”.

Biserica a fost ridicată pe locul actual de moșnenii fostului sat Ștefănești. Pare ca a fost construită, conform unei datări, după era bizantină, „leat 7279 7274” scrisă cu litere chirilice în partea din dreapta intrării, adică între anii 1770/1771 alături de 1765/1766 data primei atestări și poartă hramul „Adormirea Maicii Domnului”.

Lăcașul prezintă un interes deosebit datorită calităților sale arhitectonice materializate într-un ansamblu caracteristic zonei, compus din poartă și gard de lemn, precum și „șetrile cu mesile pentru pomeni la sărbători” din cuprinsul incintei, și a decorației care pune în valoare aspectul unitar al monumentului.

Lăcașul are dimensiuni mari, decorația este sculptată, atât la exterior cat si la interior, remarcabile sunt semnăturile meșterului și ctitorilor împreună cu datările de pe perețele de la intrare. Pe o cruce de mână din inventarul bisericii se regăsește primul an: „7279 Ene”. Ene este ctitorul bisericii, conform unei alte inscripții de pe același perete de la intrare, însă la stânga ușii: „Ene titoru” și „Nițu Ene”. Alături de acesta se află și numele meșterului „Stan meșteru”. Amândoi sunt însoțiți în mod remarcabil de semne specifice de identificare, ctitorul prin bustul cu brațele întinse iar meșterul prin două semne de meșter. Trebuie reținut faptul că însemnarea ctitorului, „Ene titoru”, în imediata vecinătate a semnului său cu brațele deschise, apare scrisă pe dos, ca și când cel care a scris-o pe perete a decalcat-o mai întâi de pe o hârtie întoarsă pe dos. Această formă neobișnuită de însemnare se poate citi foarte clar de la dreapta la stânga.

Decorațiunea sculpturală este constituită din proeminentul brâu în torsada care încinge monumentul, ornamentația stâlpilor pridvorului care excelează atât prin amploare

cât și prin diversitatea și bogăția motivelor sculptate, o mare realizare în arta pridvoarelor de biserici de lemn de la sud de Carpați.

În interior sculpturile sunt puternic reliefate, îndeosebi funia de pe portalul naosului și consolele taiate în forma de cap de cal care sprijină grinda de sub cerul bolții. Capetele grinzilor de sub streășină ca și portalul intrării, amintesc bogăția formelor baroce, specifice epocii. Grinzile de lemn din stejar, corespund de obicei lungimii bisericii, sunt îmbinate cu dibacie, fara cuie sau scoabe metalice, după sistemul denumit „coada de rândunica”, în „chiotori” sau „la jumătate de lemn”.

Piciorul mesei de altar este scobit din trunchiul unui copac cu un model puternic reliefat, caracteristic acestui lăcaș. Iconostasul și peretele dintre tindă și naos păstrează icoane și frize pictate, împreună cu poalele de icoane și ramele decorative de o rară frumusețe.

Lăcașul a fost reabilitat și resfințit în 2010, investiția fiind de o jumătate de milion de lei. A fost propus pentru a fi inclus în patrimoniul UNESCO.

MĂNĂSTIREA SEACA MUȘETEȘTI Cod LMI OT-II-a-A-09024

sat SEACA; comuna POBORU

661 OT-II-a-A-09024 Mănăstirea Seaca Mușetești sat SEACA; comuna POBORU 1518

662 OT-II-m-A-09024.01 Biserica "Adormirea Maicii Domnului. sat SEACA; comuna POBORU 1854

663 OT-II-m-A-09024.02 Zid de incintă sat SEACA; comuna POBORU sec. XVI

Mănăstirea Seaca Mușetești este ctitorie a Vlădaei (înmormântată aici în anul 1528) și a marelui clucer Manea Perișanu și datează conform atestărilor documentare din anii 1515-1518.

Biserica cu hramul „Adormirea Maicii Domnului, de dimensiuni reduse, având plan triconic, abside laterale, cu trei sau patru laturi, introducând o muchie în ax, după tradiția transilvăneană, pronaos îngust, boltit semicilindric longitudinal, cu pridvor deschis pe șase coloane de zidărie. Turla a fost construită deasupra naosului. A fost refăcută în sec. XVIII când a fost decorată la exterior cu medalioane în frescă. Decorul plastic se remarcă prin sobrietate, reducerea la ancadrame nedecorate aplicate unor deschideri înalte și înguste, prezența paramentelor cu tencuială imitând apareillajul (simili), prezența arcaturilor exterioare rezumate la nivelul inferior.

În prezent este grav avariata, în stare de colaps.

CASA MEMORIALĂ NICOLAE TITULESCU Cod LMI - OT-IV-m-A-09108

Sat Nicolae Titulescu Comuna Nicolae Titulescu

Casa Memorială Nicolae Titulescu situată pe strada Iancu Jianu nr. 27 din localitatea Nicolae Titulescu, a aparținut diplomatului Nicolae Titulescu, om politic, în repetate rânduri ministru, fost președinte al Ligii Națiunilor, în perioada 1910-1924; A intrat în circuitul muzeistic în anul 1982.

Nicolae Titulescu s-a căsătorit cu Caterina Burcă, după ce în 1907 răscolii au incendiat casa lui Gheorghe Burcă. Tatăl fetei a propus ginerelui să renunțe la refacerea conacului și să-și construiască o casă pe măsura poziției sale. Construirea casei a fost terminată în 1910, așa cum se observă din inscripția de pe pavimentul de la intrare. A fost ridicată în stilul barocului târziu, cu predominarea asimetriei în ornamentația exterioară și în dispunerea încăperilor. Nicolae Titulescu a dorit să respecte și tradiția locală astfel încât în construcția sa se regăsesc multe elemente de arhitectură specifice culelor oltenesti. Casa are două corpuri de clădiri, cu două fațade, fiind bogat decorate și orientate spre est; colțul nord-estic al fațadei are ferestre cu gratii de fontă, cu ornamente și configurații geometrice, cu terase semicirculare pentru fațada dinspre râu și cu terase dreptunghiulare la fațada principală. Terasa este străjuită în partea stângă a clădirii de un turn cu trei niveluri. Casa are patru intrări. Din terasa etajului, situată către râu, crește de peste două decenii un arbust a cărui specie a ramas neidentificată și care reprezintă una dintre atracțiile turistice ale Casei Titulescu.

Între anii 1907-1941, Casa Titulescu a fost locul de odihnă și recreere pentru familia Titulescu. Sediul administrativ al moșiei se afla într-o clădire construită alături de către mama lui N. Titulescu în anul 1899. Între 1940 și 1949 casa Titulescu s-a aflat în administrarea Academiei Române care, conform voinței testamentare a lui Nicolae Titulescu, a înființat între 1945 și 1949 o bibliotecă sătească și o școală populară.

În 1949 casa s-a aflat în posesia mai multor instituții. Astăzi, Casa Titulescu este Muzeul Memorial Nicolae Titulescu.

Monumente arheologice categoria A din județul Olt

- 10** OT-I-s-A-08480 Castru roman pe limes Transalutanus sat ALBEȘTI; comuna POBORU sec. III p. chr., Epoca romană
- 11** OT-I-s-A-08481 Necropolă tumulară , sat ALIMANEȘTI, comuna IZVOARELE Epoca bronzului
- 16.** OT-I-s-A-08485 Situl arheologic de la Brâncoveni sat BRÂNCOVENI; comuna BRÂNCOVENI
- 17** OT-I-m-A-08485.01 Așezare La 2 km V față de mănăstire sec. XIV - XVI sat BRÂNCOVENI; comuna BRÂNCOVENI
- 18** OT-I-m-A-08485.02 Așezare sec. II - III p. Chr. sat BRÂNCOVENI; comuna BRÂNCOVENI
- 19** OT-I-m-A-08485.03 Așezare 1800 a.Chr. sat BREBENI-SÂRBI; comuna BREBENI
- 21** OT-I-s-A-08488 Așezare fortificată sat BUICESTI comuna PRISEACA "Valea Ailaltă. sec. II - I a. Chr., Latène, Cultura geto -dacică
- 22** OT-I-m-A-08489 Ruinele curții domnești a lui Mihai Viteazul municipiul CARACAL Str. Mihai Viteazul 3 sec. XVI
- 24** OT-I-s-A-08491 Așezarea romană Sucidava oraș CORABIA sec. II - III p. Chr.
- 25** OT-I-s-A-08492 Cetatea romano-bizantină Sucidava oraș CORABIA sec. II - III p. Chr.
- 28** OT-I-s-A-08495 Drumul Sucidava - Romula oraș CORABIA Str. Libertății sec. II - III p. Chr., Epoca romană
- 57** OT-I-s-A-08514 Situl arheologic de la Ipotești, punct « La Conac » sat IPOTEȘTI; comuna IPOTEȘTI "La Conac..
- 58** OT-I-m-A-08514.01 Așezare sat IPOTEȘTI; comuna IPOTEȘTI "La Conac. sec. XIV - XVI
- 59** OT-I-m-A-08514.02 Necropolă sat IPOTEȘTI; comuna IPOTEȘTI "La Conac. sec. XIV - XVI
- 60** OT-I-m-A-08514.03 Așezare sat IPOTEȘTI; comuna IPOTEȘTI "La Conac. sec. IV - VIII
- 61** OT-I-m-A-08514.04 Așezare sat IPOTEȘTI; comuna IPOTEȘTI "La Conac. sec. II - I a. Chr., Latène
- 62** OT-I-m-A-08514.05 Așezare sat IPOTEȘTI; comuna IPOTEȘTI "La Conac. Epoca bronzului, Cultura Verbicioara
- 63** OT-I-m-A-08514.06 Așezare sat IPOTEȘTI; comuna IPOTEȘTI "La Conac. Neolitic, Cultura Boian
- 64** OT-I-s-A-08515 Așezare sat IPOTEȘTI; comuna IPOTEȘTI sec. VI - VII, Cultura Ipotești - Cândești
- 70** OT-I-s-A-08519 Villa rustica sat MIHĂEȘTI; comuna MIHĂEȘTI sec. II - III p. Chr. sat MILCOVU DIN VALE; comuna MILCOV
- 71** OT-I-s-A-08520 Așezare fortificată "Islaz. sec. I a. Chr. - I p. Chr., Latène
- 87** OT-I-s-A-08526 Așezarea și castrul de la Acidava, Piatra Olt oraș PIATRA-OLT sec. II - III p. Chr.

- 88 OT-I-m-A-08526.01 Așezarea romană Acidava oraș PIATRA-OLT sec. II - III p. Chr.
- 89 OT-I-m-A-08526.02 Castrul Acidava oraș PIATRA-OLT sec. II - III p. Chr.
- 90 OT-I-s-A-08527 Situl arheologic de la Reșca-Romula, punct "Dâmbul Morii" sat REȘCA-ROMULA; comuna DOBROSLOVENI "Dâmbul Morii"
- 91 OT-I-m-A-08527.01 Cimitir "Dâmbul Morii. sec. XIV - XVI sat REȘCA-ROMULA; comuna DOBROSLOVENI
- 92 OT-I-m-A-08527.02 Orașul roman Romula "Dâmbul Morii. sec. II - III p. Chr. sat REȘCA-ROMULA; comuna DOBROSLOVENI
- 93 OT-I-m-A-08527.03 Așezare "Dâmbul Morii. sec. II a. Chr., Latène sat REȘCA-ROMULA; comuna DOBROSLOVENI
- 94 OT-I-s-A-08528 Necropola plană a orașului Romula sec. II - III p. Chr. sat REȘCA-ROMULA; comuna DOBROSLOVENI
- 95 OT-I-s-A-08529 Necropola tumulară a orașului Romula sec. II - III p. Chr.
- 100 OT-I-s-A-08532 Necropola tumulară de la Slăveni - sat SLAVENI ; comuna GOSTAVĂȚU "La Movilă ». sec. II - III p. Chr., Epoca romană
- 101 OT-I-s-A-08533 Castrul de la Slăveni sat SLAVENI ; comuna GOSTAVĂȚU "La Cetate ». sec. II - IV p. chr.
- 115 OT-I-s-A-08538 Așezarea neolitică de la Vădastra sat VĂDASTRA; comuna VĂDASTRA "Măgura Cetății. 4500 - 3700 a. Chr., Neolitic, Cultura Vădastra

Situl arheologic de la Brâncoveni Cod LMI OT-I-s-A-08485

sat BRÂNCOVENI;
comuna BRÂNCOVENI

OT-I-m-A-08485.01 Așezare La 2 km V față de mănăstire sec. XIV - XVI
OT-I-m-A-08485.02 Așezare sec. II - III p. Chr.

Ruinele Curții Domnești din Brâncoveni se află în satul Brâncoveni din comuna cu același nume. Acolo a fost Curtea Domnească a lui Matei Basarab și a lui Constantin Brâncoveanu (secolele XVII-XVIII), cu zid de incintă (1634) și biserică paraclis cu hramul "Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil" , construită în 1634 și renovată în 1881;

Ruinele curții domnești a lui Mihai Viteazul sec. XVI Cod LMI OT-I-m-A-08489

municipiul CARACAL
Str. Mihai Viteazul 3

Ruinele curții domnești sunt situate în orașul Caracal. Este fosta reședință domnească în timpul domnitorilor Mihai Viteazul (secolul XVI), Matei Basarab și Constantin Brancoveanu.

Din complexul arhitectural al Curții făceau parte Biserica Domnească Ovidenia, casele domnești, un turn de observație, grajdurile și alte edificii;

În anumite perioade, Mihai Viteazul locuia la această curte, de unde chiar a emis unele documente și tot aici, în anul 1597, i-a înfrânt pe turci.

Așezare Sucidava, Epoca Daco Romană Sec.II - III

Cod LMI: OT-I-s-A-08491

OT-I-s-A-08491 Așezarea romană Sucidava oraș CORABIA sec. II - III p. Chr.

OT-I-s-A-08492 Cetatea romano-bizantină Sucidava oraș CORABIA sec. II - III p. Chr.

OT-I-s-A-08495 Drumul Sucidava - Romula oraș CORABIA Str. Libertății sec. II - III p. Chr., Epoca romană

Localitatea: Corabia

Adresa: cartier Celei

Poarta constantiniană

Basilica

Coridor de acces spre fântâna secretă

Sucidava este una dintre cele mai mari așezări romano-bizantine de la nordul Dunării. Prin bogăția materialelor arheologice aduce numeroase dovezi de permanență și continuitate ale poporului nostru pe aceste meleaguri.

Sucidava a fost un important centru economic și militar al tribului geto-dacic, sucii, de unde și numele cetății Sucidava. Este situată în vatra orașului Corabia, pe teritoriul fostului sat Celeiu.

Dupa cucerirea Daciei de către romani, pe teritoriul actualei comune Celei s-a construit un castru, devenit important din punct de vedere economic, contribuind la dezvoltarea orașului roman Sucidava. Deși a fost devastată de mai multe ori, vestigiile cetății geto-dace pot fi zărite și astăzi, după aproape 2.000 de ani de când așezarea a fost construită. Pe terasa superioară a Dunării se văd încă zidurile de apărare de peste un metru grosime cu opt turnuri complet dezvelite ale orașului roman târziu Sucidava

(secolele IV-VI), care, împreună cu cartierul actual, acoperă o parte a orașului roman din secolele II-III. Zidurile de cărămidă roșie, întinse pe o suprafață de 22 de hectare sunt inscripționate cu literele LVM, o dovadă a trecerii prin aceste locuri a Legiunii a V-a Macedonica din fostul Imperiu Roman. *"Se spune că piatra a fost adusă de pe malul Mării Sarmatice și transportată pe Dunăre cu plutele. Mortarul pus între cărămizi a rămas un mister până azi. Nu se știe ce liant s-a folosit, dar este foarte rezistent"*, spune prof. Cojoc Mirela, director Muzeul de Arheologie și Etnografie Corabia.. Se presupune că aici s-a stabilit o comunitate care număra cel puțin 3.000 de suflete.

Săpăturile arheologice, făcute de-a lungul timpului, au scos la iveală faptul că locuitorii cetății aveau un stilul de viață foarte civilizată. Locuințele erau încălzite prin pardoseală. Iar, după ce au cucerit cetatea, în jurul anului 102 dHr., romanii au adus cu ei și obiceiul de a-și petrece timpul în saune (thermae), pe care le-au construit și la Sucidava. Au mai fost identificate o biserică paleocreștină (secolele V-VI) și străzi pavate. Aceste urme ale vechii civilizații se păstrează și acum în vatra cetății.

În secolul IV Constantin cel Mare a construit aici un pod peste Dunăre. Inaugurat în anul 328, avea o lungime de 2.437 de metri, fiind considerat unul dintre cele mai lungi poduri ale antichității. Din păcate, podul lui Constantin cel Mare, (menționat și de Dimitrie Cantemir în „Hronicul vechimei a romano-moldo-vlahilor”) a avut o existență scurtă. Cercetările arheologice au descoperit un picior din piatră care încă s-a păstrat.

Cetatea se remarcă și prin existența unei „fântâni secrete”, o capodoperă inginerescă, menită să aprovizioneze cu apă așezarea în timpul asediilor. Localnicii au furat cărămida pentru construcția propriilor case și au distrus zidul de sud al castrului. Dispariția acestei părți din cetate a dus la descoperirea, în 1958, a acestei fântâni pe care specialiștii o consideră unică în sud-estul Europei. Izvorul secret are o adâncime de 18 metri și a fost săpat în timpul împăratului Iustinian. *"Apa e captată dintr-un izvor aflat în exteriorul zidurilor de apărare și a fost creată pentru soldații din fortificații"*, ne spune muzeologul Mirela Cojoc.

În anii 527 – 535 cetatea a fost refăcută de către împăratul bizantin Iustinian, după ce a fost distrusă de huni.

Cercetările arheologice atestă după anul 602 o populație daco-romană, apoi românească menționată în Diploma Cavalerilor Ioaniți în anul 1247, când este atestat documentar Celeiul.

Cetatea Sucidava este secție a Muzeului Orașenesc Corabia, având în incintă fântâna secretă și prima biserică creștină cunoscută la nordul Dunării.

Primăria Corabia, în colaborare cu Muzeul de Arheologie și Etnografie Corabia a făcut demersurile pentru efectuarea unui studiu de fezabilitate și întocmirea cererii de finanțare în vederea depunerii proiectului „Reabilitarea monumentului istoric cetatea Sucidava din orașul Corabia, județul Olt și introducerea acestuia în circuitul turistic”, prin “Programul Operațional Regional 2007-2013”, Axa prioritară 5 – Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului; Domeniul major de intervenție 5.1 – Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, precum și crearea/ modernizarea infrastructurilor conexe.

Situl arheologic de la Acidava sec. II - III p.chr Cod LMI OT-I-s-A-8526

OT-I-m-A-08526.01 Așezarea romană Acidava oraș PIATRA-OLT sec. II - III p. Chr.

OT-I-m-A-08526.02 Castrul Acidava oraș PIATRA-OLT sec. II - III p. Chr.

Piatra Olt oraș PIATRA-OLT

Ansamblul arheologic de la Acidava este situat în localitatea Enoșești, Piatra-Olt. Este format din castru și așezare civilă romană, datând din secolele I – III.

Localizat pe malul drept al Oltului, castrul făcea parte din limesul alutan (linie de întărituri de-a lungul Oltului), construit de legiunea Cohors I Flavia Commagenorum încă din timpul lui Traian, în secolul II d.Hr. dovadă fiind cărămizile cu ștampila amintitei legiuni și de cele patru monede de bronz de la Nerva și Traian.

Săpăturile arheologice au scos la iveală cantități semnificative de ceramică dacică, care confirmă existența în orașul roman a unei componente etnice geto-dacice. La sud de fortificație se găsea așezarea civilă, de mari dimensiuni. De fapt, a primit numele de la o așezare geto-dacică din apropiere, până acum neidentificată pe teren. Prin Acidava trecea drumul roman de la Romula, pe valea Oltului, prin Turnu Roșu, spre Ulpia Traiana Sarmisegetusa și Apulum, în Transilvania.

Vestigiile orașului roman Romula

Cod LMI OT-I-s-A-08527 Situl arheologic de la Reșca-Romula, punct "Dâmbul Morii"

OT-I-m-A-08527.01 Cimitir "Dâmbul Morii. sec. XIV – XVI,

OT-I-m-A-08527.02 Orașul roman Romula "Dâmbul Morii. sec. II - III p. Chr.

OT-I-m-A-08527.03 Așezare "Dâmbul Morii. sec. II a. Chr., Latène

OT-I-s-A-08528 Necropola plană a orașului Romula sec. II - III p. Chr.

OT-I-s-A-08529 Necropola tumulară a orașului Romula sec. II - III p. Chr.

sat REȘCA-ROMULA, punct "Dâmbul Morii" comuna DOBROSLOVENI

Situl arheologic de la Reșca Romula se află situate în satul Reșca, comuna Dobrosloveni, la nord de orașul Caracal. A fost un oraș roman dezvoltat, se pare, pe locul unei mai vechi așezări dacice, Malva, capitala provinciei Dacia Malvensis, ridicat la rang de municipium în timpul împăratului Adrian și la cel de colonia în timpul lui Septimius Sever.

A fost locuit până în secolele IV-V, s-au păstrat până astăzi ruine de edificii publice, temple, ateliere, terme, cuptoare de ars cărămidă, inscripții, fragmente de statuete etc.

În această zonă au fost descoperite urme de locuire aparținând neoliticului (cultura Boian V), perioadei de tranziție la epoca bronzului (cultura Coțofeni), epocii bronzului (cultura Vericioara, fazele finale), Latene-ului geto-dacic și secolelor XIV-XVI.

La est și la vest de drumul roman către Acidava (Enoșești), la nord și la sud de zidul lui Filip Arabul, se găsește centrul de producție ceramică a orașului roman; în acest sector au fost descoperite un număr de 22 de cuptoare de ars cărămizi și vase, o vilă suburbană, mai multe edificii și două morminte în sarcofage din cărămidă.

Castrul Roman de la Slăveni sec. II - IV p.chr Cod LMI OT-I-s-A-08533

**sat SLAVENI ; "La Cetate"
comuna GOSTAVĂȚU**

Castrul Roman de la Slăveni este unul dintre cele mai mari castru romane de piatră din Oltenia (Dacia Inferior/Malvensis), considerat drept cel mai important punct al apărării romane de pe graniță aferentă râului Olt. Este situat în punctul numit "Cetate" din satul Slăveni, comuna Gostavățu (DJ642), pe malul drept al Oltului, la cca. 100 m de albia râului, pe drumul roman care în antichitate făcea legătura între Romula, capitala Daciei Inferior, și linia Dunării, la Islaz.

Între castru și râul Olt, dar și în împrejurimi, se găseau așezarea civilă, termele și, foarte probabil, necropola sau necropolele aferente. Numele antic nu este cunoscut. Se află într-o stare precară.

Așezarea neolitică de la Vădastra 4500 - 3700 a. Chr., Neolitic, Cultura Vădastra Cod LMI OT-I-s-A-08538

**sat VĂDASTRA;
comuna VĂDASTRA "Măgura Cetății".**

Descoperirile aparținând culturii Vădastra datează din a doua jumătate a secolului XIX. Primele descoperiri care privesc direct cultura Vădastra au fost realizate în așezarea eponimă a culturii în punctul "Măgura Cetate" de către Cesar Bolliac în perioada 1871-1873. Au fost descoperite multe vase de ceramică, câteva vetre, rășnițe, 300 de vase de pământ din care 35 scoase întregi, sute de silixuri, un topor de granit, o daltă din aramă nativă, trei figuri antropomorfe, gresii, 70 piese de os.

Alte săpături au fost realizate de către Ion Andrieșescu (1921) și Vasile Christescu (1926). În 1934 Dumitru Berciu care a făcut prima statigrafie a sitului de la Vădastra. Din 1934-1975 investigațiile au fost reluate de Corneliu Mateescu care a descoperit o

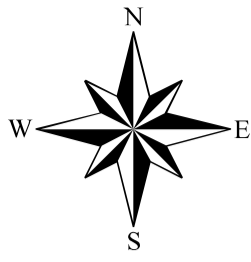
mulțime de materiale specifice culturii Vădastra. Suprafața săpată de-a lungul celor 20 de campanii se ridică la circa 2.400 de metri pătrați.

În situl de la Vădastra au avut loc săpături arheologice în baza unui protocol semnat de Misiunea Arheologică Franceză în România, Institutul de arheologie „Vasile Pârvan” din București și Muzeul Județean Olt. Cercetările au avut loc pe Dealul Cișmelei – Măgura Fetelor în apropierea cercetărilor efectuate de Corneliu Mateescu pentru verificarea unei statigrafii și în vederea extinderii cercetării pentru anul următor.

De la Muzeul Romanăniului din Caracal a fost arheologul Sabin Popovici; de la Muzeul Județean Olt, Aurelia Grosu; de la Institutul de arheologie ”Vasile Pârvan”, coordonator Roxana Dobrescu împreună cu Adina Boroneanț și Meda Toderaș, iar echipa franceză a fost formată din șase specialiști după cum urmează: de la Universitatea de Științe și Tehnologii din Lille – Franța, dr. Alain Tuffreau, coordonator general al săpăturii paleolitice pentru echipa franceză dr. Sanda Bălecu, care se ocupă de datarea probelor de sol prin metoda termoluminescenței, Bertrand Lefevre, însărcinat cu înregistrarea datelor arheologice și topografice, Daved Harisson, Emilie Goval și Antoine Kostek.

Primul strat aparține paleoliticului superior, al doilea strat aparține culturii Vădastra și cel de-al treilea strat aparține culturii Sălcuța, însă cel care a pus numele culturii Vădastra a fost Nestor care a considerat că este o cultură specifică Olteniei.

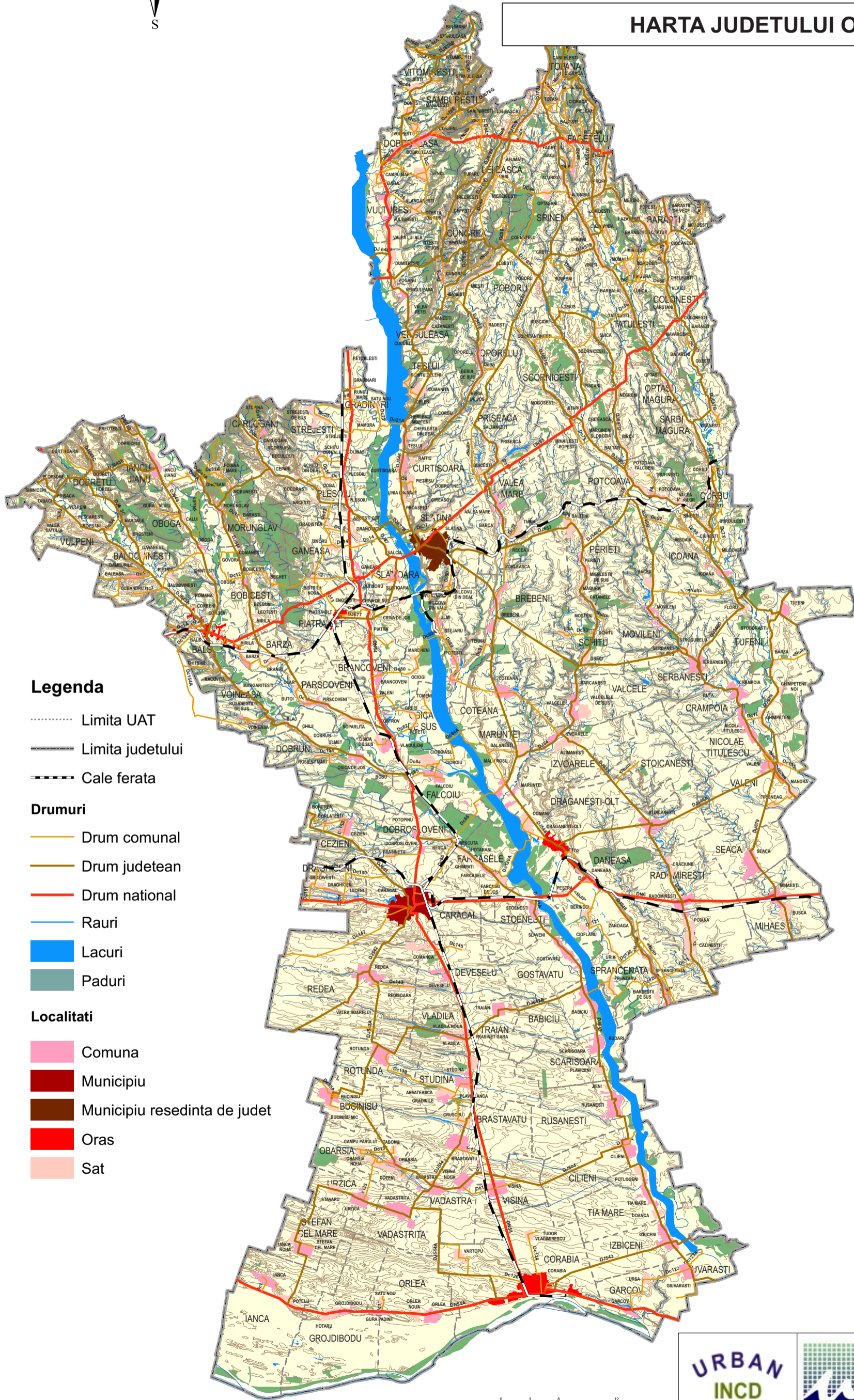
Specific pentru cultura de la Vădastra sunt decorurile incizate și excizate sub formă de spirală care se regăsesc și în costumul popular românean până în zilele noastre.

PATJ OLT

Faza I - Documentare si studii de fundamentare
Studiul Istoric

HARTA JUDETULUI OLT

Legenda

- Limita UAT
- Limita judetului
- - - - - Cale ferata

Drumuri

- Drum comunal
- Drum judetean
- Drum national
- Rauri
- Lacuri
- Paduri

Localitati

- Comuna
- Municipiu
- Municipiu resedinta de judet
- Oras
- Sat

Nr. Contract
52/18.11.2010
faza 1

PLANȘA Nr.

Muzee din județul Olt

Muzeul Județean Olt - str. Ana Ipătescu 1, Slatina

Prin adresa nr. 95328/1930, Ministerul Instrucțiunii Publice solicita „constituirea unui comitet și aranjarea muzeului etnografic. S-a constituit în orașul Slatina un Comitet organizatoric pentru înființarea Muzeului Județului Olt. Obiecte și documente adunate de intelectuali și deținători amatori au fost depozitate în mai multe locații: Palatul Administrativ, Primăria Orașului, Biblioteca Liceului „Radu Greceanu” și cea a Școlii Primare de Băieți nr.1 Ionașcu.

Dintre obiectele considerate necesare constituirii patrimoniului acestui muzeu erau menționate: Icoane vechi pe lemn, sticlă și hârtie. Autografe de ale oamenilor importanți – fie în mișcarea politică, fie în cea literară, hrisoave și tipărituri vechi. Medalii, monede vechi, arme vechi, buciume. Costume naționale din regiune, resturi de țesături, traiste, brîie, chimire și pieptare cu cusături deosebite și vechi. Ceramică, olărie veche smălțuită și decorată. Sculpturi și cioplituri în lemn: furci, bîte, cuiere, tronuri, lavițe, scaune, coroane, cornuri de vânătoare etc. Polițe și blidare zugrăvite primitiv de maeștrii care au trăit înaintea generației noastre. Obiecte și instrumente primitive ale gospodăriei rurale, ornamente de fier forjat balamale, încuietori, zăbale, scări de șea etc.

A funcționat întâi în patru încăperi dintr-o casa de locuit de pe strada Gării, demolată ulterior, apoi în clădirea monument istoric de pe strada Ionașcu, nr. 73, casa Deleanu, unde a funcționat până în 1997, când a obținut, prin Hotărârea Guvernului României nr.371/21 iulie 1997, căderea Palatului Administrativ (fosta Prefectură a județului Olt, fost sediu al Consiliului Popular Județean).

Palatul Administrativ construit în anul 1887, a slujit ca sediu și pentru alte instituții - tribunalul, revizorul școlar și protoieria. Palatul administrativ constituia la vremea respectivă cea mai importantă clădire a orașului. S-au expropriat casele din fața sa „care ajunseseră în stare de ruină și aduceau un aspect urât orașului” și s-a amenajat o frumoasă Grădină publică, cu multă vegetație, alei, bănci și chioșcuri, cu muzică de fanfară și alte divertismente specifice locului. În anul 1908 s-a construit alături, cea mai reprezentativă bancă din Slatina - Banca Uniunii Agricole, Comerciale și Industriale, în prezent Banca Națională – sucursala Slatina.

Muzeul Județean Olt coordonează:

- a) Secția de Istorie și Artă str. Ana Ipătescu nr.1
- b) Secția de Etnografie Str. Ionașcu nr.73
- c) Casa memorială Nicolae Titulescu Localitatea Nicolae Titulescu
- d) Secția muzeală de etnografie și cultura populară Chilia (Fagetelu)
- e) Secția muzeală de ceramică populară Bals - Istorie Bals, Str. Popa Sapca nr. 10
- f) Secția muzeală de arheologie și istorie Piatra-Olt

a. Secția de Istorie și Artă str. Ana Ipatescu nr.1 Slatina

Secția de Istorie și artă a Muzeului Județean Olt a fost inaugurată la 1 mai 1952 și este împărțită în două: **Secția de Istorie și Cultură** a orașului Slatina (inaugurată la 20 aprilie 2000) formată din 5 sali în care sunt expuse mărturii originale care ilustrează specificul și evoluția orașului Slatina din cele mai vechi timpuri și până astăzi, și **Secția de Artă** (inaugurată la 8 iulie 1999) care cuprinde 9 săli în care sunt expuse lucrări de artă plastică modernă și contemporană. Secția de artă conține printre altele donația Spiru Vergulescu (50 de picturi, 30 de desene și ilustrații) și lucrări de pictură aparținând unor artiști romani cunoscuți: Henri Catargi, Alexandru Ciucurencu, etc. De asemenea expune lucrări de grafică, sculptură, artă decorativă, icoane pe lemn rusești (din prima jumătate a secolului al XIX-lea) și autohtone (din zona Oltului).

Secția de istorie-arheologie expune unelte aparținând Culturii de Prund, ceramică și plastică neolitică din culturile Vadastra și Sălcuța, ceramică dacică. De asemenea cuprinde numismatică: tezaur bizantin, monede romane, austriece și rusești.

b. Muzeul Județean Olt - Secția Etnografie; str. Ionașcu 73, Slatina

Datorită colaborării dintre colectivele de cercetători de la Muzeul de Artă Populară al R.S.R. din București și Muzeul de Istorie din Slatina, în anul 1970 s-a creat o nouă secție de artă populară care se adăuga secției de istorie creată în 1952.

Când s-a înființat secția de etnografie avea un patrimoniu de 1480 obiecte, patrimoniu care s-a îmbogățit permanent, ajungând acum la aproximativ 8933 obiecte.

Cuprinde câteva colecții de valoare: costume populare, maramă din borangic și scoarțe din zonele etnografice Olt, Câmpia Boianului, Romanai. Piese de ceramică au fost aduse din centrele de olari de pe Valea Oltețului: Corbeni, Româna, Oboga, precum și din localitățile unde s-a găsit ceramică din Vâlcea și Argeș. Colecția de ceramică este foarte bine reprezentată în muzeu existând un număr de 2800 obiecte.

Cojoacele, împodobite cu motive în spirală au fost lucrate de cojocarii din Caracal, Vadastra, Vișina (o colecție destul de bogată de 70 de cojoace). Bijuterii lucrate de către meșterii locali din argint și aramă, lese din mărele multicolore și salbe din monezi diferite. Cuprinde și exponate din genuri mai puțin reprezentative pentru județul Olt: creația artistică în lemn, obiectele de artă populară din fier, piese legate de obiceiuri (ouă încondeiate, icoane de vatră etc.) precum și piese legate de meșteșugurile și ocupațiile tradiționale ale zonei. Colecția de scoarțe (covoare, velințe, macate) deține 260 de piese. La începutul anului 2003 patrimoniul etnografic al Muzeului Județean Olt număra 8932 obiecte care alcătuiesc 56 colecții.

c. Casa Memorială Nicolae Titulescu Com. Nicolae Titulescu

Monument de arhitectură categoria A
Cod LMI - OT-IV-m-A-09108
A intrat în circuitul muzeistic în anul 1982

d) Secția muzeală de etnografie și cultura populară Chilia (Făgețelu)

Muzeul a fost înființat de artistul popular Nicolae M Nica, și funcționează ca secție a Muzeului județean Olt.

Nicolae M. Nica s-a născut la 7 februarie 1917, în comuna Chilia, județul Olt, actualmente sat component al comunei Făgețelu, într-o familie de țărani. Este sculptor în lemn și os. Este fondatorul Fundației Culturale “Nicolae M. Nica”, organism ce s-a preocupat de înființarea unei biblioteci școlare și organizarea unor cursuri de arte și meserii (sculptură în lemn, țesut-cusut) pentru tineri, în comuna Făgețelu, județul Olt.

e) Secția muzeală de ceramică populară Balș - Balș, Str. Popa Șapcă nr. 10

Secția de Ceramică Populară a fost fondată în anul 1997, în cadrul Muzeului Județean Olt. Expune ceramică tradițională, populară din centrele de olari de pe valea Oltețului: Oboga, Romana, Corbeni.

Obiectele din ceramică au stat mai mulți ani într-un muzeu situat pe strada Cireșului din Balș, până ce clădirea a fost retrocedată. În prezent se află în fosta bibliotecă a orașului.

f) Secția muzeală de arheologie și istorie Piatra-Olt

Colecțiile de arheologie s-au constituit prin campaniile de săpături arheologice întreprinse de specialiștii muzeului sub coordonarea unor renumiți arheologi români. De remarcat săpăturile din tell-urile neolitice sălcuțo-gumelnițene din Slatina, Brebeni și Drăgănești-Olt, din așezarea Verbicioara de la Donești (Vulturești), din dăva de la Sprâncenata, din castrul și așezarea civilă de la Acidava (Enoșești-Piatra Olt), de la Chilia (dicii liberi), sau din așezarea de la Ipotești, care au dat la iveală mărturii inestimabile. În rândul lor un loc distinct îl ocupă piesele încadrate în cultura Vădastra (neolitic mijlociu), descoperite atât în așezarea eponimă din sudul județului Olt, dar și în așezarea din cartierul Crișan II-Slatina, multe cu titlu de unicat sau raritate. Colecțiile de arheologie atestă existența locuirii și a unei civilizații neîntrerupte pe Valea Oltului Inferior.

Piesele care susțin cultura materială și spirituală preistorică sau veche: ceramică, unelte, creație plastică- statuete antropomorfe și zoomorfe; altele atestă civilizația geto-dacă, civilizația romană din zona limes-ului alutan și transalutan, continuitatea de locuire din epoca migrațiilor (două culturi ale acestei perioade sunt descoperite în Olt: cultura Chilia și cultura Ipotești lângă Slatina-Cândești-Ciurelu), precum și menținerea legăturilor cu Imperiul Bizantin (tezaurul de monede bizantine din argint, din secolul al VII-lea, fibule digitate și opaițe de tradiție bizantină).

Evul mediu este reflectat de o serie de mărturii care ilustrează legăturile unor domnitori cu județul Olt: Vlad Vintilă, Mihai Viteazul, Matei Basarab și Constantin

Brâncoveanu, constituite din arme, carte veche, podoabe, numismatică - monede sau tezaure monetare care confirmă o susținută activitate comercială într-un important loc de vamă ca Slatina, menționată ca atare în documentul de atestare din 20 ianuarie 1368.

Epoca modernă și contemporană cuprinde colecții de documente, arme, presă, fotografii de epocă, artă decorativă și evidențiază rolul așezării urbane în procese de înnoire și afirmare națională.

2. Muzeul Romanațiului Caracal; str. Iancu Jianu 26, Caracal

Muzeul a fost înființat în anul 1949 și avea inițial trei colecții, care ulterior s-au îmbogățit cu obiecte valoroase din cercetările arheologice (Slaveni, Romula, Fărcașele) sau din donații și achiziții.

Monument de arhitectură din a doua jumătate a secolului al XIX-lea clădirea care a aparținut lui Iancu N. Dobrușanu (nepotul haiducului Iancu Jianu), este strajuită de coloane cu capiteli compozite și frontoane neoclasiche bogat decorate.

Expoziția permanentă este organizată în opt săli, cu o suprafață de expunere de 400 mp. Muzeul expune: arheologie - topoare de mână aparținând culturii de prund, figurine antropomorfe și vase din neolitic (cultura Vădastra), unelte de silex, măsuțe de cult din neoliticul timpuriu (grupul cultural Carcea-Grădinile), vase și obiecte hallstattiene și La Tene, ceramică, opaițe, geme, fibule, inscripții, statuete din epoca romană; documente, vase din ceramică, cercei, brățări, paftale din epoca medievală; tezaurul de monede medievale descoperit la Vlădila; documente referitoare la Revoluția de la 1848; arme, medalii și piese de uniformă, fotografii.

Documente și cărți vechi, dovezi ale ocupațiilor legate de agricultură, meșteșuguri și comerț, atestă așezarea menționată încă la 1538.

Figura lui Iancu Jianu și frământările sociale din secolul al XIX-lea sunt surprinse printr-o expunere dedicată istoriei moderne. Biblioteca cuprinde 2.140 de volume de specialitate.

3. Muzeul Arheologie și Etnografie Corabia; str. Cuza Vodă 65, Corabia Cod LMI: OT-II-m-B-08834

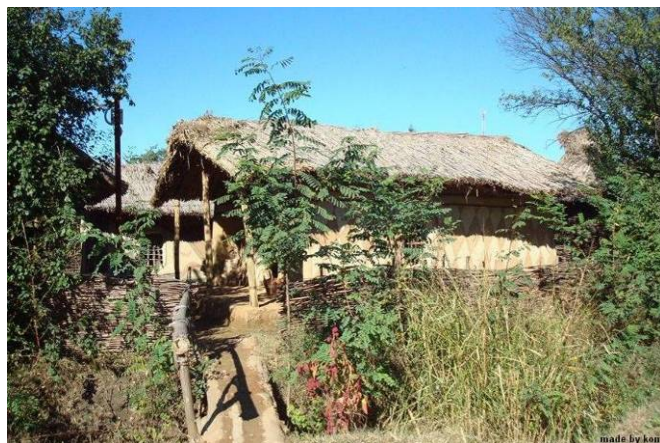

A fost înființat în 1951, cu un profil mixt: istorie, etnografie, științele naturii. Clădirea, monument istoric, a fost construită în 1907; Expoziția muzeului este structurată pe două sectoare: artă populară și istorie veche. Bogăția așezării de la Celei, începând cu urmele neolitice și până în evul mediu, a alimentat mereu patrimoniul muzeal.

Colecțiile conțin piese arheologice, arme, unelte, ustensile casnice, ceramică, podoabe, numismatică, statuete din bronz și marmură, monumente funerare, piese de arhitectură, piese epigrafice, tezaure bizantine; li se adauga colecții de științe ale naturii, de paleontologie, de flora și fauna din zona; de asemenea, o colecție de etnografie și artp popular, cuprinzând unelte și ustensile legate de agricultură, pescuit, creșterea animalelor, tradiții, piese de port popular;

Clădirea în care se află Muzeul de Istorie și Casa de Cultură Corabia a fost retrocedată, dar și cumpărată de primărie în 2009 cu o sumă de 420.000 de euro.

4. Muzeul Câmpia Boianului - Drăgănești-Olt; str. Nicolae Titulescu 360, Drăgănești-Olt - Cod LMI (Lista Monumentelor Istorice): OT-II-m-B-08897

Amenajarea arheo-parcul a început în aprilie 2009 și s-a bazat pe descoperirile făcute în urma celor șapte campanii arheologice demarate de mai mulți specialiști din București, Dolj și Olt. Unic la această dată în țară și printre puținele reconstituiri de acest gen din Europa, mini-satul a atras atenția organizatorilor Conferinței Internaționale de Arheologie Aeriană AARG, care au ales să-l includă în partea practică a acestui eveniment cultural și științific.

“Este un proiect deosebit, unic în Europa. Cu ajutorul acestuia vom reconstitui modul de viață al unei populații care a trăit acum cinci mii de ani înainte de Hristos, populație care avea obiceiul să se așeze în zonele inundabile pe niște mici insule, care, odată cu trecerea timpului, s-au transformat într-un fel de maguri sau teluri. La început, comunitățile respective erau mici, pe telurile respective găsim doar trei-cinci colibe. Casele erau construite din trestie împletită și pari bătute în pământ, iar printre împletituri se puneau pământ. Între casele lor își făceau și o locuință-lacustră, unde își țineau proviziile. Colibele erau dese, ulițele (calea principală) nu erau mai mari de doi metri, uneori colibele fiind lipite una de cealaltă. Construcțiile erau joase pentru că înălțimea oamenilor nu depășea 1,50-1,60 m. Casele nu aveau tavane, dar erau bine captușite la interior. Fiecare colibă avea vatră, cuptor, laviță, iar patul era construit din pământ ridicat, peste care așezau piei sau rogojină”, spunea profesorul Traian Zorzoliu, directorul Muzeului „Câmpia Boianului” din Drăgănești-Olt.

Arheo-parcul de la Drăgănești-Olt este reconstituirea unui sat după tipul așezărilor neolitice specifice culturii Gumelnița, ale căror urme au fost descoperite la

Drăgănești. Satul neolitic este format din șase colibe ridicate în aer liber, pe un teren împrejmuit cu un șant de apărare și gard din nuiiele împletite, intrarea se face pe o punte din lemn, iar colibe sunt de mărime naturală: o locuință de pescar, alta pentru agricultor, alta pentru olar etc, au în interior obiecte neolitice sau reconstituiri ale unor obiecte neolitice, mese, altare de cult, unelte pentru gospodărie și practicarea diferitelor ocupații, de asemenea a fost reconstituită și o locuință lacustră, folosită în vechime pentru depozitarea proviziilor pentru că așezările erau ridicate pe văi des inundate.

Muzeul în aer liber ar urma să fie punctul de plecare al unui circuit turistic care va cuprinde alte obiective de interes cultural din nouă localități din județul Olt, situate în zona Câmpiei Boianului.

Inaugurarea arheoparcului s-a făcut în data de 18 septembrie 2010, în prezența oficialităților județene și locale și a 100 de participanți din 24 de țări, care se aflau în acele zile în România, cu ocazia Conferinței Internaționale de Arheologie Aeriană AARG 2010.

5. Muzeul Sătesc - Istorie ORLEA

Muzeul comunei Orlea a fost înființat la 1 mai 1952, ca instituție independentă prin adunarea diferitelor obiecte muzeistice de pe raza comunei Orlea. Primele începuturi ale Muzeului sătesc Orlea se datorează învățătorului Constantin Cumpănașu, care din 1934-1939 a colectat sute de obiecte muzeistice, păstrându-le mai întâi în școală și apoi aranjându-le în incinta muzeului comunal.

Săpăturile arheologice, efectuate de arheologii Eugen Comșa și Constantin Iliescu, au scos la iveală în Grindurile Mușat și Piciorgros complexul funerar geto-dacic din a doua epocă a fierului, vase, caramizi, obiecte de podobă, monede, obiecte ceramice reprezentând cultura locală străveche.

În prezent în Muzeul sătesc Orlea se continuă munca de cercetare și dotare contribuindu-se în felul acesta la extinderea patrimoniului muzeistic.

Biserici de lemn din județul Olt

Biserica de lemn din Chilia

Biserica de lemn “Sfântul Nicolae” și “Adormirea Maicii Domnului”

LMI OT-II-m-B-08817.

localitatea Chilia, comuna Făgetelu, județul Olt.

Biserica Sfântul Nicolae și Adormirea Maicii Domnului din Chilia

Biserica Sfântul Nicolae și Adormirea Maicii Domnului din Chilia

Biserica Sfântul Nicolae și Adormirea Maicii Domnului din Chilia

A fost construită în anul 1830 în stil brâncovenesc, din zid și lemn. Păstrează picturi exterioare, într-o friză sub streșină, în jurul bisericii, și în pridvor, la intrare. Pictura din interior se păstrează parțial.

Textul pisaniei, sculptate în piatră, în limba română cu litere chirilice reține următoarele: „Cu ajutoriu sfintei și dă viață făcătoarei Treime ziditus-au această sfântă și

d[um]nezăiască biserică unde să prăznuește hramu sff[ânt]ului erarh Nicolae și al Adormiri[i] Maici[i] D[om]nului, sau început din temelie la leat ... și sau prenoit acoperemântu ... și s-au zugrăvit acum la anu 18.. noemvr[i]e 14, au loat săvârșire în zilele ... voivod, prin osteneala și cheltuiala numiților acestora: preotu Marin Protopopescu, și d[um]nealui logofătu Barbu Popescu și Ion Gufeanu, cu soțiile lor, și cu fii lor, și mai ajutorând și alți enoriași, și s-au sfințit dă sfinția sa protopop Andrei S.C. ot Dejăști. Florea zugrav ot Aurești supt Vâlcea, Dumitrache z[u]grav ot Peret supt Teleorman". Pisania are câteva fragmente șterse intenționat, îndeosebi cele în care erau notați anii. Numele domnitorului, cu ajutorul căruia se putea de asemenea data în timp construcția, este la rândul lui șters. Se pare totuși că biserica a fost ridicată în anul 1830 și renovată în anul 1845. Innoirea acoperișului de la 1845 s-a făcut probabil ca urmare a cutremurului de la 1838, care a afectat numeroase biserici din zonă.

Din punct de vedere constructiv, biserica prezintă o structură mixtă, de zidărie și lemn. Lemnul este aparent în structura acoperișului, este bine păstrat din secolul 19 și prezintă diagonale caracteristice acoperișurilor grele de paie sau stuf. De asemenea lemnul se vede la bolțile interioare, la cadrele ferestrelor și la pridvor unde formează o cunună de cu goluri de la patru stâlpi, care au făcut parte din structura originală a bisericii. Structura pereților este necunoscută. Pereții sunt fie ridicați din lemn, zidiți pe interior și acoperiți cu mortar pe exterior, fie ridicați în întregime din cărămidă cu ferestre de lemn înglobate în zidărie. În fața bisericii se află o clopotniță de lemn pe patru stâlpi cu foișor.

Biserica de lemn din Dopicea

Biserica de lemn "Cuvioasa Paraschiva"

Cult: ortodox

Comuna Tatulesti, judetul Olt

Biserica de lemn, cu hramul Cuvioasa Paraschiva, din satul Dopicea a fost construită în anul 1817, de către săteni, în vâlceaua Dopicea și stămutată apoi pe locul actual – sub deal – în anul 1957.

Biserica e din lemn, monument de arhitectură țărănească. Este construită în întregime din lemn de stejar. Grinzile corespund de obicei lungimii bisericii, îmbinate fiind cu mare dibacie, după caracteristicul sistem denumit „coada de rândunica”, fără cuie și scoabe metalice.

Temelia de ceramică tencuită, iar suprastructura – pereții sunt din bârne groase de stejar, material existent din abundență în fostele păduri din zona. Lemnul pereților este îmbinat în sistem „cheotoare” dublă. Zona mediană este marcată de brâul caracteristic lăcaselor de cult ortodox construite din lemn – brâul în „torsadă” – funia

răsucită, care este întreruptă la mijlocul fiecărui perete pe motive plane patrute cu piruri incizate – modele diferite pe fiecare din pereți. Ușa masivă de la intrare are ca ancadrament același motiv – funia răsucită.

Pridvorul are palmar din scânduri, modelate prin decupare în tehnica traforajului cu figuri geometrice, iar stâlpii – patru la număr –, au modele geometrice stilizate și brâul crestat.

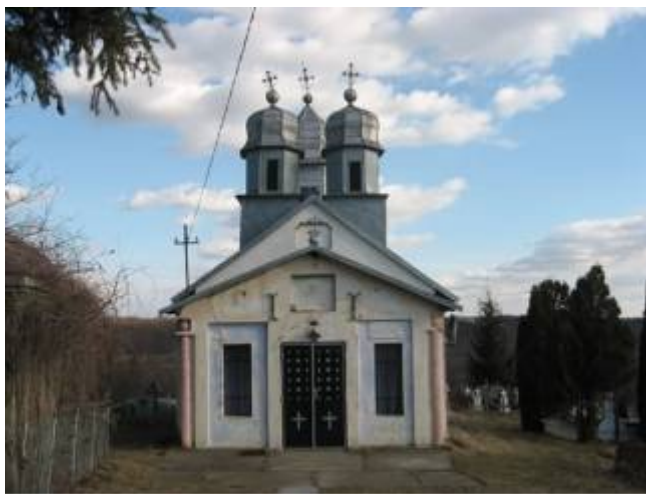
Acoperișul a fost inițial din șită, realizat în 4 ape, având curbura caracteristică în partea altarului. În cursul reparațiilor, când a fost strămutată din Valea Dopicea (deoarece apa eroda malul și punea în pericol construcția) învelitoarea a fost înlocuită cu tablă, alterând sensibil arhitectura tradițională.

Boltile sunt orientate pe axul longitudinal al bisericii est-vest. Biserica nu are pictură interioară, aceasta fiind suplinită de icoane, realizate în stilul caracteristic de început de veac al XIX-lea.

În perioada septembrie 2006 – ianuarie 2007, biserica a fost restaurată pentru a fi readusă la forma inițială.

Biserica de lemn din Făgețelu

Biserica de lemn "Sf. Nicolae" și "Cuvioasa Paraschiva"

Biserica din comuna Făgețelu (foto) se află într-o stare avansată de degradare

Biserica de lemn din Ibănești

Biserica de lemn "Cuvioasa Paraschiva"

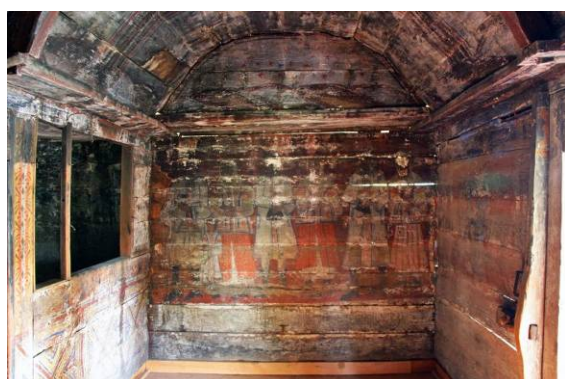
Categorie: Biserici de lemn

Perioada: 1785

Importanta: B

Cod LMI: OT-II-m-B-08928

sat IBĂNEȘTI; comuna CUNGREA

Biserica a fost construită din lemn de Ion Negrescu în 1785. În anul 1833. În anii 1877-1879 a fost repictată de pictorii Dozasti Ioan și Dozasti Ilie și i s-a construit un pridvor nou de zid. Pictura interioară se păstrează în proporție de 70%. Exteriorul a fost de asemenea pictat, dar pictura s-a pierdut aproape în totalitate.

Biserica a fost restaurată. Recepția la terminarea lucrărilor de consolidare-restaurare a avut loc în data de 20 noiembrie 2008. S-au refăcut fundațiile, elevațiile s-au refăcut cu piatră de calcar legată cu mortar de var-ciment, s-a refăcut șarpanta și învelitoarea. Perimetral s-a realizat un trotuar de piatră înerbata și o rigola pentru preluarea apei pluviale.

Biserica de lemn din Momaiu

Biserica de lemn "Cuvioasa Paraschiva"

Categorie: Biserici de lemn

Perioada: sec. XVIII - **Datat :** 1817

Importanta: B

Cod LMI 2004 : OT- II-m- B-08955

sat Momaiu

comuna Tatulești

Religie: ortodox

Biserica a fost strămutată de pe locul unde fusese ridicată inițial deoarece devenise aproape inaccesibilă pentru locuitorii satului.

A fost ridicată pe temelie de beton, aparține tipologiei planimetrice II, cu absida altarului decroșata simetric și pridvor îngust, pe patru stalpi, asemanator casei țărănești. Pereții sunt realizați din bârne groase de stejar, cioplite și terminate la partea superioară în forma capetelor de cai. Imbinarea grinzilor este realizată în sistemul "cheotoare dublă".

Motivul brâului în formă de funie răsucită este prezent pe fața exterioară a pereților, același motiv constituind și chenarul de forma ovală al ușii de la intrare.

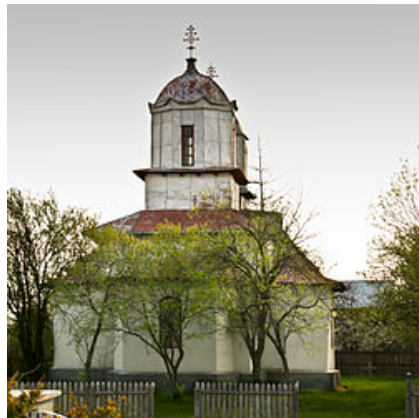
Nu există pictură interioară ci numai icoane.

Această biserică a fost restaurată și recepționată în februarie 2008. Proiectul lucrărilor de consolidare și restaurare a fost întocmit de firma S.C. CARDUM 7 S.R.L. Lucrările au constat în refacere a fundațiilor, refacere a elementelor de decor distruse (franghia) de pe latura de nord, hidroizolație din membrana bituminoasă cu inserție de fibră de sticlă, refacere șarpantă cu schimbare geometrie renunțându-se la turla din tablă peste pronaos, învelitoare nouă din șifă tratată antiseptic și ignifug.

Biserica de lemn din Optășani

Biserica de lemn "Cuvioasa Paraschiva"

Cod LMI 2004: OT-II-m-B-08974

Biserica de lemn din Optășani

Capela din cimitir, ridicată din bârnele fostei biserici de lemn

Piciorul de altar al vechii biserici

Biserica de lemn din Optășani poartă hramul „Cuvioasa Paraschiva” și este datată din 1911.

Din lemnul bisericii s-a ridicat în cimitir o capelă care mai păstrează pe bârnele sale detalii decorativa și fragmente de inscripții valoroase. Din pacate capela nu este clasată. Capela a fost construită în jurul unei mese de altar.

Biserica originală era construită din bârne de stejar făuțite, încheiate în cheotori netede, bisericești.

Probabil că avea cele trei încăperi tradiționale, pronaos, naos și altar, accesibile printr-un pridvor în fața intrării, pe latura de vest. Se poate regăsi o grindă cu decorații caracteristice unui fruntar de pridvor. Dintre consolele care ieșeau sub streșină se păstrează una cu capăt de cal, care după îmbinarea diagonală sugerează că provenea de la un perete încheiat poligonal, probabil de la altar. S-au păstrat și câteva ochiuri foarte mici de fereastră, evazate spre interior. Cele mai interesante bârne provin din peretele de la intrare, pe care se păstrează fragmente de pisanie în limba română cu litere chirilice. Se distinge printre altele anul erei bizantine „7350”, adică anii 1841-1842 ai erei noastre, care poate marca în timp una din reparațiile efectuate. Lăcașul cel vechi a fost probabil ridicat în secolul XVIII sau chiar la sfârșitul secolului XVII.

Conform pisaniei de deasupra intrării, biserica cea nouă din Optășești a fost ridicată în anul 1911. Pisania este reînnoită în anii din urmă însă reține din cea originală următoarele date: „*Această sfântă și Dumnezeiască biserică cu hramul sfânta Cuvioasa Paraschiva s-a ridicat din temelie în anul 1911 în zilele [regelui Carol I al] României, episcop eparhiot p.s.s. d.d Calist Ialomiteanul, econom p.c.s.c. A. Popescu. La acest sfânt locaș au contribuit întreaga obște a satului Optășani com. Aluniș precum și alții credincioși, terminându-se și sfințindu-se chiar de p.s.s. episcop eparhiat în ziua de 27 octombrie 1913 I. Samoilă - pictor Râmnicul Sărat.*” Absența numelui regelui Carol I este exclusiv în perioada comunistă când nume de marcă din istoria României au fost șterse nu numai din instituțiile publice ce și din pisanile bisericilor.

Lucrările de renovare mai recente au fost surprinse în completarea vechii pisanii: „În anul 1997 s-a început renovarea la această biserică, iar în anul 1999 s-a turnat beton pentru centura de rezistență. Lucrările s-au finalizat în anul 2006.”

Biserica de lemn din Poganu

Biserica de lemn "Cuvioasa Paraschiva", "Intrarea Maicii Domnului în Biserică"

Categorie: Biserici de lemn

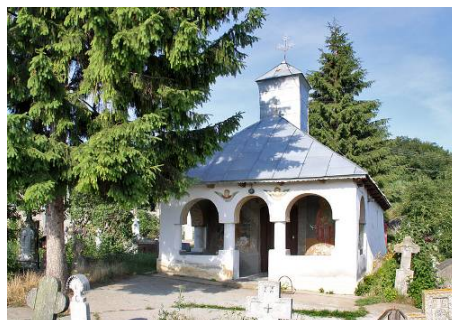
Perioada: sf. sec. XIX

Importanta: B

Cod LMI: OT-II-m-B-08991

sat POGANU; comuna VERGULEASA

Biserica de lemn din Poganu se află în localitatea omonimă din județul Olt, poartă hramul „Cuvioasa Paraschiva” și este databilă cel mai târziu de la începutul secolului 19. Biserica este înscrisă pe noua listă a monumentelor istorice, LMI 2004: OT-II-m-B-08991.

Biserica de lemn din Spătaru

Biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului"

Categorie: Biserici de lemn

Perioada: 1900

Importanta: B

Cod LMI: OT-II-m-B-09030

sat SPĂTARU; comuna CUNGREA

Biserica de lemn din Spătaru se află în localitatea omonimă din județul Olt, poartă hramul „Adormirea Maicii Domnului” și este databilă cel mai târziu de la începutul secolului 20.

Biserica de lemn din Vitomirești

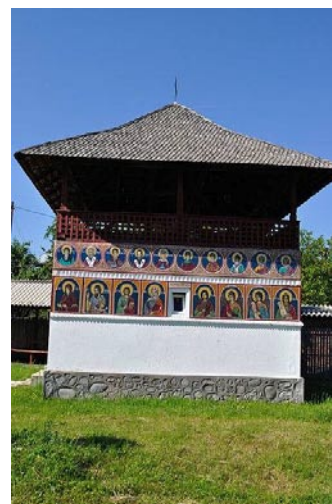
Biserica de lemn "Cuvioasa Paraschiva" 1870

LMI: OT-II-m-B-09075.

comuna Vitomirești, județul Olt

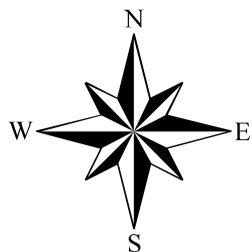
Biserica de lemn „Cuvioasa Paraschiva” din Vitomirești,

Clopotnita

Bisericile de lemn din localitățile Poboru și Topana, ambele monumente istorice și datând din prima parte a secolului XIX, au nevoie urgentă de restaurare, fiind în stare avansată de degradare. Biserica de lemn din satul Cornățelu (comuna Poboru) datând din 1812 și biserica de lemn din satul Gojgărei (comuna Topana) ctitorită în 1818, precum și alte cinci biserici monument istorice din județ se află în stare de colaps.

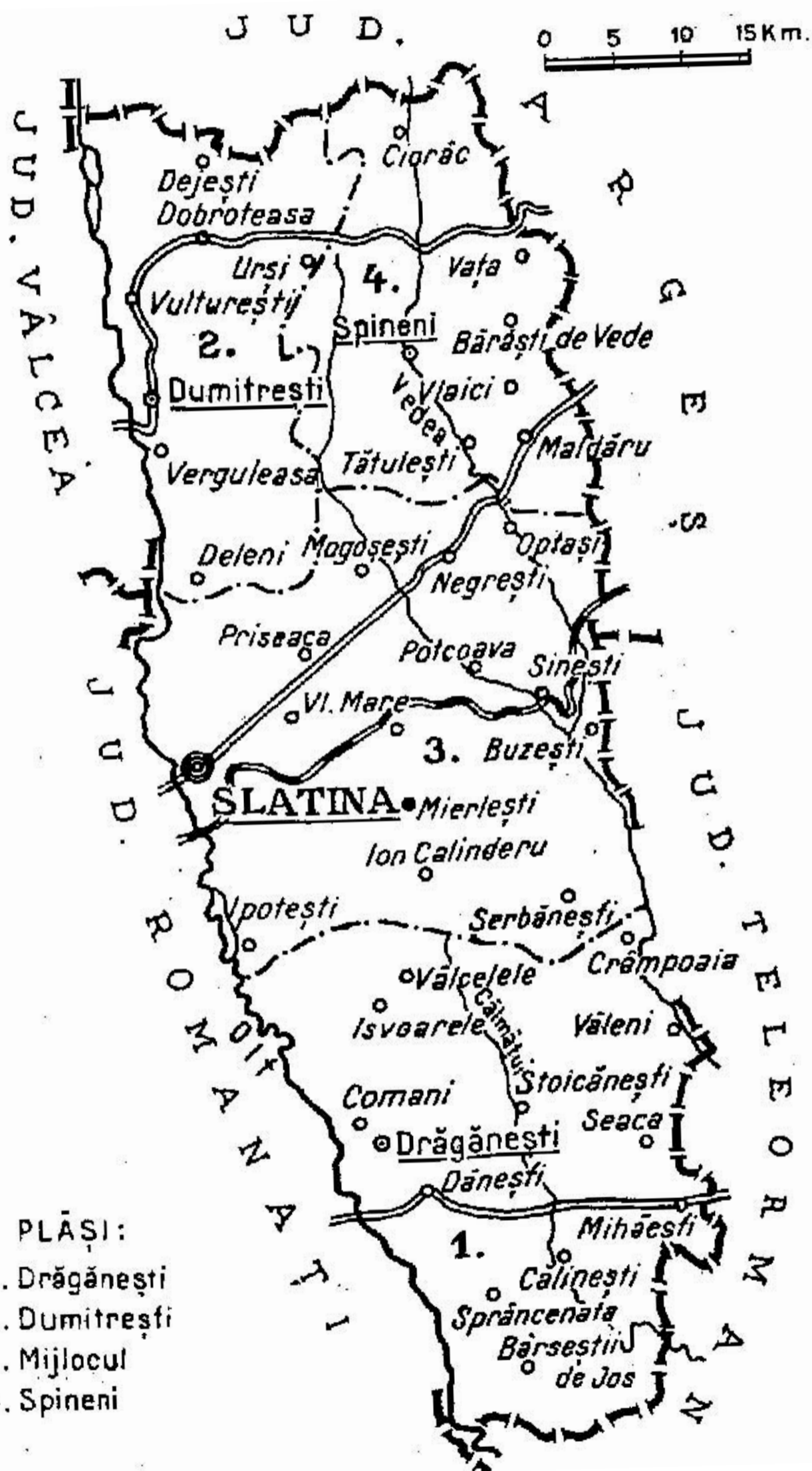
Alte biserici aflate în stare avansată de degradare sunt Biserica "Sf. Voievozi" din Hotărani (comuna Fărcașele), biserica din Seaca (comuna Poboru), biserica din (Chilia) comuna Făgețelu, biserica din comuna Sâmburești și biserica din satul Schitul-Deleni, comuna Teslui. Direcția pentru Patrimoniul Cultural Olt și Episcopia Slatinei și Romanaților au elaborat documentații pentru restaurarea acestor biserici monument istoric, dar lucrările vor începe numai în măsura în care se vor primi fonduri de la ministerul de resort.

PATJ OLT

Faza I - Documentare si studii de fundamentare
Studiul Istoric

JUDETUL OLT - PERIOADA INTERBELICA

- PLĂȘI:
1. Drăgănești
  2. Dumitrești
  3. Mijlocul
  4. Spineni

URBAN
INCD
INCERC

Nr. Contract
52/18.11.2010
faza 1

PLANȘA Nr.

Cula Călețeanu

Cod LMI – OT-II-m-B-08987

prima jumătate a sec. XIX

Cartier Enoșești

oraș Piatra Olt

A fost construită la începutul secolului XIX, de către boierul Călețeanu, care era stegar în oastea lui Tudor Vladimirescu (1780-1821).

Este amplasată lângă locul unde se află castrul roman Acidava. Avea ca element de apărare un zid de incintă, care este bine pastrat pe laturile de nord și vest, unde se află și intrarea în formă de arc, construită din zidarie.

La interior, cula are o desfășurare în plan dreptunghiular, cu o pivniță mare boltită. La al doilea și al treilea nivel se află câte o terasă, cu câte trei coloane cilindrice și arce pe fiecare latură, care îi conferă o imagine deosebită.

Cula Galița

Cod LMI OT-II-m-B-08811

anii 1790 – 1800

satul Campu Mare,

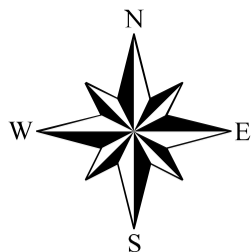
comuna Dobroteasa

A fost construită la sfârșitul secolului XVIII (1790). În timpul răscoalei din anul 1907, țărani au incendiat o parte din culă, după care a fost restaurată în forma actuală.

Este o construcție cu forme modeste din punct de vedere arhitectural, se desfășoară pe un plan pătrat, are acoperișul din șindrilă. La exterior, are un brâu, care parcă trasează o limită între parter și celelalte etaje. Se înalță pe două niveluri, fiecare cu câte două camere, iar legătura între cele două niveluri și parter este asigurată de o scară de lemn.

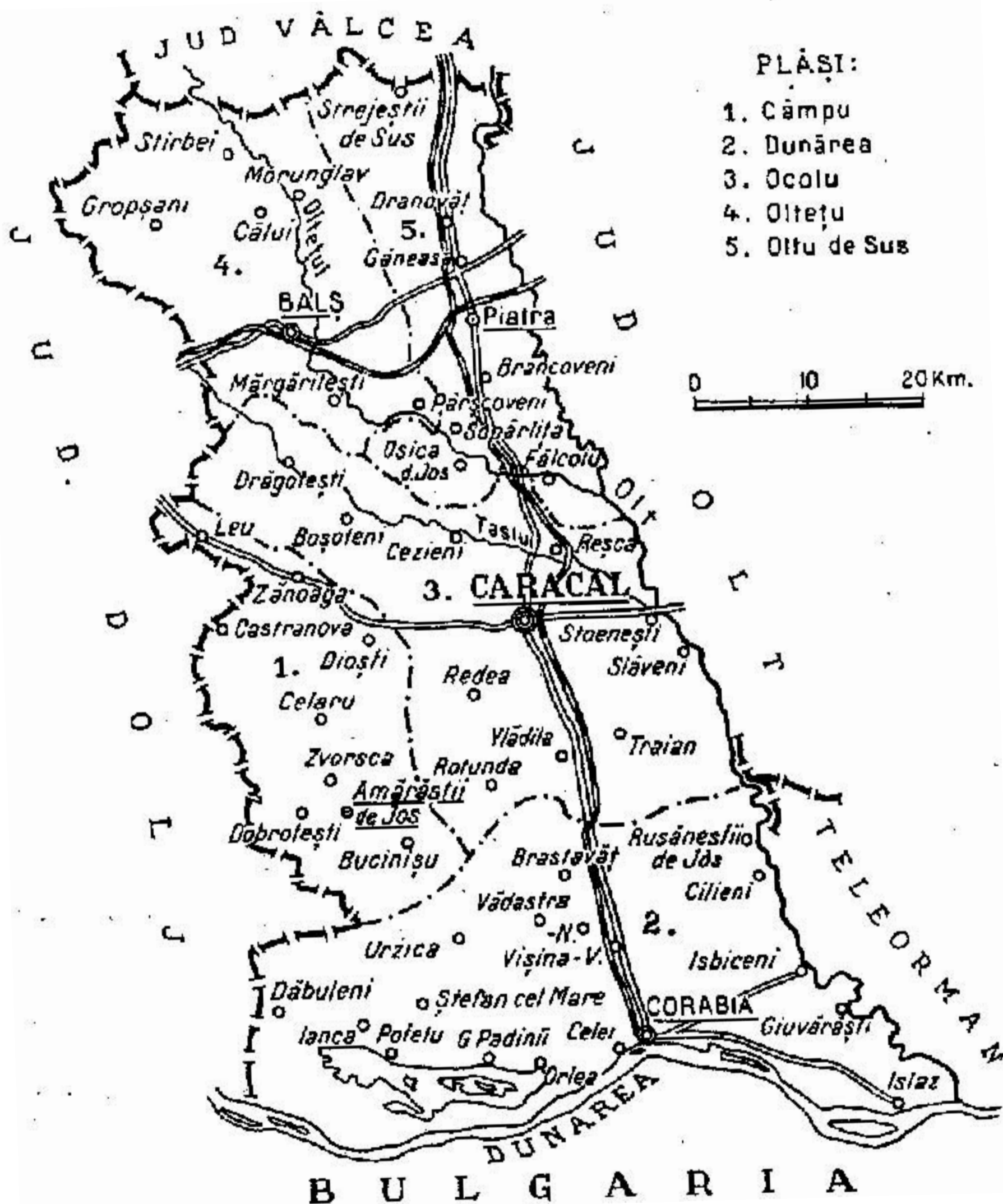

PATJ OLT

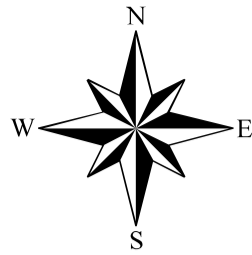
Faza I - Documentare si studii de fundamentare
Studiul Istoric

JUDETUL ROMANATI - PERIOADA INTERBELICA

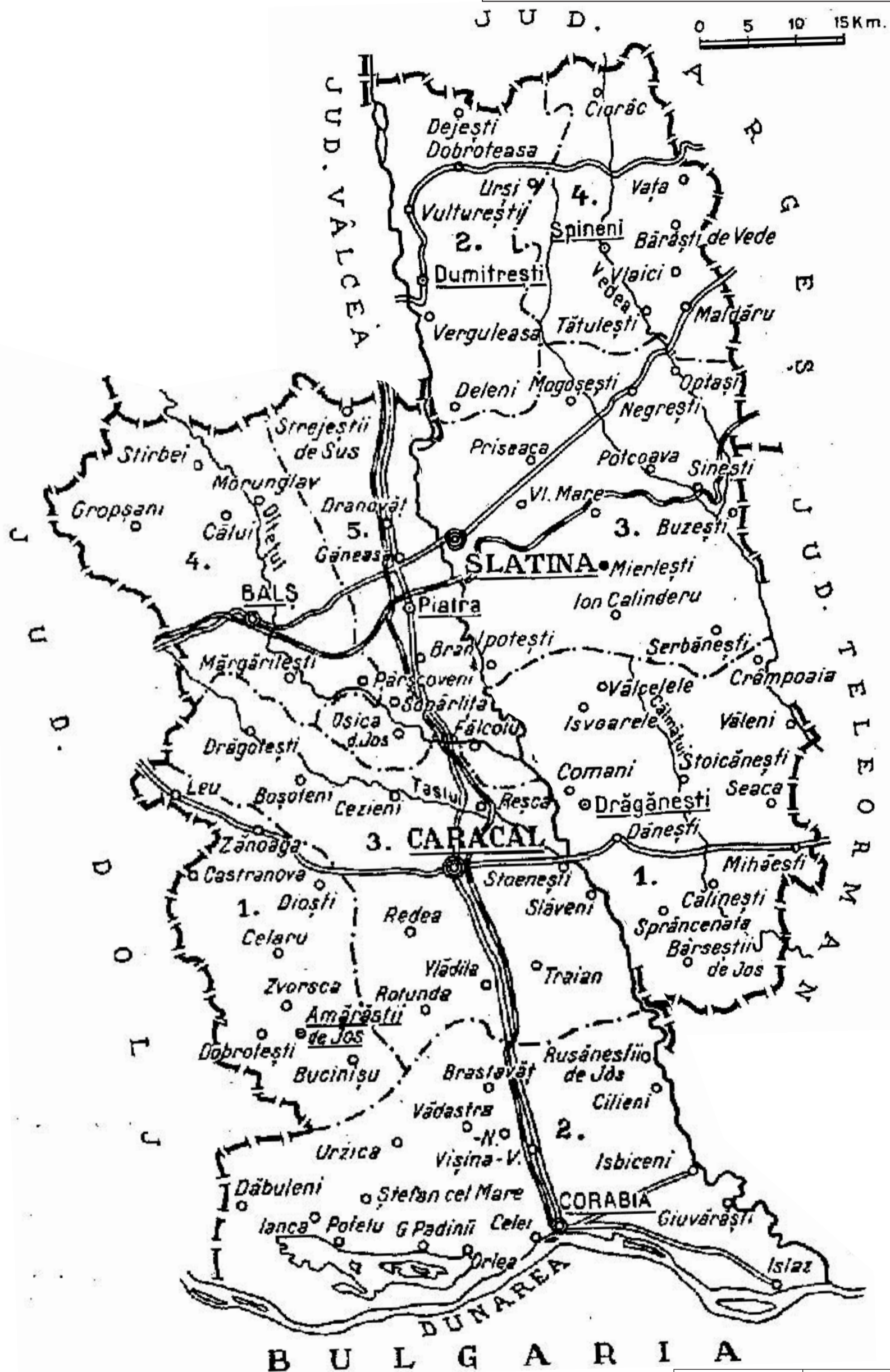

PATJ OLT

Faza I - Documentare si studii de fundamentare
Studiul Istoric

JUEDTUL OLT SI ROMANATI
PERIOADA INTERBELICA

URBAN
INCD
INCERC

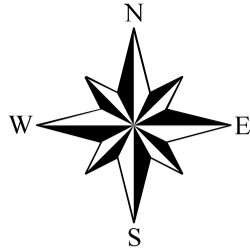

Nr. Contract
52/18.11.2010
faza 1

PLANȘA Nr.

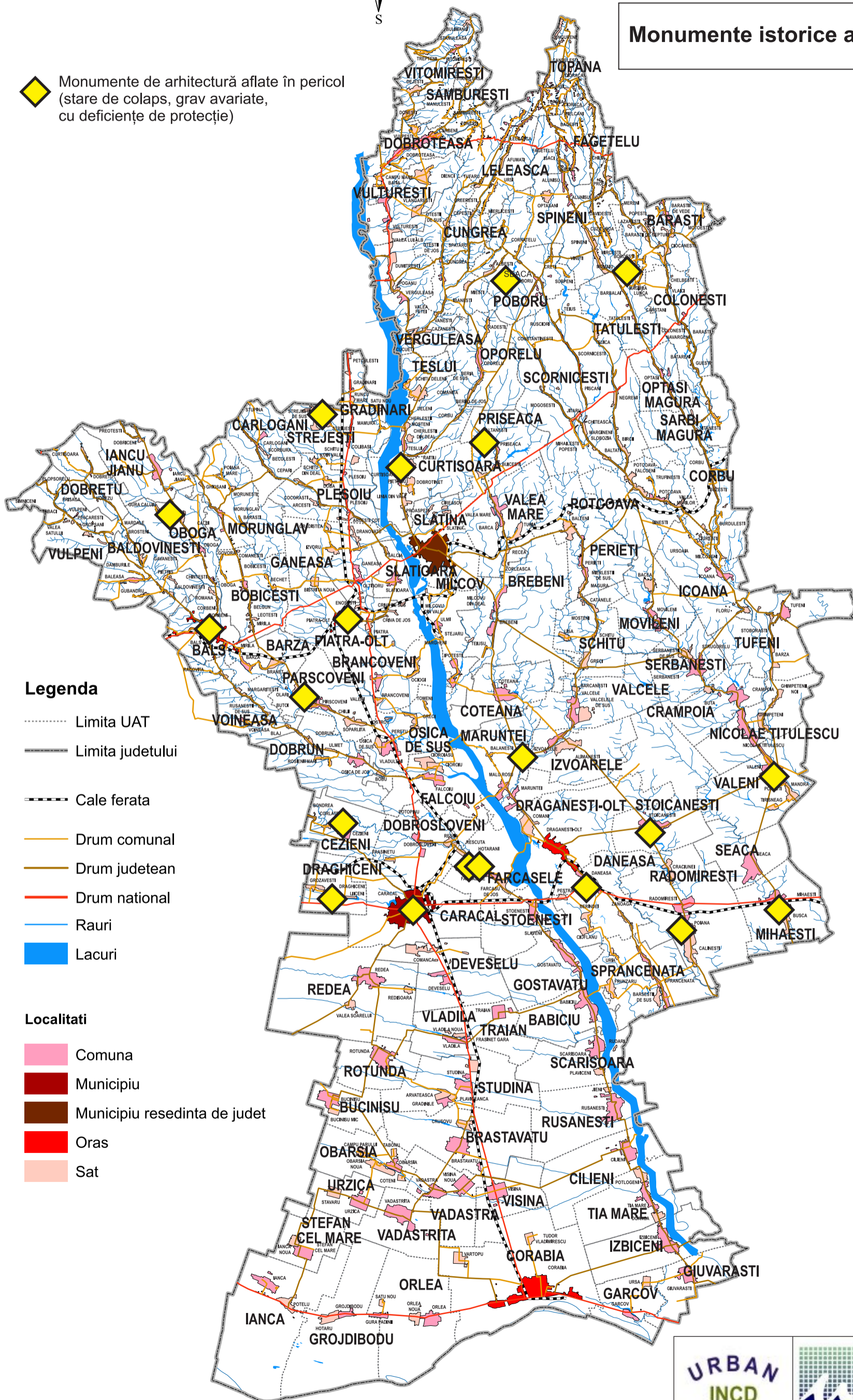
PATJ OLT

Faza I - Documentare si studii de fundamentare Studiul Istoric

Monumente istorice aflate in pericol

 Monumente de arhitectură aflate în pericol
(stare de colaps, grav avariate,
cu deficiențe de protecție)

Legenda

- Limita UAT
- Limita judetului
- - - - - Cale ferata
- Drum comunal
- Drum judetean
- Drum national
- Rauri
- Lacuri

Localitati

- Comuna
- Municipiu
- Municipiu resedinta de judet
- Oras
- Sat

URBAN
INCD
INCERC

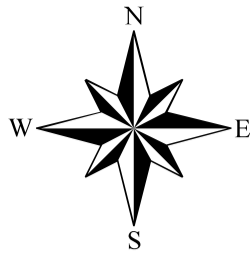

Nr. Contract
52/18.11.2010
faza 1

PLANȘA Nr.

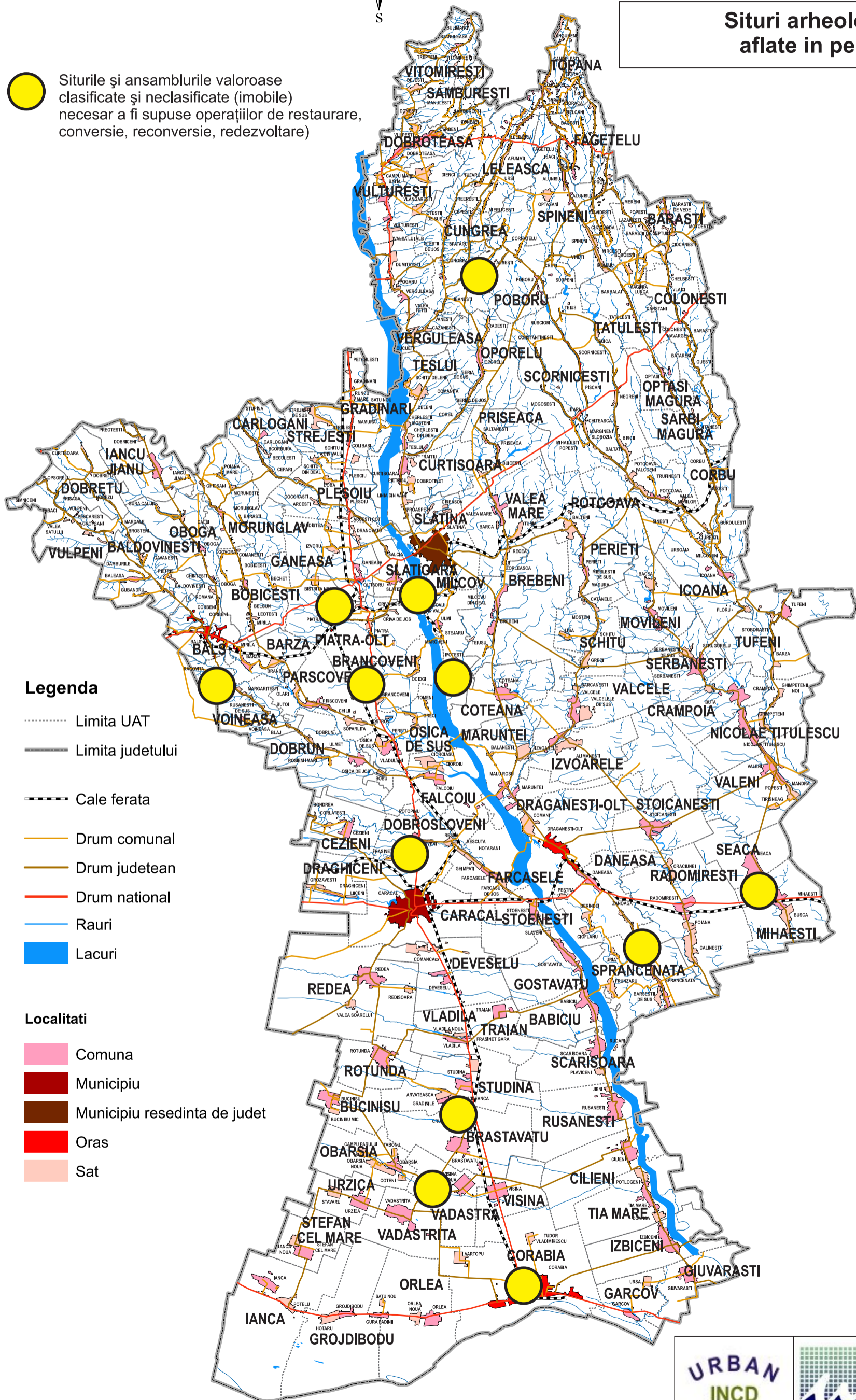
PATJ OLT

Faza I - Documentare si studii de fundamentare
Studiul Istoric

Situri arheologice aflate in pericol

 Siturile și ansamblurile valoroase clasificate și neclasificate (imobile) necesar a fi supuse operațiilor de restaurare, conversie, reconversie, redezvoltare)

Legenda

- Limita UAT
- Limita judetului
- - - - - Cale ferata
- Drum comunal
- Drum judetean
- Drum national
- Rauri
- Lacuri

Localitati

- Comuna
- Municipiu
- Municipiu resedinta de judet
- Oras
- Sat

0 3 6 12 Kilometers

Nr. Contract
52/18.11.2010
faza 1

PLANȘA Nr.

LISTA MONUMENTELOR ISTORICE 2004

Monumente dispărute

Olt

300	29B0098	Conacul Alimănișteanu	sat ALIMĂNEȘTI; comuna IZVOARELE		1910
301	29B0158	Ruinele Bisericii "Sf. Apostoli"	sat BUȘCA; comuna MIHĂEȘTI	În cimitir	1708
302	29B0193	Turn de apă	municipiul CARACAL	Str. Dobrogeanu Gherea, Constantin	1930 - 1940
303	29B0196	Casă	municipiul CARACAL	Str. Iancu Jianu 2	1889
304	29B0211	Casă	municipiul CARACAL	Str. Iancu Jianu 64	ultimul sfert al sec. XIX
305	29B0196	Casă	municipiul CARACAL	Str. Magheru Gheorghe, general 2	1896
306	29B0214	Casă	municipiul CARACAL	Str. Mieilor 1	inc. sec. XVIII
307	29B0215	Casă	municipiul CARACAL	Str. Mieilor 3	al treilea sfert al sec. XIX
308	29B0220	Casa Jianu	municipiul CARACAL	Str. Negru Vodă 1	sec. XVIII
309	29B0244	Casă	municipiul CARACAL	Str. Plevnei 61	al treilea sfert al sec. XIX
310	29B0246	Casă	municipiul CARACAL	Str. Plevnei 93	prima jum. a sec. XX

Județ	Nr. crt.	Cod 1991/1992	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
	311	29B0252	Casă	municipiul CARACAL	Str. Rușcă Toma 1	1892
	312	29B0337	Conac	sat DEVESELU; comuna DEVESELU		ultimul sfert al sec. XIX
	313	29B0292	Conacul Leontopol	oraș DRĂGĂNEȘTI OLT	Comanii de Sus	1900
	314	29B0292	Conacul Nou	oraș DRĂGĂNEȘTI OLT	Comanii de Sus	1900
	315	29B0292	Conacul boierilor Comăneanu	oraș DRĂGĂNEȘTI OLT	Comanii de Sus	
	316	29B0368	Castel de apă	oraș DRĂGĂNEȘTI-OLT		1914
	317	29B0292	Anexe	oraș DRĂGĂNEȘTI-OLT	Comanii de Sus	sec. XIX - XX
	318	29B0480	Casă	sat POIANA; comuna RADOMIREȘTI	428	înc. sec. XX
	319	29B0562	Conac	sat VÂLCELE; comuna VÂLCELE		1895
	320	29B0566	Moara Enăchescu	sat VÂLCELE; comuna VÂLCELE		1938
	321	29B0562	Ansamblul Momiceanu	sat VÂLCELE; comuna VÂLCELE		1895

Către

CONSILIUL JUDEȚEAN OLT

Ca răspuns la adresa Dvs. nr. 2925/25.03.2011 privind Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Olt anexat vă înaintăm următoarele date referitoare la patrimoniul cultural construit din județul Olt:

- **Monumente istorice aflate în pericol (stare de colaps, grav avariate, cu deficiențe de protecție) – localizare**

Cod LMI 2010	Denumire	Localizare	Observații
OT-II-m-B-08653	Restaurant	Oraș Balș, str. N. Bălcescu, nr. 115	Propunere pentru declasare, nefuncționabil, stare de colaps
OT-II-m-B-08669	Conac - sf.sec. XVIII - înc. sec. XIX	Comuna Mărunței, sat Bălănești	Propunere pentru declasare, nefuncționabil, stare de colaps
OT-II-m-B-08684	Biserica „Sf. Nicolae” 1819-1822, reparată 1974	Comuna Bărăști, sat Boroești	stare de colaps, grav avariata, nefuncționabilă
OT-II-m-B-08681	Ansamblul Comăneanu	Comuna Dăneasa, sat Berindei	stare de colaps, grav avariata, nefuncționabil - ruine
OT-II-m-B-08739	Casa Hagiescu-Miriște fost Muzeu Etnografie	Municipiul Caracal	stare de colaps, grav avariata, nefuncționabilă
OT-II-m-A-09024	Mănăstirea Seaca Mușetești	Comuna Poboru, Sat Seaca, 1518	stare de colaps, grav avariata
OT-II-m-B-08987	Cula Călețeanu;	Oraș Pietra-Olt, Cartier Enoșești; sec. XIX	stare de colaps, grav avariata, nefuncționabilă
OT-II-m-B-08922	Turn de observație;	Comuna Fărcașele, Sat Hotărani; 1708	stare de colaps, grav avariata
OT-II-m-B-08923	Fosta mănăstire Hotărani	Comuna Fărcașele, Sat Hotărani; 1588	stare de colaps, grav avariata
OT-II-m-B-08966	Conacul Neamțu	Comuna Pîrșoveni; sat Olari	stare de colaps, grav avariata, nefuncționabil
OT-II-a-B-08992	Ansamblul conacului Brătășanu	Comuna Radomirești, sat Poiana	stare de colaps, grav avariata, nefuncționabil
OT-II-m-B-08996	Conacul Pipilie Popescu	Comuna Mihăiești, sat Bușca	stare de colaps, grav avariata, nefuncționabil - ruine
OT-II-m-B-08815	Conac	Comuna Cezieni	stare de colaps, grav avariata, nefuncționabil
OT-II-m-B-09046	Conacul Buzescu Darvari	Comuna Strejești	stare de colaps, grav avariata, nefuncționabil
OT-II-m-B-08868	Conac	Comuna Curtișoara	stare de colaps, grav avariata, nefuncționabil
OT-II-m-B-08941	Conac	Comuna Drăghiceni	stare de colaps, grav avariata
OT-II-m-B-08963	Conac	Comuna Oboga	stare de colaps, grav avariata, nefuncționabil
OT-II-m-B-09040	Conac	Comuna Stoicănești	stare de colaps, grav avariata, nefuncționabil
OT-II-m-B-09066	Ansamblul Colibășanu	Comuna Văleni	stare de colaps, grav avariata, nefuncționabil
OT-II-m-B-08690	Crama Buzescu	Comuna Priseaca, sat Buicești	Propunere de clasare, eroare listă, nu se regăsește pe teren

- **Starea siturilor și ansamblurilor valoroase clasificate și neclasificate (imobile), necesar a fi supuse la operații de restaurare, conversie, reconversie, redevoltare) – localizare**

OT-I-s-A-08492	Cetatea romano-bizantină Sucidava	Oraș Corabia, în zona de S cartier Celeiu;	Stare bună de conservare, expusă spre vizitare
OT-I-s-A-08527	Situl arheologic de la Reșca-Romula	Comuna Dobrosloveni, Sat Reșca;	Stare bună de conservare vestigii subterane (îngropate)
OT-I-s-A-08533	Castrul de la Slăveni	Comuna Gostavățu, Sat Slăveni;	Stare bună de conservare vestigii subterane (îngropate)
OT-I-m-A-08526	Castrul roman Acidava	Piatra Olt, Cartier Enoșești;	Stare precară de conservare vestigii subterane (îngropate)
OT-I-s-B-08507	Așezare fortificată	Comuna Sprâncenata, Sat Gâlmeie;	Stare precară de conservare vestigii subterane (îngropate)
OT-I-s-A-08538	Așezarea neolitică de la Vădastra	Comuna Vădastra, Sat Vădastra;	Stare precară de conservare vestigii subterane (îngropate)
OT-I-s-B-08517	Așezare fortificată	Comuna Voineasa, Sat Mărgăritești;	Stare precară de conservare vestigii subterane (îngropate)
OT-I-s-A-08520	Așezare fortificată	Comuna Sat Milcov, Milcovu din Vale;	Stare precară de conservare vestigii subterane (îngropate)
OT-I-s-A-08480	Castru roman pe limes transalutanus	Comuna Poboru, Sat Albești	Propunere declasare, eroare listă, nu se regăsește pe teren
OT-I-s-A-08514	Situl arheologic de la Ipotești	Comuna Milcov, sat Ipotești	Stare precară de conservare vestigii subterane (îngropate)
OT-I-s-A-08485	Situl arheologic de la Brâncoveni	Comuna Brâncoveni, sat Brâncoveni	Stare precară de conservare vestigii subterane (îngropate)
OT-I-s-A-08488	Așezare fortificată	Comuna Priseaca, Sat Buicești	Stare precară de conservare vestigii subterane (îngropate)
OT-I-s-A-08519	Villa rustica	Comuna Mihăiești	Stare precară de conservare vestigii subterane (îngropate)

- **Zone de protecție existente și propuse**

Aspecte critice, propuneri, programe și proiecte de investiții cu finanțare privată, bugetară și/sau europeană

Întocmit,
Ing. Gheorghe Iorga
Prof. Laurențiu Comănescu
Compartiment Patrimoniu

Director executiv,
Ing. Florin Obretin

**LISTA MONUMENTELOR ISTORICE DIN JUD. OLT
PE CATEGORII total = 758**

Arheologie 130

Categoria A = 33

Categoria B = 97

Ansamblu urban si arhitectura 595

Categoria A = 25

Categoria B = 570

Monumente (statui, monumente funerare, casa memoriala)

33

Categoria A = 1

Categoria B = 32

Arii naturale protejate de interes național și regional

1. Valea Oltețului;
2. Pădurea Călugărească;
3. Pădurea Topana (cu cei 19 stejari seculari din Topana);
4. Corabia-Turnu Măgurele;
5. Coridorul Jiului;
6. Pădurea Sarului;
7. Pădurea Branistea Catârilor,
8. Pădurea Seaca Optăsani;
9. Pădurea Vlădila;
10. Casa pădurii din pădurea Potelu;
11. Rezervația de arborete de gârniță;
12. Pădurea Resca,
13. Iris - Malu Roșu;
14. Lacul Strejești;
15. Lacul Izbiceni;
16. Lacul Slatina;
17. Rezervația de bujori a Academiei din Comuna Stoicănesti

Arii de protecție avifaunistică

1. Confluența Olt-Dunăre
2. Confluența Jiu-Dunăre
3. Valea Oltului inferior.

Situri Natura 2000 în județul Olt

Următoarele situri Natura 2000 au fost identificate în județul Olt:

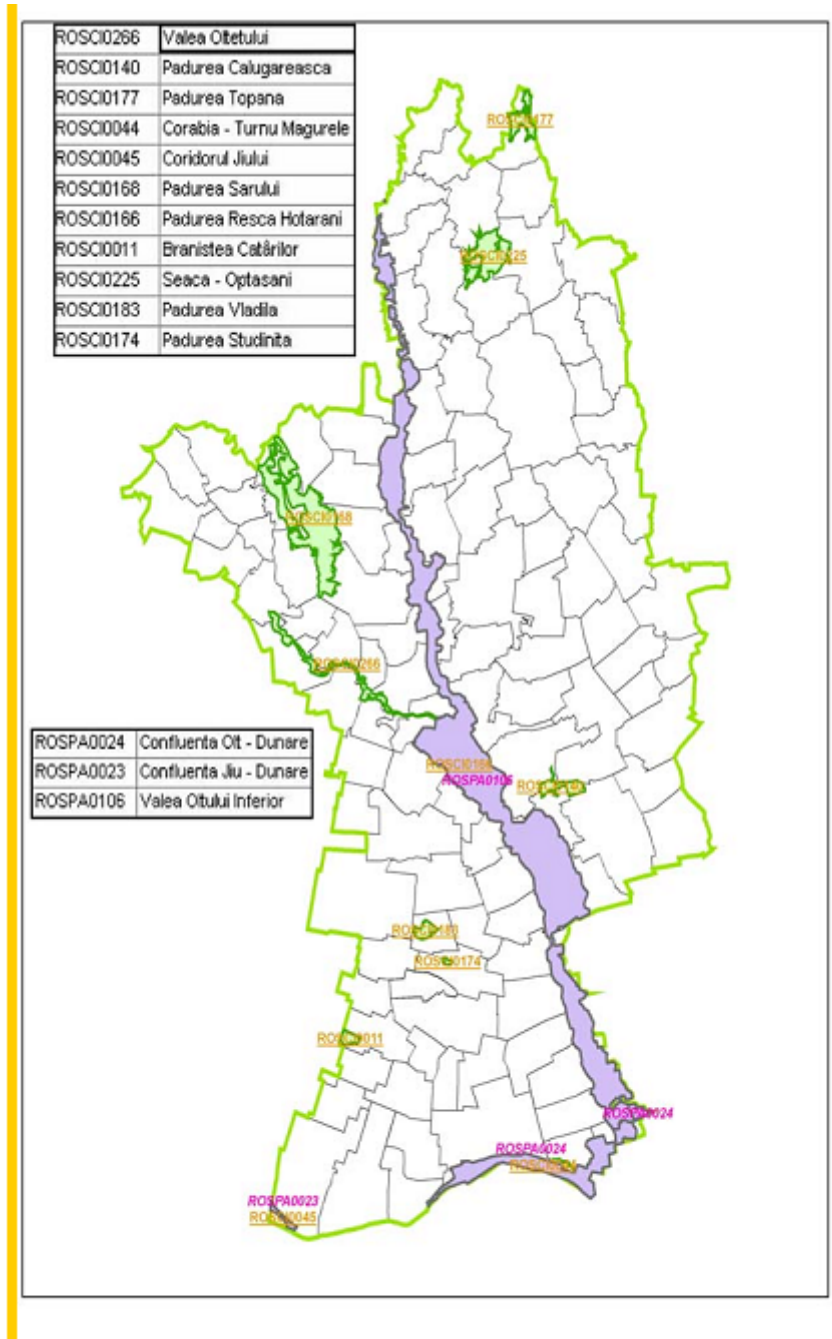
- Seaca Optasani ,
- Lacul Strejesti ,
- Resca – Pădurea Hotarani ,
- Pădurea Topana ,
- Lacul Arcesti ,
- Lacul Ipotesti ,
- Lacul Frunzaru ,
- Lacul Izbiceni ,

În partea de nord vest a județului Olt exista o mică Arie de protecție Specială (APS) pentru ocrotirea pasărilor, denumita Malu Roșu în Comuna Măruntii.

Pe raza județului Olt sunt inventariate și declarate ca **monumente ale naturii** specii de plante cum sunt: *bujorul românesc*, *laleaua pestriță*, *brândușa galbenă*, *stânenelul de stepă*, *stejarul brumăriu*, etc.

Specii de animale monumente ale naturii întâlnite pe teritoriul județului Olt: *pelicanul comun*, *egreta mare*, *egreta mică*, *corbul*, etc.

Situri de importanța comunitară și de protecție specială avifaunistică se găsesc la distanțe relativ mari față de investițiile propuse și sunt protejate de relieful din zonă.

Fig.2.1.7 – Distribuția ariilor protejate în județul Olt